

sportovat bez šancí na medaile
je také krásné
startovat a vědět, že prohraji,
je ale někdy těžší,
než bojovat o stupně vítězů

OBSAH:

3	ÚVODEM
5	JAK TO ZAČALO, JAK TO POKRAČOVALO ANEB SKÁČE MÍSAŘ, SLATIŇANSKÝ ATLET
8	PRVNÍ DIPLOM
9	POSLEDNÍ ZÁVOD
11	..	ZÁVODY NA KTERÉ SE NAZAPOMÍNÁ
18	..	NEJKURIÓZNĚJŠÍ ZÁVOD
21	..	HOLKY
27	..	DRUŽSTVA
33	..	ATLETIKA MIMO DRÁHU
35	..	TRENÉŘI
43	..	KURZY A ŠKOLENÍ
47	..	SVĚŘENCI
52	..	BAFUŇÁŘI
57	..	VOJNA
60	..	SOUSTŘEDĚNÍ
77	..	CESTY ZA VÍNEČKEM
79	..	SOUPEŘI A KAMARÁDI
81	..	ZÁBAVY A OSLAVY
84	..	ATLETIKA A MŮZY
86	..	JINÉ SPORTY
90	..	V CIZINĚ
94	..	OSOBNOSTI
96	..	STRÍPKY
102	..	SOUČASNOST
104	..	ZDRAVÍ
106	..	ZÁVĚREM
107	..	A NA ÚPLNÝ KONEC JEŠTĚ TROCHA POEZIE

ÚVODEM

Milí atleti a příznivci atletiky, milí členové a přátelé atletického oddílu TJ Spartak Slatiňany. Knížečka, která se vám dostala do ruky nemapuje historii našeho oddílu a nesnaží se tvářit jako nějaká odborná publikace. Očekáváte-li, že si v ní počtete o vývoji atletiky ve Slatiňanech za 65 let její historie, pak raději ani nečtěte dál. Byli byste zklamáni. Pokud jste za knížečku již zaplatili, požádejte o vrácení peněz.

Co tedy můžete čekat? Nic jiného než naprosto neuspořádané vzpomínky. Tedy mé vzpomínky, což je samo o sobě dosti komické, neboť já si nepamatuji skoro nic. A nikdy si nedělám žádné zápisky a poznámky, protože jsem člověk naprosto nesystematický a i kdybych si během let popsal několik sešitů, tak bych je stejně ve chvíli potřeby nenašel. Také jsem líný a jen nerad si přidělávám práci a způsobuji komplikace. Proto jsem rozhodně vzdal prvotní myšlenku, že se budu hrabat v archivech, číst staré kroniky a výsledky a vyptávat se pamětníků. Pouze při výběru fotografií jsem něco málo prokonzultoval s Jiřím Krajíčkem. Bylo by krásné, kdyby někdo udělal opravdu odbornou publikaci, která by byla průřezem celou historií našeho oddílu, ale já sám si na to netroufám. Možná, až bude oddíl slavit 100 let, se do toho pustím. Samozřejmě nečekám, že se mi do té doby zlepší paměť, ale budu mít v domově pro přestárlé dost času a hlavně v té době už nebude žít žádný velký pamětník, tak si budu moci vymýšlet a nikdo mi to pak neotluče o hlavu.

Ale já jsem dostal chuť napsat něco již nyní a tak jsem jednoho dne usedl k počítači a snažil se vzpomínat. Něco si mi přece jen vybavilo a to něco jsem pak postupně sepisoval. Sepisoval jsem to tak, jak mi to chodilo do hlavy a ani jsem se nesnažil to nějak korigovat a řadit. V jakém pořadí mě to napadlo, v takovém vám to nabízím. Máte tedy před sebou chaotickou směs mých atletických vzpomínek. Vzpomínám na své první závody, na poslední závody, na kamarády, na soupeře, na holky, na družstva, kterými jsem prošel, na vedoucí, na trenéry, na svěřence, na soustředění i na spoustu zdánlivě neatletických historek, které ovšem vždy s atletikou alespoň okrajově souvisí neboť jsem je zažil díky závodům, kamarádům atletům, zájezdům za atletikou a podobně.

Kromě vzpomínek jsem si neodpustil ani některé své úvahy. Setkáte se tak s názory, které jsou čistě moje a se kterými nemusíte souhlasit. Avšak věřím, že odlišný pohled na věc nikterak nenaruší naše dobré vztahy.

Možná najdete nějakou nepřesnost, dokonce bych se divil, kdybyste nenašli, ale to je dané tím, co jsem napsal již výše. Nechtěl jsem si nic vymýšlet, snažil jsem se psát skutečně pravdivě, ale znáte to, někdy pár dní, natož let, či dokonce desítek let změní váš pohled na něco a některá vzpomínka časem mění své odstíny. Stává se tak, že dva lidé na stejnou příhodu vzpomínají každý jinak. Ale já jsem se pochopitelně na řadu lidí a řadu příhod nemohl dívat jinýma očima,

než těma svýma. Buďte tedy při čtení tolerantní a nadávejte mi jen potichu a pokud možno pouze v mé nepřítomnosti. Děkuji vám za to.

Bez pohybu je život pouze letargickým snem

JAK TO ZAČALO, JAK TO POKRAČOVALO
ANEB
SKÁČE MÍSAŘ, SLATIŇANSKÝ ATLET

Oddíl atletiky byl ve Slatiňanech založen v roce 1941. To ví každý ze slatiňanských atletů. Stejně tak zná každý jméno Rudolf Mísař, což byl ten, který to zavinil. Protože to bylo ale už dost dávno a tak vám na úvod trochu osvěžím paměť.

Profesor Rudolf Mísař musel být velkým sportovním nadšencem. V nelehkých válečných letech dal dohromady partu mladých hochů, ve kterých rovněž plálo ono sportovní nadšení. Za sokolovnou bylo v té době sokolské hřiště. A na něm se 19. března 1941 sešlo deset budoucích atletů, aby se pod vedením profesora Mísaře zúčastnili prvního tréninku. No a tím začala éra slatiňanské atletiky. A kdo byl tenkrát v té první partě? Zd. Hájek, B. Málek, G. Koubek, J. Modráček, J. Kouřílek, Nejvald, Řehák, Pavlík, Novotný a Řezáč. Samozřejmě, že se rychle přidávali další. Během sezóny přibyli J. Hájek, Novák, Virt, H. Vítek, Tlapák, Fišer, Šťovíček, Černý, Štrébl, Kokeš a Tichý. Vesměs to byli dorostenci. A začalo se trénovat. A závodit. A vyhrávat. Tehdy nebyly kraje, ale župy a slatiňanští atleti patřili mezi nejlepší župany. Chci tím říci, že patřili k nejlepším v župě. A nejen v župě. Někteří se prosadili i v rámci celého protektorátu (byla přece válka) - např. Modráček, Kouřílek nebo celé družstvo dorostenců, které skončilo na přeboru Čech a Moravy na 3. místě. Také mnohé individuální výkony vzbuzují úctu ještě dnes. Vždyť např. Modráček zaběhl šedesátku za 7,1 a skočil do dálky 645 cm, Smola zase zdolal stovku za 11,2! (i když někteří pamětníci tvrdí, že to bylo „jen“ 11,4). Však mu také hodila lano pražská Slávia.

Nemohu nezmínit jednu pěknou perličku. Do Slatiňan přijeli závodit atleti z Prahy. Za účast jim byla slíbena sekaná, což bylo ve válečných dobách něco neobvyklého. Jenže nastal problém, z čeho Pražákům tu sekanou udělat. A tak se sháněli králíci. Proslýchá se ale, že v té sekané nebyli jen králíci. Kdoví jestli někteří po té hostině nemňoukali nebo neštěkali. No hlavně, že všem chutnalo.

Odmyslíme-li si tu válku, pak to musely být krásné časy. Závodilo se za sokolovnou na dráze, která měřila 240 m a byla travnatá! Pouze na rovince byly upraveny čtyři škvárové dráhy. Dnes bychom museli provést téměř archeologický výzkum, abychom tam pozůstatky této dráhy objevili.

Každý další rok znamenal i další výkonnostní posun slatiňanské atletiky. V roce 1942 měl oddíl dvacet šest členů, v roce 1943 již plných čtyřicet. Dnes si můžeme jen povzdechnout. Jó tenkrát se to sportovalo. Nebyla televize, a když pak už byla, tak byl jen jeden program a ten vysílal jen pár hodin denně, nebyly

počítače, nebylo ani tolik sportovních odvětví, takže se síly netříštily a podobně. A vůbec, ta chuť sportovat byla asi podstatně vyšší než u dnešní mládeže. Zkrátka byla na sport mnohem příznivější doba.

Ještě se vrátím k zakladateli. Rudolf Mísař se narodil 26. 12. 1913. Když zakládal náš oddíl, bylo mu tedy 27 let. Byl nejen trenérem a funkcionářem, ale pochopitelně i závodníkem. Vynikal zvláště ve skoku vysokém. Při závodech dělal také hlasatele. To chodil po hřišti a hlásnou troubou ohlašoval, co se kde děje. Ohlašoval i sám sebe. To do trouby nahlásil: „Skáče Mísař, slatiňanský atlet“, pak odložil troubu a skočil. Byl to člověk jistě velmi odborně vzdělaný a hlavně zapálený. Měl velikou autoritu, možná však byl až příliš autoritářský. Prý bylo někdy těžké s ním vyjít a téměř nemožné prosadit proti němu svůj názor. Možná to byl jeden z důvodů, proč později odešel ze Slatiňan do Chrudimě, kde v té době atletika existovala pouze na papíře, ale oddíl byl de facto mrtvý. Ale to už je o něčem jiném a nemá cenu se v tom šourat. Zůstaňme u skutečnosti, že Rudolf Mísař atletiku ve Slatiňanech založil a rozjel a tak jeho jméno zůstane navždy v historii našeho oddílu napsáno zlatým písmem.

Později, počátkem šedesátých let v zažil Chrudimi Rudolfa Mísaře coby trenéra i tehdejší žák a dorostenec Míra Alexa. A jak si ho pamatuje: „Pan Mísař byl přísný. Nám trochu vadilo, že i na hřišti byl pořád hlavně učitel. Nikdy se nepřevlékl do tepláků, ale byl vždy v obleku. Bylo legrační, když nám někdy chtěl něco sám předvést. Klekl si třeba do bloků a vystartoval, načež mu z vlajícího saka vyletěly klíče, notýsek a brejle.“ Tak i takový byl Rudolf Mísař.

Zlom k horšímu nastal někdy v 70. letech. To už se ale dávno závodilo na nové dráze na dnešním stadionu. Ten byl otevřen v roce 1956 a byla na něm krásná čtyřístametrová antuková dráha. Od toho roku do roku 1961 se na ní konala VC Slatiňan, což byly veliké mezinárodní závody, kde hlavní disciplínou byl běh žen na 80 m překážek. Do Slatiňan přijel např. i úřadující olympijský vítěz ve skoku do výška Robert Šavlakadze či mistr Evropy ve skoku o tyči Bulatov. Na závody se chodilo dívat tolik diváků, kolik dnes nepřijde ani na první ligu ve fotbale. No vždyť říkám, muselo to být krásné.

Ale zpět k těm 70. rokům, které již docela živě pamatuji. Družstvo mužů už ve Slatiňanech zaniklo. Byly zde ovšem výborné ženy. Sice již ne ligové, jako v 50. a 60. letech, ale v KP patřily stále k nejlepším. Ale potom skončily i ony. A Slatiňany neměly žádné družstvo dospělých. Naštěstí již tehdy úřadoval Zdeněk Schejbal, který kolem sebe a svého syna Rudy vytvořili skupinku nadějných kluků. Já se k nim dostanu podrobněji v jiné kapitole, tak teď jen stručně připomenou, že přes mladší a starší dorost tato parta došla až mezi dospělé. V letech 1977 a 78 závodili v KP mužů, ale pak někteří hoši odešli na vojnu a družstvo skončilo. Poté následovala asi nejtemnější pětiletka v historii

slatiňanské atletiky. Oddíl sice stále fungoval a pár atletů v něm sportovalo, ale neměl vůbec žádné družstvo. Někteří nechali aktivní činnosti a někteří závodili za Chrudim. To se změnilo až v roce 1983, kdy se parta z let 77-78 dala opět dohromady a vytvořila výborné družstvo. Vydrželo jedenáct let. Pak také zaniklo, protože v něm prakticky již neměl kdo závodit. Původní členové zestárlí a nová krev nebyla. Až v roce 2003 se vytvořilo družstvo nové. To už ale není historie, to je současnost.

Samozřejmě, že i když jsme neměli družstvo dospělých, tak od poloviny 80.let máme nepřetržitě v soutěžích několik družstev mládeže.

No a ještě v této kapitole zavzpomínám, kdy jsem se do toho atletického světa dostal já. To bylo asi v roce 1969. Bylo mě deset let, když mě můj bratranec a kamarád Pavel Vondráček oznámil, že chodí na atletiku. Víte, my jsme tenkrát jako děti pořád sportovali. Prakticky denně. Hráli jsme fotbal, nohejbal, tenis, závodili jsme na kolech značky pionýr, dokonce jsme závodili v běhu. Pamatuji, jak jsme kolem bytovky, kde jsme bydleli, udělali překážkovou dráhu z různých prken a palet. Nebo jak jsme se skládali a koupili si vlastní opravdovou síť na nohejbal a tenis. Oni měli tenkrát v hračkářství jen nějakou krátkou dětskou, tak jsem koupili dvě a s Pavlem je vlastnoručně sešili. Každou zimu jsem před bytovkou kropili naše hřiště a mydlili jsme hokej. Tátové nám udělali jednoduché malé mantinely a my kluci jsem drželi i noci služby na kropení. Ale to už trochu odbíhám, chtěl jsem jen říci, že jsme byli sportovně založení. A tak když Pavel začal chodit na atletiku, šel jsem tam jednou s ním. Chodil tam už Ruda Schejbal, jehož táta Zdeněk mě později tolik ovlivnil. S námi začali ještě chodit Karel Kudrnka a Jarda Malinský. Chodilo tam více mých vrstevníků, ale ostatní toho brzy nechali. Chodil tam už i Honza Hanuš, to už byl mazák, byl o dva roky starší a něco už uměl. Honza byl výborný kluk, ale měl smůlu. My jsme byli ročníky 58 a 59, ale Honza 57. A právě to způsobilo, že byl vždy o kategorii výš a nemohl s námi závodit v družstvu. A když jsme byli už muži, tak zase byl na vojně. A když přišel z vojny, tak jsem tam šli my. A když jsme přišli domů, tak Honza studoval i závodil v Olomouci a zase mu uniklo to nejkrásnější období našeho družstva. Ale zpátky k věci. Sice to nevím úplně přesně, ale tak nějak pro sebe si uvádím ten rok 1969 jako svůj atletický začátek. Tehdy začala moje cesta ke slávě. No já vím, přeháním. Ale zase ne moc. Vždyť já se jmenuji Zdeněk. A víte, jaký je význam toho starého českého jména? Zde slavný (původní podoba byla Zdeslav). To znamená, že nositel toho jména byl v určitém místě nějak věhlasný neboli slavný. A já jsem ve Slatiňanech byl, když už ne slavný, tak alespoň známý. Dodnes mě někteří nemůžou přijít na jméno.

Máme dva lékaře. Svou pravou a levou nohu

PRVNÍ DIPLOM

1. máj je lásky čas. Proti tomu rozhodně nic nenamítám, ale na 1. máje v roce 1972 jsem měl zcela jiné starosti než milostné. Jednak mě bylo 13 a jednak jsem ve slatiňanském parku běžel svůj životní závod. Kdo si ty časy pamatuje, dá mně jistě za pravdu, že prvomájové běhy měly výbornou atmosféru. My kluci jsme pochopitelně nevnímali ten politický podtext, vůbec jsme nevnímali projevy našich potentátů a jakéhosi generála Rudé armády, chladnými nás nechávaly sovětská, ale i naše hymna, stejně jako povinná internacionála. Podobně na tom byla i většina dospělých. Ale zatímco oni se zajímali o stánky s občerstvením, my atleti jsem se rozcvičovali před závodem. Čekala nás asi čtyřistametrová trať po parkových cestičkách s cílem před hřebčínem. A tam stovky lidí dělaly obrovskou kulisu. Pamatuji si, že bylo ten den velké teplo a já jsem se ráno doma vykoupal ve studené vodě a natřel si nohy francovkou. Nevím už kolik nás běželo, ale vím, že závod to byl nesmírně dramatický. Davy lidí nás hlasitě povzbuzovaly a myslím, že jsem již nikdy v životě neběžel před tolika diváky. Největší favorit byl Pavel Vondráček, ale nijak nám neutekl, stále jsme mu dýchali na záda. Nakonec ale přece jen vyhrál a za jeho zády jsem svedl urputný souboj s Rudou Schejbalem. Ruda mě nakonec o prsa porazil, ale i tak jsem byl z třetího místa nadšený. Zvláště když jsem potom stál na stupni vítězů. Dostal jsem malý diplom a korkovou pingpongovou pátku. Tehdy stála v hračkářství 4,50. Vím to, protože jsem si krátce před tím jednu koupil. Měl jsem teď dvě, ale pinec jsme hráli dost často, tak to nevadilo. Tu pátku už pochopitelně nemám, ale diplom ano.

Teď mě napadá, že ono o tu lásku přece jen šlo. Ne sice o lásku k nějaké dívce, ale o lásku k atletice. Už tenkrát ve mně byla. A po tom úspěchu ještě zesílila.

Zajímavé je, že na svůj poslední diplom si snad ani nepamatuji. Musel bych je vytáhnout někde ze skříně a to se mně nechce.

Nejhorší, co se může stát, je umřít zaživa

POSLEDNÍ ZÁVOD

Tady to mám obráceně. První závod mi už tak nějak vymizel z paměti, ale ten poslední si pamatuji velmi dobře. Bylo to v Nové Pace v roce 1999. Bylo mi už 40 let a 9 měsíců. Protože v té době jsme neměli ve Slatiňanech družstvo, závodil jsem za Poličku. Šlo tedy o krajský přebor družstev. Běžel jsem 800 m ten závod mi utkvěl v paměti. Ne proto, že byl poslední, ale protože mi po něm bylo tak blbě, jako ještě nikdy v životě. Byl jsem pochopitelně v poli běžců nejstarší, nicméně jsem patřil k favoritům. To proto, že úroveň atletiky byla o dost nižší než před deseti lety. S časy, které jsem běhal na sklonku devadesátých let a se kterými jsem i vítězil by tenkrát nestačily ani na jediný bodík. Ale k tomu závodu. Mladí koníci to podle očekávání nerozběhli rychle. Po tři sta metrech jsem tedy šel do čela a trochu zrychlil. Hned se to natáhlo. Po prvním kole už většina běžců dost ztrácela. Ale bohužel ne všichni. Na třístovce se mě držel už jen jeden. Běžel jsem už nadoraz, ale on se nepustil. Do poslední rovinky jsem vbíhal s mlhou před očima. A on pořád za mnou. Ještě padesát metrů, tělo mi hrozně tuhne jak je zakyselené, už nevnímám nic než hroznou bolest všeho. A on půl kroku za mnou. Snad ještě deset metrů před cílem jsem byl v čele, ale nakonec mě ten floutek drze a nezdvořile o prsa porazil. Svalil jsem se do trávy a neměl jsem sílu na nic. Bylo mi hrozně zle. Šíleně se mně motala hlava. Pokusil jsem se vstát, abych vítězi podal ruku. To jsem stihl na poslední chvíli, protože jsem cítil, jak ztrácím vědomí. Rychle jsem si lehl znovu do trávy. Ležel jsem tam na zádech rozcapený jak žába a snažil jsem se zhluboka dýchat. Víím jen, že se nade mnou skláněli soupeři a kluci z Poličky a brali mě za ruku, aby mi pogratulovali k druhému místu. V tu chvíli mně bylo tak zle, že jsem ani necítil zklamání z toho, že jsem nevyhrál. Asi po deseti minutách jsem se zvedl, ale hned jsem si musel zase sednout. Hlava se mi motala tak hrozně, že jsem ve stoje ztrácel vědomí. Přišel za mnou Míla Červ, vedoucí družstva. Poplácal mě po zádech a řekl něco povzbudivého. Tedy z jeho úst to jistě byla nějaké jízlivost. Něco jako, proč jsem se na konci tak flákal a vypustil to nebo něco v tom smyslu. Ale od Míly jsem nic jiného čekat nemohl. Sám bych mu řekl něco podobného. To proto, že oba vííme, jak to ten druhý myslí. Mílu jsem vždy řadil mezi své nejlepší přátele. Jindy bych mu tu jeho poznámku vrátil i s úroky, ale tentokrát jsem nijak nereagoval. Zareagoval jsem až když mi řekl, ať se jdu vyklusnout a připravím se na čtvrtku. Tak to v žádném případě, to by byla moje smrt. Ale Míla to myslel vážně. Copak on je slepý a nevidí, jak na tom jsem? Copak on nevidí, že umírám? Copak on neví, že mám mladou ženu a malinký mimino? Ne. Je slepý. Je bezcitný. Ale je vedoucí družstva a ten se musí poslouchat. Těžce se zvedám a jdu ke své ženě a k malé Bětušce. Žena mě alespoň na rozdíl od Míly pochválí, že jsem běžel moc pěkně. Ona tomu totiž na rozdíl od Červa rozumí. Když se mi dostane útěchy, odcházím do lesa. Chci se vydýchat a trochu vyklusat. Ale

nejde to. Stále se mi motá hlava. Sedám si na lavičku, ale nepomáhá to. Musím si na ni lehnout. Ležím asi dvacet minut, ale můj stav se nelepší. Pořád je mně blbě. A to už je pomalu čas na tu čtvrtku. Pomaličku se šourám na zpátky na stadion. Ještě se pokusím Mílu přesvědčit, že tu čtvrtku dnes fakt nemůžu, ale ten bezcita a tyran mě odbyl se slovy, že JÁ to přece vydržím. Vůbec nemám sílu se nějak protáhnout, rozcvičit a už vůbec ne proklusnout. O rychlejší rovince ani nevluvě. Zcela automaticky si zatloukám bloky. Řídící soutěže mě napsal do prvního, tedy nejrychlejšího běhu. No to bude ostuda. A byla. Co vám budu povídat. Když startér vystřelil, tak jsem nevyběhl. Pomalu jsem se zvedl a rozešel jsem se. Když jsem se potom dal do jakéhosi klusu, byli už soupeři v nedohlednu. Bože to bylo utrpení. Čtvrtku jsem vždy miloval, byla to pro mě nejkrásnější trať, ale tuhle svou poslední jsem si teda užíval. No zkrátím to, byl jsem pochopitelně poslední a vůbec jsem nebodoval. To se mi stalo poprvé v životě. Poprvé na ty dlouhé roky jsem doběhl do cíle, no doběhl, to je asi silné slovo, tak poprvé jsem překročil cíl aniž bych získal bod. Ale aby toho ještě nebylo málo, tak poprvé v životě jsem běžel čtvrtku přes minutu. To jsem se fakt styděl. Při této příležitosti se přiznám, že jsem potom na konci roku tento svůj výkon vymazal, aby ho náš statistik nedal do oddílových tabulek. Jelikož na těch závodech nebyl žádný jiný Slatiňák, podařilo se mi tento výsledek přede všemi utajit. Až nyní to prozrazuji. Čas si ale už přesně nepamatuji, myslím že to bylo 60,1 nebo 60,2. Už fakt nevím. Ale tu půlku tu si pamatuji přesně. Zaběhl jsem ji tenkrát za 2 :04,4.

Tak toto byl konec mé sportovní kariéry. Možná bych ještě chvíli pokračoval, ale v prosinci toho roku jsem začal mít velké problémy s kolenem. Ukázalo se, že mám docela slušnou artrózu a tak s běháním byl konec.

Ovšem po té zoufalé čtvrtce jsem ještě k závodu přece jen nastoupil. To už ale nebylo na dráze, šlo o Velkou cenu Monaka a asi dvě Malé ceny. Úplně naposledy jsem se jako závodník proběhl v prosinci pár dní před svými 41. narozeninami právě při Malé ceně Monaka. Ale to poslední kolo KP v Nové Pace považuji za konec své závodnické kariéry. Já běhání mimo dráhu vždy bral jen jako jakýsi doplněk přípravy. Opravdové závody se pro mě odehrávaly především na dráze.

Ze všeho nejvíc vyčerpává nečinnost

ZÁVODY NA KTERÉ SE NAZAPOMÍNÁ

Tak těch je celá řada a nemohu je zde všechny vyjmenovat. Ty na dráze se pamatuji skoro všechny. Pamatuji si je dost podrobně. Nejen časy a umístění, ale i průběhy závodů a většinou i soupeře.

Nejdříve zavzpomínám na své osobáky. Víím, že nejsou nijak kvalitní. Bude to asi tím, že já sám, jsem nedostal do vínku příliš talentu a nakonec ani kdovíjak pevné zdraví. Jediné co jsem měl, byla silná vůle, ale ta mně paradoxně spíše uškodila neboť jsem často týral své tělo i přes velkou bolest způsobenou zraněním, až jsem si něco vážně poškodil. To jsou důvody toho, že jsem byl vždy atlet krajského formátu a výš jsem nikdy nestrčil ani nos. Některé výkony vzpomenu jen letmo, u některých se trochu pozastavím.

Nikdy jsem nebyl rozený sprinter, proto mé osobáky na stovku a dvoustovku jsou z kategorie slabších. Stovku jsem běžel nejrychleji za 11,3. Bylo to v roce 1983 ve Svitavách při KP družstev. V rozběhu jsem běžel 11,6 a to na postup do finále nestačilo. Běžel jsem tedy finále B. To jsem vyhrál právě časem 11,3. Byl jsem tady celkově sedmý. Pamatuji se, že v rozběhu mě o finále A připravil Pepa Marek ze Svitav. Taky kamarád. Nevím proč mně to udělal. Ale už jsem mu to odpustil. 11,3 jsem běžel ještě asi dvakrát nebo třikrát, ale lépe to nikdy nešlo.

Dvoustovka byla trať, kterou jsem, nevím proč, běhal nerad. A tudíž i málo. Vlastně jsem v ní nastupoval jen v soutěžích družstev a to ještě jen někdy. Většinou jsem raději běžel ke čtvrtce půlku. Proto asi tento osobák patří k mým nejslabším. Zaběhl jsem si ho v roce 1981 v Praze na Strahově. Tehdy jsem závodil za Transportu Chrudim. Běžel jsem jí za 23,4 a byl jsem v tehdejší 1. národní lize myslím devátý nebo desátý. Prostě žádná sláva. Ale to mě moc netrápilo, prostě jsem věděl, že dvoustovkař nejsem. Na tomto osobáku je zajímavé snad jen to, že to je můj jediný osobák z tartanu. Všechny ostatní jsou škvárové. Těch 23,4 jsem si ještě o dva roky později vyrovnal. Samozřejmě už na škváře.

Čtvrtku jsem měl naopak nejraději. Proto i ten osobák mám v hlavě, jako bych ho běžel včera. Bylo to v květnu roku 1983 a šlo o stejný závod, kde jsem si zaběhl osobák na stovku. Formu jsem měl tedy dobrou. Navíc jsem právě ve Svitavách o týden dříve vyhrál KP jednotlivců. Tentokrát jsem měl, jako jeden z favoritů třetí dráhu a šel jsem do toho zostra hned od startu. Ale snadné to nebylo. Domácí borec Ivo Samuel byl výborný čtvrtkař. Ostatním jsem trochu utekl, ale Ivoš mi nedaroval zadarmo ani centimetr. Nakonec jsem zvítězil v čase 50,7. Ivoš na druhém místě měl čas 50,9. Na ten závod vzpomínám rád.

Ještě trochu k té čtvrtce na KP o týden dříve. Dopoledne jsme běželi rozběhy. Ten svůj jsem snadno vyhrál za 52,1 a odpoledne bylo na pořadu finále. Měl jsem šestou dráhu a celé kolo jsme běželi stejně s Pavlem Voříškem a Vlád'ou Vaňkem z Ústí na Orlicí. Ještě pět metrů před cílem nebylo vůbec nic rozhodnuté. Nakonec jsem měl čas 51,0, druhý Pavel 51,1 a stejný čas měl i třetí Vlád'a. I čtvrtý závodník běžel pod 52 vteřin. Tak vyrovnaný závod jsem snad jindy neběžel.

Mou druhou největší láskou mezi disciplínami byla půlka. Zpočátku jsem ji běhal jen jako doplněk ke čtvrtce, ale když jsem kvůli problémům s kolenem musel koncem osmdesátých let omezit čtvrtkařský trénink (kde se musí dělat více odrazů a více posilovat s činkou) začal jsem se více věnovat půlce. Osobák jsem si zaběhl v roce 1992 (bylo mi tedy 33 a půl) v Týništi nad Orlicí při letním Východočeském turné. Závod tam byl tenkrát výborně obsazený. Bylo tam několik borců běžajících extraligu nebo jak se tenkrát nejvyšší soutěži říkalo. Na většinu z nich jsem neměl, ale závod mi docela sedl. Dlouho jsem se těch nejlepší držel a odpadl jsem až v poslední dvoustovce. Ale i tak jsem doběhl dost vepředu, byl jsem čtvrtý a z času 1:57,9 jsem měl opravdu velkou radost.

Kilometr se běhal zřídka. Já jsem jich neběžel také moc. Pokud si vzpomínám, tak jednou v Náchodě, jednou v Kolíně, jednou v Chrudimi, jednou v Ústí nad Orlicí a dvakrát v Chebu. A právě jeden s mých dvou chebských startů byl mimořádně vyvedený. Bylo to počátkem července 1992. Mám na ten závod krásné vzpomínky. Krásné vzpomínky mám i na události okolo tohoto závodu, ale o tom v jiné kapitole. Nyní k závodu samotnému. Ten byl mimořádně nabitý. Tam snad nebyl slabý běžec. Já jsem s nahlášeným časem 2:35,8 byl zařazen až do B běhu. Ovšem nyní musím něco říci. Do Chebu jsem tenkrát s sebou vzal i dva mladíky. Sprintera Slávka Pavla a běžce Radka Velinského. Oběma hochům bylo dvacet. Radek byl nadějný vytrvalec a spolu jsme se navzájem hecovali. A tak došlo i k tomu, že jsme se vsadili, kdo z nás poběží kilometr rychleji. Na jeho straně bylo mládí, byl přece jen o třináct let mladší, na mé zase bohaté zkušenosti. Radek si při prezentaci nahlásil o dost lepší čas, aby se dostal do A běhu, což se také stalo. Nás souboj byl tedy nepřímý. Nejprve se běželo áčko. Radek běžel skvěle. Soupeři mu závod ideálně rozběhli, on se jich udržel a zaběhl nádherný čas 2:32,3. Já jsem potom startoval v druhém běhu, kde byla úroveň přece jen nižší. Nezbyvalo mně nic jiného, než to zkusit sám. A tak jsem do toho šlápnul a pelášil jsem. Všem jsem utekl a bojoval jen s časem. Radek se asi usmíval, protože byl přesvědčený, že ho nepřekonám a už se těšil na výhru, která by pro něj znamenala, že mu budu platit večeri. Co sní a vypije půjde na můj účet. Ale nakonec mu ztvrdl úsměv. Já jsem zaběhl čas 2:32,2, tedy o desetinu lepší! Večeri jsem vyhrál já a o ní vám povím později.

1500 m jsem také neběhal často. Tato trať už jaksi nebyla moje. Mílařem jsem se nikdy necítil, nicméně každou sezónu jsem si jednu nebo dvě patnáctky zaběhl. Tu nejrychlejší jsem běžel v Čáslavi v roce 1987. Bylo to na 1. máje a byl to svým způsobem hodně zvláštní závod. Už nevím, jestli jsem se spletl, nebo jestli pořadatelé na poslední chvíli změnili časový pořad, ale fakt byl ten, že jsem počítal se startem v 15 hodin a tak jsem přijel něco před 14. hodinou. Jaké bylo moje překvapení, když jsem při vstupu na stadion slyšel jak hlasatel vyzývá běžce na 1500 m, aby se připravili ke startu. V první chvíli jsem cítil zlost a zklamání. Tak já sem jedu kvůli patnáctce a teď o ni přijdu. Praštil jsem s taškou na zem a šel se dívat, jak kluci poběží. Ale přece jen mně to nedalo a rozeběhl jsem se rychle přihlásit. Pak jsem hnal v civilu a s taškou v ruce ke startu, kde už běžci byli v dresech na dráze a startér je řadil. Volal jsem, ať ještě počkají. Převlékl jsem se přímo na ploše jak voják při poplachu, udělal jsem dva dřepy a postavil se na startovní čáru. Startér vystřelil a já se vyřítit ve stejném tempu, jako jsem běžel od prezentace ke startu a jakým jsem se převlékal. Nikdo mě nestačil, běžel jsem první s dost pěkným náskokem a tak to vydrželo až do cíle. Dosáhl jsem času 4:05,4. Tento závod byl zajímavý ještě jednou věcí. Já jsem běžel tak uvolněně a lehce jako nikdy jindy v životě. Vůbec mě to nebolelo, neměl jsem žádnou krizi a po proběhnutí cílem jsem ani nebyl moc zadýchaný. Nechápu to. Nikdy před tím ani nikdy potom se mi něco podobného nestalo. Nejdříve jsem si říkal, jaký by to asi musel být čas, kdybych se mohl dobře rozběhat a rozcvičit, ale dnes si spíše myslím, že potom bych možná běžel naopak pomaleji a byl bych více vyřízený. Snad právě to zdržení, ten stres z toho, že to nestihnu a následné odhodlání i přes to všechno běžet dobře zapříčinily, že jsem se dostal do nějaké zvláštní euforie nebo dokonce transu a pak jsem běžel tak rychle a tak lehce.

Tak to jsou moje osobní rekordy. Samozřejmě mám jich více, zkusil jsem skoro všechny disciplíny, ale to už bylo něco, čemu jsem se nevěnoval, co jsem dělal jen občas, bez přípravy nebo dokonce jen z legrace. A většinu výkonů si ani nepamatuji. Vím jen, že 60 m jsem někdy běžel za 7,3, do dálky jsem skočil 583 cm, 400 m překážek jsem běžel za 61,8 a podobně. Snad jen ta čtvrtka překážek byla zajímavá. Už si nepamatuji rok, ale bylo to počátkem 80. let. Běžel jsem to v Rychnově nad Kněžnou. Ve městě, kde jsem studoval a kde už dávno žádný oddíl není. Se mnou v běhu startoval Martin Machura, tehdejší naše jednička v desetiboji. Běželi jsem s ním vyrovnaně, ale někde v polovině jsem zakopl a upadl. Rychle jsem vyskočil a Martina ještě porazil. Už ale nevím, jestli on taky někde nebrknul. Vlastně teď si uvědomuji, že jsem čtvrtku překážek běžel ještě jednou. V roce 1984 ve Svitavách při Východočeském turné. Zaběhl jsem 61,5 a bylo to taky s takovým polopádem.

Párkrát jsem běžel hodinovku, nikdy jsem ale nepřekonal 17 km, chybělo mi asi 200 m. Tříkrát jsem si zkusil i 5 km. Nejlépe ale za 16:45,2. Na čtvrtkaře to ale není zas tak špatné.

Dalších závodů, na které rád vzpomínám, je spousta. Kdybych teď měl o všech psát, tak bych vás asi nudil. Vyberu jich namátkou jen pár.

V sychravý listopadový den v roce 1983, kdy jsem měl za sebou namáhavou dráhovou sezónu, jsem se vydal do Svratky na zajímavý závod. Byl to běh do vrchu na 400 m, přičemž se běželo dvakrát a oba časy se sčítaly. Závodilo se na lyžařské sjezdovce. Ve dvojicích nebo trojicích vybíhali závodníci nahoru, pak sešli dolů a za pár minut běželi podruhé. Vysprintovat 400 m po sjezdovce nahoru to je záhul, věřte mi to. A když jsem běžel podruhé, chytily mě kousek před cílem křeče do obou steh. To jsem ještě nezažil. Naštěstí ani nikdy potom. Šel jsem k zemi, ale protože zbývaly už jen tak tři, čtyři kroky, tak jsem se do cíle nějak překulil. Byl jsem celkem třetí, z čehož jsem byl trochu smutný. Vyhrál tenkrát domácí borec Jirka Kyncl. Je vám to jméno nějak povědomé? Byl to v 80. letech náš nejlepší rychlobruslař a olympionik.

Každé léto jsem rád vyrážel na závody Východočeského turné. Vždy jsem jich absolvoval minimálně pět, ale někdy i deset. Měl jsem ty závody rád. V 80. letech se na nich scházela skvělá konkurence. Někdy bylo těžké se jenom dostat do běhu A. Občas jsem v místě závodu přespal a hned jel na další. Většinou jsem spal v hotelu, ale vzpomínám si, že jsem jednou spal ve Svitavách na výškařském doskočišti. Těžko bych vybral jeden konkrétní závod, který v mých vzpomínkách výrazně vyčnívá. Ale zmíním zde mé marné trutnovské pokusy o vítězství. V Trutnově jsem při turné běhával půlku. Tříkrát po sobě, v letech 1981 až 83 jsem tam byl druhý. Ačkoliv jsem měl jako čtvrtkař vždy rychlý finiš, tam se našel pokaždé někdo rychlejší. A pokaždé to byl někdo jiný. V dalších dvou letech jsem Trutnov vynechal. Vrátil jsem se tam opět v roce 1986. A hádejte kolikátý jsem byl. No jasně, jak jinak to mohlo skončit. Zase druhý.

Také si vzpomínám, jak jsem zaučoval pozdějšího skvělého běžce Luboše Růžičku. Lubošovi bylo 18 let, když v roce 1985 ve Dvoře Králové startoval za naše družstvo mužů. Už tehdy měl výkonnost, že mu mohl těžko v této soutěži někdo konkurovat. Jen o tom nevěděl. On byl totiž trochu bojácný. Poprvé startoval mezi muži a měl z toho velký strach. Já jsem věděl, že má na vítězství a tak jsem se ho snažil trochu vyhecovat. V té době měl Luboš zaběhnutou půlku něco přes dvě minuty a já měl osobák 1:59,2. To bylo tehdy ve finále B krajského přeboru (byly dvě skupiny a z každé první tři postoupili do finále A, zbytek pak do finále B) a v silách několika ostatních

běžců byly také časy kolem dvou minut. Do startu zbývalo pár minut. Běžci už seděli na trávě a utahovali si tretry. My jsme s Lubošem šli kolem nich a já jsem schválně hodně nahlas řekl Lubošovi: „Rozběhnu ti to na 1:52, tak se drž a v závěru to zkus dotáhnout sám.“ Luboš na mě vytřeštil oči. Koktal něco, že blázním, ale já jsem se hned odtáhl stranou. A přitom jsem cítil v zádech oči všech soupeřů. Na takový čas nikdo z nich zdaleka neměl. Pochopitelně ani my s Lubošem. Ale tenkrát to vyšlo. Já jsem vyrazil skutečně dost rychle a Luboš se poctivě držel za mnou. Nikdo ze soupeřů se o to ani nepokusil. Přece nepoběží s někým, kdo chce běžet za 1:52, to by se po tři sta metrech utavili. Když potom zjistili, že my zdaleka tak rychle neběžíme, měli jsme již slušný náskok a v pohodě ho udrželi. Luboš mě ve finiši lehce převálcoval a zaběhl 1:59,7. Byl to jeho první výkon pod dvě minuty. Já jsem se tím táhnutím trochu víc vyčerpal a zůstal jsem kousek nad dvěma minutami. Ale druhý jsem doběhl s přehledem.

V souvislosti s Lubošem si vzpomínám ještě na jeden závod. Byla to štafeta 4x100 m. Já jsem byl zkušený štafetový běžec, ale Luboš je běhal, zejména ty sprinterské pozídky. Tenkrát běžel třetí úsek a já finiš. Vyběhl jsem přesně, nastavil ruku dozadu a nic. Najednou jsem ucítil kolík v podpaždí. Luboš mi ho tam zasunul jako teploměr. Pevně jsem ho tedy stiskl a pak v plné rychlosti teprve vzal do ruky.

Já byl vždy běžec. Na technické disciplíny jsem byl nemehlo. Hlavně vrhy mi nešly. Bylo to zajímavé. Ve své době jsem měl sílu docela slušnou. Trhy s činkou jsem dokázal dělat se svou tělesnou váhou, tedy se 65 kilogramy. A i tu techniku jsem jakž takž ovládal, vždyť jsem se to musel učit na trenérských kurzech. Ale nikdy jsem nic nehodil ať mi dali do ruky jakékoliv nářadí. Asi v tom byl ještě nějaký jiný fígl. Jen jednou jsem závodil i v neběžeckých disciplínách. V 1982 jeli jsme do Svitav na pětiboj čtyřčlenných družstev. Každý tam běžel 60 m, skákal do dálky, vrhal koulí, házel oštěpem a nakonec celé družstvo běželo štafetu 4 x 800 m. Se mnou v družstvu byl Honza Hanuš, Honza Čejka a Jarda Malinský. Šedesátka pochopitelně byla v pohodě, tam jsem nahlal body. Dálka byla taky dobrá, ale pak přišla koule a tam jsem se propadl někde na dno celkového pořadí. Ale to nic nebylo proti oštěpu. Soustředím se, rozbíhám a jsem odhodlán do toho dát všechno. Ale najednou mě zastaví rozhodčí. Koukám co se děje a on ať si prý ten oštěp otočím. Já ho měl špičkou dozadu. Upřímně řečeno, u mě to ale bylo skoro jedno. Kolik jsem hodil to už nevím, třicet metrů to určitě nebylo. Zůstanu raději běžcem. I když jsem se ve štafetě snažil seč jsem mohl, družstvo díky mým vrhačským výkonům zůstalo v poli poražených.

Já jsem byl především dráhový atlet. Ale v rámci přípravy jsem rád závodil i mimo dráhu. Ovšem vždy jsem měl raději závody menší, takové ty

skromnější. Běchovice mě nelákaly, to už bylo na mě moc masové. I Nasavrky Honzy Rýdla byly na můj vkus už moc zprofesionalizované. Běžel jsem je jen třikrát, ale při vši úctě k Honzovým manažerským schopnostem mi k srdci nepřiostly. Ale pozor, tady musím čestně přiznat, že Nasavrky jsou mezi běžci nesmírně populární a jen málokterý závod je tak bravurně zorganizován.

To takový Běh lužanskými hvozdy jsem miloval. Dělalí ho vlastně neatleti, jen taková hrstka nadšenců kolem Jirky Kůtka. A běželo se v terénu, což to mě vždycky víc bavilo. Závod měřil osm kilometrů. Ani nevím, kolikrát jsem tam startoval, ale bylo to více než desetkrát. A většinou se mi tam i dařilo, jako nevytrvalec jsem končival v první desítce mezi i sto padesáti běžci. Běhalo se to v červenci a bývalo ukrutné horko. Tam si vzpomínám na jedno kritické místo. Od 4. do 5. kilometru bylo dlouhé a těžké stoupání. Pak se kilometr běželo dolů hustým lesem, tedy v chládku. A potom se najednou vyběhlo na polní cestu do toho největšího žáru. To bylo jako rána palicí. Ty poslední dva kiláky, to bylo skutečné peklo. Párkrát jsem i zažil, že tam někdo zkolaboval.

Také jsem rád běhal závod Kolem poličských hradeb. To byly myslím 4 kilometry. Vzdálenost tak akorát pro mě. Závodilo se na 1. máje. Pamatuji si, že jsem tam jednou zorganizoval i docela slušnou výpravu. Jelo nás vlakem snad dvacet. Pár běžců velkých, několik záčků a k tomu doprovod v podobě manželek, maminek a babiček. Bylo to hezké. To už mi bylo 40 a i když jsem doběhl čtvrtý, tak jsem vyhrál kategorii veteránů. A dostal jsem za to šišku salámu, kterou jsem s Honzou Hanušem za něco vyměnil. Já totiž maso nejím. To o rok dříve jsem doběh třetí v hlavní kategorii a dostal jsem šišku tvrdého sýra. To bylo lepší.

Rád vzpomínám i na Čertovské běhy v Damníkově. Trať měřila asi 4 km a vedla z Damníkova na Anenskou studánku. Bylo to celé do kopce. Jezdil jsem tam s Liborem Blažkem a ceny po závodě nám vždy předával Mikuláš s čertem i anděly.

Právě takové závody mi byly sympatické a po takových se mi stýská. Jakmile se vítězům dávají tisíce nebo horská kola, to už nebylo pro mě. Všude plno reklam, vysoké startovné, velký humbuk (a výkonnost běžců stejně ryze česká, tedy průměrná, maximálně trochu okořeněná průměrným cizincem, byť někdy exotickým). Já jsem k těmto závodům nikdy nedošel. Výkonnostně ani vztahově. To na těch menších běžích jsem se cítil spokojeně. Vše bylo poklidnější a vůbec tak nějak hezčí. Ale je to můj osobní názor a mnozí asi se mnou nebudou souhlasit.

Běžec nepotřebuje svaly lva, ale sílu a lehkost jelena

NEJKURIÓZNĚJŠÍ ZÁVOD

Nejkurióznější závod, který jsem kdy běžel, vlastně vůbec nebyl žádným oficiálním závodem. Musím vám to ale povědět pěkně od začátku. Již jsem psal o mé sázce s Radkem Velinským, kdo z nás vyhraje v Chebu běh na jeden kilometr. Tak už tedy i víte, že jsem byl o jednu desetinku vteřiny lepší a tím jsem vyhrál večeri. O tomto závodě však psát nechci, ten nejkurióznější závod nás teprve čekal. Ale popořádku. Večer jsem tedy šli do jedné chebské restaurace. Já, Radek a Slávek Pavel. Restaurace to nebyla nejlacinější a my nebyli nejbohatší. Kluci byli chudí studenti a já chudý pracující. Asi to na nás bylo vidět, soudě podle toho, jak se tam na nás ti pinglové dívali. Navíc jsme byli v restauraci jediní, kteří mluvili česky. To přehlížení nás dost zlobilo, ale jednou jsme tam přišli, tak se tam i najíme. Mně bylo jasné, že Radek na dvě večere těžko bude mít, ale byl jsem ochoten si něco i sám připlatit. Nenápadně jsem dali dohromady všechny naše peníze. Vzal jsem si je k sobě a tak jsem držel v ruce štos stokorun. V tom počátku kapitalismu v Čechách, tedy v roce 1992, to ještě vypadalo dost působivě. Penězi jsem se trochu ovíjel jako vějířem a pingl bleskem příklusal. Dobře jsme se najedli a já i trochu napil vína. Ven jsem vyšli v dobré náladě. Byl krásný letní večer a nám se ještě nechtělo na ubytovnu. Šli jsem se podívat na hrad a pak jsem ještě zašli do jednoho baru pod hradem. Tam jsem si dal druhou večeri, už pochopitelně za svoje a dvě skleničky nějakého míchaného alkoholického nápoje. Trochu mně to stouplu do hlavy, aby cítil jsem se velice příjemně. Samozřejmě, že jsem se bavili hlavně o dopoledním závodě. Radek říkal, že si musíme dát někdy odvetu a já jsem silácky odvětil, že jsem mu k dispozici kdykoliv.

„Kdykoliv?“ ujistil se Radek.

„Když říkám kdykoliv, tak tím myslím kdykoliv.“

„Tak co takhle ještě dnes.“

„Třeba hned.“

A bylo ujednáno. Sebrali jsme se a krátce před půlnocí jsem vyrazili na stadion. Viděli jsem tam světlo od ohně a slyšeli bujaré hlasy místních atletů. Ti totiž po závodě vždy vyvalí sud s pivem a k tomu opékají buřty. Nyní byli asi v nejlepším. Nicméně nás v té tmě neviděli. S Radkem jsem se nezdržovali rozcvičováním, svlékli jsme se donaha a bosí jsme si stoupli na škvárovou dráhu. Slávek nám dělal rozhodčího. Odstartoval nám to a Radek vyrazil jako střela. On na rozdíl ode mne měl jen jednu večeri a nepil žádný alkohol. Není tedy divu, že si věřil. Já jsem se za ním držel zuby nehty, ale bolelo to. Plný žaludek dělal své a ta alkoholická míchanina také. Jenže bojový duch ve mně zůstal. Radek běžel jako vítr, ale já jsem se ho nepustil. Devět set padesát metrů jsem mu dýchal na záda a pak jsem ho drtivým finišem opět přesprintoval. V cíli jsem zvedl ruce a radostně zavýskal. Najednou mi bylo dobře. Zato Radek toho měl plné zuby. Teprve teď jsem si uvědomil, že tam nejsme sami. Ano, někdo

nás přece mohutně povzbuzoval a najednou mi nějací lidé podávali ruku a plácali po zádech. Samozřejmě, náš závod vyrušil slavící domácí atleti a ti se šli podívat na ten podivný půlnoční běh. Že jsem nahý, jsem si uvědomil až u ohně, kam nás odvedli a kde mi někdo podával pivo.

Tak toto byl můj nejkurióznější závod. Ale nemyslete si, že to byla jen nějaká recese. My jsme to tenkrát běželi pod 3 minuty! No schválně, zkuste si to. Dopoledne naplno běžet kilometr, večer si dát dvě večere, pár skleniček vína, dva alkoholické koktejly, pak se o půlnoci svléknout donaha a bosý běžet na škváře kilák pod tři. Nedivte se proto, že tento svůj výkon dodnes pokládám za svůj nejhodnotnější sportovní výkon, byť v žádných tabulkách nefiguruje.

Absolvoval jsem však ještě jeden prapodivný závod. Jenže ten byl v trochu jiné disciplíně. Na soustředění v Lužanech jsme se jednou hádali, kdo sní více zákusků. Původně jsme byli čtyři, ale když začalo jít do tuhého a furiantsky jsem se vyzývali na souboj, Honza Rýdlo použil rozumu a vzdálil se. Míra Wastl, Honza Lomoz a já jsme ovšem couvnout nechtěli. Slovo dalo slovo a jeli jsme do Jičína do cukrárny. Pravidla byla jasná. Každý z nás vždy objedná jednu rundu, pro každého stejný kousek. Poražený měl potom platit celou útratu. Už ve druhém kole jsem se dopustil hrubé taktické chyby. Honza objednal nějaké kousky, které mi moc nechutnali a já vůl to řekl nahlas. Míra se asi po dvanáctém zákusku zvedl a že to vzdává. V tu dobu nám už ale nebylo nikomu do skoku. S Honzou jsem však bojovali dál. Už jsme dělali krátké přestávky mezi jednotlivými koly, chvíli jsme se procházeli, ale moc to nepomáhalo. Někdy asi při osmnáctém kousku přišel Míra, který se na chvíli odběhl a jedl močáka. Když jsem ho viděl, přál jsem si, aby mu spadl na zem. Takovou chuť na kyselý jsem měl, že bych se vrhl na zem a tu okurku bych do sebe nacpal. Ale Míra si tu pochoutku držel pevně a vypadal spokojeně. Zato nám s Honzou bylo už vyloženě blbě. Dvacet dva zákusků jsme měli v sobě a bylo již jasné, že naše životy jsou ve vážném ohrožení. Třiadvacátou rundu šel objednat Honza. A co si myslíte, že objednal. Ten kousek, o kterém jsem již na začátku prozradil, že mi nechutná. I když, nevím, ono to už asi bylo stejně fuk. Já jsem se sice do toho zákusku zakouzl, ale zase jsem pustil. A Honza ucítil svou šanci. To bylo stejné, jako když běžíte závod, jste hodně vyčerpaní, ale najednou vidíte, že soupeř taky vadne. Tak někde vyškrábnete poslední zbytek sil a zkusíte soka zlomit. Honza oběma rukama nacpal ten poslední kousek do ... ani snad nemůžu napsat pusy, do huby, nebo ještě lepší do mordy, ano do mordy si ho nacpal. Tváře se mu nafoukly, oči vykulily a snažil se to obří sousto spolknout. Ještě jsem měl šanci. Kdyby teď zemřel, tak jsem vyhrál já. Zcela odevzdaně, ale přece s napětím jsem sledoval ten jeho boj. Honza nakonec polknul poslední kousek a sice bílý jako křída, ale přece jen živý se stal vítězem. I když nevím jestli spíš nevyhrál Míra. Anebo Honza Rýdlo, který nás všechny označil za blázny a kterému jak jedinému nebylo blbě. Věřte, že nám „závodníkům“ blbě bylo opravdu dost.

To se stalo dopoledne, před obědem. A víte, co jsem ten den měli k obědu?
Buchty!!

*Tělesná cvičení mohou nahradit mnoho léků,
ale žádný lék nemůže nahradit tělesná cvičení*

HOLKY

Na atletice se mně toho líbí spousta. Rozmanitost disciplín, čestnost a férovost, spravedlnost, kdy závod nemůže ovlivnit zaujatý rozhodčí ani záludný soupeř, přátelská atmosféra při závodech i ta její obtížnost, kdy závodník musí překonávat velkou únavu a bolest. Ale taky se mně na ni líbí holky.

Při této příležitosti se mi vybavují hlášky Pepíka Novotného, který, vždy po příjezdu na místo závodu prohlásil, že nastává stinná stránka zájezdu a tvrdil, že na závodech jsou nejlepší sprcha a pivo po závodě. To mu rozhodně nechci vyvracet, i když pivo nepiju. Já sám jsem ke konci své kariéry zase všude říkal, že jezdím na závody už jen kvůli pěkným holkám. A že se jich po atletických drahách vždy pohybovalo dost, to mi můžete věřit. Sledoval jsem je velice bedlivě. A některé i docela zblízka. Dovolte mi tedy trochu si na pár děvčat zavzpomínat. Tedy vzpomínat budu jen na dívky, které byly atletky anebo které jsem poznal díky atletice. Z galantnosti nebudu uvádět celá jména, ale jen jejich zkráceniny, aby někdo náhodou nepoznal, o které dívce píši.

Poprvé jsem opravdu naplno vzplál v patnácti. Okouzila mě krasavice Ire. Linha. (myslím, že jsem to zamaskoval dostatečně). Hezky běhala, ale to nebyl pravý důvod mého vzplanutí. Oba jsme šli z deváté třídy na internáty, bohužel každý do jiného města. Oj, to bylo dlouhých pět dní než přišel pátek. A protože tenkrát ještě (naštěstí) nebyly mobily, tak se psaly dopisy. Pěkně rukou na papír. Člověk tomu musel věnovat určitý čas, soustředit se a dát si záležet. Pak se dopis složil, dal do obálky, ta se olízla a zalepila, napsala se adresa, nalepila známka a dopis se šel vhodit do poštovní schránky. To jen pro dnešní mládež, která už něco podobného nezná. Dělali jsem to takto. V neděli večer jsem přijel na internát a napsal jsem dopis. Většinou několikastránkový. V pondělí jsem ho donesl do schránky, Ire. Linha. ho dostala v úterý odpoledne. Odepsala mi a já jsem dostal ve čtvrtek odpověď. A v pátek jsem jel domů. Dodnes mě mrzí, že jsem si dopisy neschoval, dopisové lásky patřily v mém životě k těm nejkrásnějším. I když byly i nešťastné. Pamatuji si, jak jsem od Ire. Linha. dostal dopis, že mě nechce. Tenkrát jsem ten krutý dopis nosil pár dní v kapce a potom jsem ho cestou na nádraží roztrhal na tisíc malých kousíčků a hodil na zem. Dodneška vím, kde to bylo a vždy když tudy jdu, tak si vzpomenu. Samozřejmě už bez bolesti. Ale to jsem trochu předběhl. Ještě vám musím vylíčit své nejintimnější sblížení s Ire. Linha. Bylo to o prázdninách po 9. třídě a jeli jsme vlakem do Popradu. Myslím, že jsme v tom vlaku jeli asi deset hodin. A celou tu dobu jsme se drželi za ruce. Dnes bych to už se svou prostatou nevydržel, ale tenkrát ano.

Byli jsme v atletice pěkná parta kluků. A jako dorostenci jsme byli hezcí hoši. A v té době bylo v oddíle i hodně hezkých dorostenek. My jsem si je

pěkně rozebrali. Pamatuji si, že jsme se kolikrát i pohádali, to když dva měli zálsk na tu stejnou. Vzpomínám si, že Ruda Schejbal měl Jin. Čerm., Pavel Vondráček Líd. Němc., už nevím přesně kdo měl Iva. Čerm. Přesně ale vím, že já jsem měl Ale. Dymá. Potíž byla pouze v tom, že holky o tom nevěděly. Anebo věděly, ale dělaly že nevědí. My jsem pro mě byli taková ucha. Byli jsme sice stejně staří, ale ty naše holky koukaly spíš po starších. Snad jen Honza Hanuš měl šanci, byl o dva roky starší než my, což jsme mu strašně záviděli. Pokud si vzpomínám, tak ten se tenkrát podezřele moc kamarádil s Iv. Šebko. Anebo s Jin. Čerm.? Možná ale s oběma. Pokud se pletu, pak se omlouvám. Ale i přes tu naši marnost to bylo hezké. Vždyť ony ty naše dorostenky byly i výborné atletky a my jsme si před nimi nechtěli udělat ostudu a tak jsem aspoň pořádně trénovali.

A pak jsem šel na vojnu. Pár dní před narukováním na mě padla taková zvláštní tíseň. Dva dlouhé roky budu pryč. Stovky kilometrů daleko. V tu chvíli mně bylo hodně smutno z toho, že nemám holku se kterou bych se teď loučil, se kterou byl si psal, která by na mě čekala a na kterou bych se těšil. A první dny v kasárnách byly hodně, hodně depresivní. Jedna z mála radostí byly dopisy. Každý den jsme všichni nedočkavě čekali na poštu. Byli jsme vděční, za každý dopis, za každý pohled. A v každé volné chvílce jsme psali svým blízkým. Já jsem psal hodně. Rodičů, příbuzným, kamarádům. Jen ta holka mě v tom chyběla. Ne, že bych holkám nepsal, ale byly to takové obyčejné dopisy, co děláme a tak. Ale já jsem toužil psát jiné dopisy. A tak jsem usilovně přemýšlel a probíral seznam všech holek, až mně z toho vyšla sprinterka a dálkařka Iv. Mrkvič., jako ta pravá. Napsal jsem jí první nesmělý dopis. Když pak za týden přišla odpověď, vojna se pro mě rázem stala snesitelnější. Ta odpověď nebyla záporná ani chladná, ale krásně teplá. A tak jsem si dopisoval s holkou a prožíval jsem krásnou dopisovou lásku. Potíž byla ovšem v tom, že já jsem se rok a půl nedostal domů To byla moc dlouhá doba na lásku, která nejen, že nemohla být naplněna, ale ona vlastně ani pořádně nezačala. Nezačala loučením při mém odjezdu, ale až v těch dopisech. A také jsem už byl mazák a vojnu jsem snášel podstatně lépe než na začátku. Častěji jsem chodil na vycházky, jezdili jsme na brigády do JZD, chodil jsem sportovat, no zkrátka po mém návratu do civilu ta láska jaksi vyprchala. Ale Iv. Mrkvič. budu navždy vděčný, za ty krásné dopisy, které mě drželi nad vodou.

Do té doby největší lásku jsem prožíval k překrásné chrudimské atletce Vě. Němc. Dlouho, snad dva roky jsem do ní byl zamilován platonicky. Nechtěla mě a já se trápil. Ale bojoval jsem. Nadbíhal jsem ji jak vlk, když honí laňku. Ona v té době pracovala ve Slatiňanech na poště a já tam byl denně. Myslím, že jí to nevadilo. A nevadilo to ani ostatním ženským u přepážek. Já jsem tam vydržel třeba dvě hodiny a všechny jsem tam bavil. Jo

kecat, to jsem dovedl. Ale taky jsem chytil třeba ropuchu a donesl jsem ji na poštu. Měl jsem ji v láhvi od okurek a udělal jsem jí žebříček jako se dělá rosničkám. A na poště jsem se s ní předváděl jako cirkusák. Pak jsem sklenici s ropuchou položil někde do rohu a ta žába z ní vylezla. A jedna paní z toho mohla mít smrt. Začala strašně ječet, když před ní na poště vyskočila ropucha. Pak mi to už paní vedoucí zakázala. Tehdy jsem na poště dělal i nástěnkáře. Moje láska totiž jako nejmladší měla na starost nástěnku na chodbě. A já jsem jí s tím samozřejmě rád pomáhal. Hlavně jsem vymýšlel různé veršičky a slogany. Pamatuji se na jeden k mezinárodnímu dni dětí. Napsal jsem tam tehdy: „Aby se nám děti měly k světu, chraňme je od tabáku, chlastu a fetu“. Hezké, že. Ale vedoucí nám to tenkrát nařídila předělat.

Mé úsilí nakonec přineslo ovoce a Vě. Němc. se do mě taky zamilovala. A bylo to krásné, jako ostatně bývají všechny lásky, které jsou opětované. Nakonec ovšem i tato láska skončila a musím přiznat, že výhradně mojí vinou. Dlouhé roky jsem si to velice vyčítal. Nesl jsem to tehdy hodně těžce a tak jsem se upnul k velice hezké a hlavně příjemné Lib. Bera. Zde však moje láska zůstala navždy láskou čistě platonickou a tak musel opět pracovat nejlepší lékař, tedy čas.

V létě roku 1989 jsem byl na zájezdě v anglickém Gatesheadu na Evropském poháru v atletice. A s tímto zájezdem mám spojeny také hezké zážitky. Autobusem s námi jela Ja. Petří. z Milevska. Tehdy zraněná naše rekordmanka na 100 m překážek. Líbila se mi a tak jsem se jí celý zájezd náležitě věnoval. Zřejmě i já jsem jí byl sympatický a tak jsem utvořili hezkou dvojici. Mě to nikdy netrvalo dlouho se zamilovat a během toho týdne jsem byl zaláskován až po uši. Vlastně to ne, o trochu méně. Kdyby to bylo až po uši, tak bych se choval asi jinak. Dnes se na to dívám spíše jako na takové poblouznění. Ale k čemu tenkrát došlo. Jarmila Kratochvílová, která tam tenkrát jela s námi jako turistka, mě propašovala s sebou na tréninkový stadion. To byste koukali, jak se jí všichni pořadatelé a policisté klaněli a otvírali jinak přísně střežené dveře. Já byl na tom stadioně jak Alenka v říši divů. Tolik atletických hvězd jsem tak zblízka ještě neviděl. Pak jsem šel ke skupince našich. Ani nevím proč, ale hned jsem si sedl na umělý trávník vedle sympatické drobné blondýnky, která se protahovala před svým závodem. Byla to sprinterka Dani. Weege. Byla velmi milá a tak jsem si trochu povídali. A taky vyměnili adresy.

Domů jsem jel zase se svou zraněnou překážkářkou Ja. Petří., ale v hlavě se mě to trochu mlelo. Pak nastalo zase dopisování. Tentokrát jsem psal na dvě adresy. Ale věděl jsem, že se dvěma chodit nechci. Váhal jsem, přemýšlel, zvažoval všechny argumenty až jsem se rozhodl. Samozřejmě špatně. Začal jsem jezdit do Prahy za Dani. Weege. Zpočátku to vypadalo nadějně, ale pak se to nějak zvrtilo. Ona na tom byla totiž podobně. I ona se

rozhodovala mezi mnou a někým jiným a rozhodla se pěkně blbě. No prostě jsem do Prahy přestal jezdit a do Milevska jsem si už netroufl napsat. Ale ten zájezd do Getasheadu stál za to. Díky němu jsem prožil krásné chvíle.

O soustředěních píši v jiné kapitole, ale jednu příhodu vám popíšu nyní, protože se jedná o krásnou dívku. V Lužanech u Jičina bývalo krásně. Jezdili jsme tam rádi a dodnes mám na ta soustředění přenádherné vzpomínky. O jednu se s vámi podělím.

Já jsem každé ráno chodil do novinového stánku pro noviny. Kupoval jsem Sport, ale ten chodil pouze jediný a zájemců by bylo víc. Jenže ve stánku prodávala nádherná dívka. Pamatuji si ji dobře, ale jméno mi už z hlavy vypadlo. No a já jsem každé ráno natrhal na louce květiny a donesl jsem jí je do stánku. Už druhý den jsme byli kamarádi a třetí den možná už něco víc. Ale tady do hloubky nepůjdu. Chci vám říci něco jiného. Já jsem byl pečený vařený nejen u stánku, ale i ve stánku. Stal se ze mne trafikant. Ta holka byla studentka, která to měla jako brigádu. Jednou jsme byli spolu v té její trafice a ona si potřebovala odskočit. Sotva ale odešla, tak před stánkem zastavila Volha a z ní vystoupil tři páni v obleku a rovnou dovnitř do stánku. „Dobrý den, tak jak se vám tady daří?“ Nevěděl jsem o co jde a tak jsem odpovídal, že celkem dobře, že kšefty jsou dobré, jen že Sportů by mohlo chodit víc. A oni, že to zařídí, podali mi ruku a odcházeli. Jenže v tom se vrátila má dívka. Koukali na sebe a pak se jeden oblek otočil ke mně a řekl: „Jak to, že vám do stánku chodí cizí osoby?“ Už jste asi uhodli, že ti pánové byli kontrolori z ředitelství pošt. Já bych to býval nějak ukecal a tu holku prostě hned vyhodil, ale ona byla chudák tak překvapený, že ze sebe jen vysoukala: „Ale já tady prosím prodávám.“ A bylo to. Další otázka byla jasná: „A kdo je teda tenhle?“ Musel jsem se rychle pakovat a holka měla průšvih, že nechala stánek i s tržbou na pospas nějakému cizímu chlapovi. Byla z toho smutná a mně ji bylo upřímně líto. Rozhodl jsem se jí pomoci. A nebyl jsem sám. Velice ochotně mě pomohli kamarádi. Ve stánku byla kniha přání a stížností, tak jsme si ji půjčili a napsali tam několik originálních pochval. Např.: *Děkuji slečně prodavačce ve stánku, za ochotnou pomoc. Před stánkem mi vypadly zuby a slečna ochotně vyběhla, sebrala je, očistila a dokonce mi je i nasadila. Anebo: Musím vyjádřit vřelý dík slečně trafikantce. Jsem už starý člověk a špatně vidím na písmenka. Slečna mi však každý den nahlas přečte celé noviny. Má zlaté srdce. Anebo: Při čekání ve frontě u stánku jsem dostal velice nečekaný průjem. Hrozně jsem se kroutil a velice trpěl. Slečna ve stánku to zpozorovala a ihned uhodla, co potřebuji. Ač jsem ještě nebyl na řadě, rychle mi podala Rudé právo se slovy „to je na to nejlepší, je velké“ a já jsem mohl odběhnout do obilí. Svou pohotovostí mě zachránila před velkou nepříjemností. Zasloužila by si řád.* A podobných pochval tam bylo ještě asi deset. Nevím sice, jak to pak se slečnou dopadlo, ale myslím, že mimořádná prémie ji neminula.

A jeden malý žakovský příběh. Bylo mi asi dvanáct nebo třináct a jestli mně něco absolutně nezajímalo, pak to byly holky. Jenže do atletiky chodila jakási Jiř. Kraj., které bylo asi deset a strašně se do mě zamilovala. A každý to věděl, což mě ukrutně štvalo. Kluci si mě dobírali a já jsem se styděl a zřejmě i červenal. Pak to samozřejmě odeznělo a my jsem dospěli. A najednou si mi ta Jiř. Kraj. začala líbit. A snad neudělám žádné faux pas, když napíši, že jsme si jednu chvíli byli i docela blízcí. Avšak zůstal ten náš vztah v rovině přátelství, které ostatně trvá dodnes.

Vzpomínám si i na jednu humornou příhodu z počátku 80 let. Tehdy jsem byl s Transportou Chrudim na závodech v Mariánských Lázních. Bydleli jsme tam v hotelu a dole ve vinárně večer hrála hudba. Samozřejmě jsme se tam chystali. Ale bylo tam jen pár lidí, většinou to byli západní Němci. A skoro žádné ženské. Tak jsem si s Láďou Kopicem alias Bikilou řekli, že nějaké seženeme. Šli jsme do města a po chvíli jsme oslovili dvě kočky, které se velice ochotně nechaly do vinárny pozvat. Jenže ostatní kluci nepochopili, že jsme si je přivedli pro sebe. A tak se celé družstvo začalo kolem těch dvou motat až jsem měl pocit, že my s Bikilou stojíme úplně na konci fronty. No taky jsme z toho prd měli. Na pokoj šly holky s někým úplně jiným. Ale i my jsme si tam tenkrát užili. To vám takhle sedím a moc se nebavím, protože jsem byl našťvaný. A tu najednou cítím, jak po mně něco teče. Ne málo, naplno po mně něco teklo. Věřte nevěřte, bylo to šampaňské. A za mnou stál roztleměný ožralý Němec a lil mně na hlavu šampus. To jsem se naprd, vstal jsem, šel k jejich stolu vzal tam další láhev, pěkně s ní zahrkal a toho skopčáka jsem celého pokropil. Ale on se smál ještě víc a ostatní se smáli taky a já se už taky smál a tak začala válka. Vrchní nestačili nosit šampaňské a my i Němci jsme je rychle rozebírali a stříkali po sobě. V té válce nebylo vítězů ani poražených. Všichni jsme byli durch. A kdo to platil. Samozřejmě Němci. Všechno, i naši útratu. Jak jsem se potom dozvěděl, oni občas přijedou, ožerou se, způsobí značnou škodu, kterou ovšem ochotně a velice štědře zaplatí, takže personál je na to připravený a jenom sepisuje škody. To už ale vlastně není nic o lásce, to já jen, že jsem si na to vzpomněl skrz ty holky.

Zakončím tuto kapitolu jen krátkou vzpomínkou na atletky, které mi v mém atletickém životě uvízli v hlavě trochu více. Kromě již zmiňovaných to byla skvělá vytrvalkyně z Úpice Ev. Tům. A svého času se mi také hodně líbila výborná chrudimská sprinterka Marc. Pocho., další Chrudimačka, tentokrát výškařka Táň. Poňk. nebo překážkářka Iv. Zitko. Zmiňuji jen atletky, se kterými jsem více kamarádil. Kdybych však měl jmenovat všechny atletické kamarádky, tak by to byla dlouhatánská řada.

Zvědavcům a vášnivým čtenářům bulváru se omlouvám, že jsem z pochopitelných důvodů zašifroval jména dívek. Nezkoušejte je na mně vymámit. Neprozradím, kdybyste mne zabili.

Každý člověk je stavitelem chrámu, kterým je jeho tělo

DRUŽSTVA

Družstev, kterými jsem prošel, bylo dost. Poprvé jsem v opravdovém atletickém družstvu (nepočítám družstva školní) byl v roce **1974. Bylo to družstvo mladšího dorostu.** Vedoucího a trenéra nám dělal Zdeněk Schejbal a v družstvu mimo mě byli ještě Pavel Vondráček, Ruda Schejbal, Karel Kudrnka a Jarda Malinský. To byla prakticky celé družstvo. Jen občas se k nám ještě někdo připojil. Pár kluků ještě kolem nás bylo, ale ti toho brzy nechali. Stále mám v hlavě první svůj start v tomto družstvu. Bylo to na třístametrové dráze v Ústí nad Orlicí. Já jsem běžel 800 m a časem kolem 2:20 jsem nebodoval. Tenkrát jsme na to většinou moc neměli. Bodovali z nás akorát Ruda Schejbal a Karel Kudrnka. Ale další rok to už bylo lepší. Byli jsme starší dorostenci. Tedy já a Ruda. Ostatní kluci byli ročníky 59 a byli ještě mladší, ale kvůli nám jsme závodili za starší dorost. Tak se k nám na ten jeden rok dostal i Honza Hanuš, ale třeba i Libor Milotinský.

V letech 75 a 76 jsme tedy měli solidní družstvo starších dorostenců, opět pod vedením Zdeňka Schejbal. A už jsme se díky konkurenci sami nutili k tvrdšímu trénování a tak jsme už obsazovali přední příčky. Samozřejmě, že na nás měl obrovský vliv pan Schejbal. Ten nás nejen trénoval, ale i vychovával. Vybavuje se mně jedna situace, která byla velmi charakteristická pro celé jeho působení na nás. Ráno jsem čekali na nádraží (na závody jsem jezdili většinou vlakem), kde na zemi leželo několik hnusných vajglů. Pan Schejbal jeden napíchnul na hrot oštěpu a každému ho strčil pod nos, abychom se pěkně podívali a očuchali, jak je to hnusné. Měl pravdu. Hnusné mi to připadá dosud. A nesměli jsme mluvit sprostě. Za každé sprosté slovo jsme platili korunu pokuty.

Ještě k tomu trénování. My jsme tenkrát i jako dorostenci na tréninku dělali všechno. Běhali sprinty a delší tratě, skákali i házeli. A vždy jsme po tréninku hráli fotbal. V tělocvičně (rozumněj staré sokolovně) jsme zase pořád cvičili na všemožném nářadí, takže jsme všichni hravě zvládali přemety i salta, všemožné přeskoky čehokoliv, šplh na tyči i na laně a já nevím co ještě. A vždy jsme hráli na konci tréninku basket. Ale přece jen už jsme tak nějak sami cítili, že potřebujeme trénovat i víc a tak jsem kromě společných tréninků, které byly třikrát týdně, chodili s Pavlem Vondráčkem ještě běhat do lesa. I když my jsme to dělávali už i jako žáčci. Pavel byl tehdy takový můj vzor. Byl sice o kousek mladší, ale téměř ve všem lepší. A já jsem se mu snažil stačit a tak jsem se poměrně brzy naučil v tréninku dřít.

Dalším družstvem už byli **muži. To se psaly roky 1977 a 78.** Jména v družstvu se prakticky nezměnila. Přibyli jen někteří starší borci. Hlavně Pét'a Holubek. On byl starší asi o jedenáct až dvanáct roků než my a pro nás mladé byl jakýmsi idolem. Běhával za Transportu Chrudim 400 m překážek, ale když se přidal k nám do družstva, tak běhal 400 m hladkých a 800 m.

Závodili také Olda Soudek, Zdeněk Fíla a pochopitelně i náš vedoucí Zdeněk Schejbal. Ale co, já vám klidně nabídnu celou sestavu. Takže Zdeněk Schejbal: koule, disk, oštěp, Petr Holubek: 400, 800 m, oštěp, Zdeněk Fíla: koule, disk, Oldřich Soudek: výška, trojskok, Karel Kudrnka: oštěp, výška, Josef Drobílek: 100 m, Pavel Vondráček: 400, 800 m, Rudolf Schejbal: dálka, trojskok, Jaroslav Malinský: oštěp, trojskok, Jiří Mikan: výška, 1500 m, Libor Milotinský: 100, 400 m a benjamínek Libor Blažek: 100 m, dálka. A kde jsem já? No nejsem tam. Toto první kolo jsem marodil a naskočil jsem až v kole druhém. Nejlepší byl Ruda Schejbal (1. a 2. místo), dvakrát druhý byl Karel Kudrnka a druhý byl i Pét'a Holubek na 800 m. A druhé bylo i celé družstvo. V naší skupině KP soutěžilo tenkrát pět družstev a vyhrálo Dynamo Pardubice B.

O další kolech pochopitelně nebudu již takto podrobně psát, jen tolik, že se v družstvu objevili ještě Jan Dušek, Pavel Krejčí, Jan Rýdlo, Miroslav Pleskot, Petr Myška, a ve finále s námi byl i sprinter Pavel Čáp z Chotěboře.

My jsme byli po čtyřech kolech druzí a postoupili jsem do finále (KP byl tehdy rozdělen na dvě skupiny), kde jsme skončili poslední, tedy čtvrtí. U tohoto družstva vzpomenu ještě Pavla Krejčího. Tento profesor gymnázia v Chotěboři býval výborný běžec a později trenér. A taky parták a šoumen. Nastupoval nejen k běžeckým disciplínám, ale i v disku, výšce a na 110 m překážek.

V roce **1978** se nám družstvo prakticky nezměnilo. Přibyli další hoši z Chotěboře. Na Konopčíka si pamatuji jen matně, ale běžec Libor Šob mi v paměti utkvěl. Naskočil také Olda Mašín, v družstvu se objevil i Michal Kopecký, ale hlavně další výrazná postava Milan Pilný. Výrazný byl nejen svou hmotností, i když tenkrát tento bývalý skvělý sprinter a dálkař ještě v dálce nastupoval, ale celou svou osobností. V další etapě slatiňanské atletiky se stal jedním s pilířů družstva.

Jediný, kdo ten rok z družstva vypadl, byl Karel Kudrnka, který díky své vyšší výkonnosti závodil za Transportu Chrudim.

Jenže pak přišel podzim a ten mi přinesl povolávací rozkaz. Stejně štěstí měli i Pavel Vondráček, Ruda Schejbal a Karel Kudrnka. A tak se stalo, že družstvo se již další rok nedalo dohromady. Přišel soumrak atletiky ve Slatiňanech.

Po návratu z vojny na podzim roku **1980** byl náš oddíl v žalostném stavu. Nevyvíjel téměř žádnou činnost. Dráha byla zarostlá metrovou lebedou a nebyl nikdo, kdo by na ní trénoval. Většinou toho všichni nechali. Já a Karel Kudrnka, který se též vrátil z vojny, jsme šli závodit za **Transportu Chrudim**. Strávili jsme tam dva roky a nebyly to špatné roky.

Vedoucího nám dělal Jarda Sedlák, člověk pro atletiku nesmírně zapálený. Byl to velice schopný funkcionář. Tehdy byla atletika v Chrudimi na velkém vzestupu, který kulminoval v roce 1987 (tedy už beze mne) ziskem titulu mistra ČSR. Kromě závodění mi tato štace přinesla mnoho dalšího pozitivního. Hlavně jsem se sblížil s řadou výborných lidí. Dal jsem se dohromady s dalším čtvrtkařem Pavlem Voříškem, se kterým jsme vytvořili skvělou dvojku nejen na dráze. Trénoval nás skvělý chlap Jirka Ryba, ale o tom všem chci psát v jiné kapitole. Osobně jsem však pro družstvo nebyl žádnou velkou výhrou. Po té dvouleté pauze mně to moc nešlo a tak jsem v 1. národní lize získával body za 6. – 10. místa. Byl jsem z toho rozčarován, protože jsem trénoval do roztrhání těla. Ale Pavel Voříšek, který před vojnou zaběhl 49,9 na tom nebyl nijak lépe. Oba jsme běhali časy kolem 52 vteřin. Já jsem v tom roce 1981 běžel asi deset čtvrtek a považte – nejhůře za 52,2 a nejlépe za 51,8. A bylo jedno jestli v ideálním počasí nebo v dešti, jestli na škváře nebo na tartanu. Po této sezóně jsme celou zimu makali jako draci a byli jsme přesvědčení, že budeme běhat pod 50 vteřin. Ale neběhali. Přišli první zdravotní komplikace. Já jsem dokonce musel na operaci menisku a potom jsem ještě dostal jakousi záhadnou chorobu, která mě držela šest týdnů v nemocnici na interně. Jarní část sezóny byla pryč. Začal jsem trénovat až v květnu. V létě jsem začal závodit, ale na čtvrtku jsem si netroufl. Zkusil jsem půlku a zaběhl jí za 1:59,2. To bylo nadějně. Na podzim jsem zase závodil za družstvo, ale pouze za „B“ v KP. Ovšem tehdejší úroveň KP byla srovnatelná z dnešní první ligou (to je druhá nejvyšší soutěž). Vždyť já jsem třeba běžel půlku opět za 1:59,2 a byl asi pátý. A se čtvrtkou za 52,0 (zase ta úroveň) jsem byl čtvrtý.

V tom chrudimském béčku jsem poprvé potkal Honzu Lomoze. Jasně si vzpomínám, jak si ke mně před startem přisedla taková vysoká hubená mánička a začala mně dávat naprosto nesmyslné rady. Argumentovala – ta mánička – tím, že jednoho z mých soupeřů už jednou viděla běžet. Prý se toho soupeře mám držet 750 metrů a pak nasadit, protože on má slabý finiš. Ovšem jak rychle dokáže ten soupeř běžet, to už ta mánička nevěděla. Ale jednou ho prostě viděla. V tu chvíli jsem si v duchu říkal, proboha, co je to za exota. No byl to Honza Lomoz. Později se vypracoval na běžce mnohem lepšího, než jsem byl já.

Ještě by se slušelo napsat, že vedoucího chrudimského béčka dělal Karel Ratzenbek. Byl to slušný a příjemný člověk, potom se ale nějak z atletiky vytratil a už léta jsem o něm neslyšel.

A pak už přišel ten náš slavný rok **1983**. Stále jsem trénoval s parťákem Pavlem Voříškem a trenérem Jirkou Rybou, ale začal jsem závodit za **Slatiňany**. Mě to prostě stále táhlo domů. Přesvědčil jsem Karla Kudrku (oštěp), aby se vrátil se mnou, oběhl staré známé Pavla Vondráčka (střední a dlouhé běhy), Jardu Malinského (oštěp a trojskok), Pét'u Holubka (běhy a

oštěp), Milana Pilného (vrhy) a další, pobláznil jsem i veterány Jiřího Krajíčka (oštěp, ale i dálka), samozřejmě Zdeňka Schejbala (vrhy), MUDr. Michala Cittu (kladivo), no bylo nás asi dvacet. Byl to obrovský entuziasmus. Pavel Vondráček ušil oddílovou červenožlutou vlajku (měli jsem červená tílka a žluté trenýrky) a s tou vlajkou jsme vyráželi na závody. Vždy před každým startem museli všichni políbit cíp vlajky. Družstvo tehdy opět vedl Zdeněk Schejbal. Já jsem byl v té době díky tvrdému tréninku, ale jistě i díky té nádherné atmosféře v dobré formě. Čtvrtku jsem pravidelně vyhrával a přidával jsem dost bodů i z krátkých sprintů nebo z půlky. Další velkou oporou byl oštěpař Karel Kudrnka. Ostatní kluci bodovali za pátá a další místa. Ne, soutěž jsme nevyhrávali, ale byli jsme takou štikou tabulky. Rozhodně jsme přispěli k dramatickosti soutěže i k její, řekl bych takové větší vzrušivosti. Tím naším hecováním, fanděním, tou vlajkou, to byla najednou jakoby soutěž o třídu vyšší. Vysokou úroveň měla i výkonnostně. Já jsem běhal čtvrtku kolem 51 vteřin (nejlépe 50,7), ale nemyslete si, že jsem vyhrával o parník. Většinou jsem o vítězství bojoval do posledních metrů. A na stovku jsem se kolikrát ani nedostal do finále „A“, i když jsem běžel v rozběhu 11,5. Na 800 m jsem běhal pod dvě minuty, ale do třetího místa jsem byl málokdy. Karel házel oštěp stabilně za 55 m (nejlépe 58,58), ale často byl druhý nebo třetí. A třeba Pavel Vondráček, který běhal 1500 m kolem 4:17 byl rád za každý bodík.

Ten rok 1983 stavím nejvyšší ve své závodnické kariéře. Náš hlad po atletice byl obrovský, všichni (alespoň my mladší) jsme trénovali na 110 %, byli jsme výborná parta i mimo závody. Jezdili jsme se spolu koupat, chodili jsme spolu do kina, slavili jsme společně narozeniny apod. Kdo nebyl členem tohoto družstva, pak přišel o hodně.

Vzpomínám si na jednu humornou situaci z toho roku. Doktor Citta byl pro družstvo zapálený a nadšený. Nejen, že sám závodil, ale jednou mi volal, že má tři dobré borce, jsou to běžci a chtějí závodit. Samozřejmě jsem souhlasil, rychle se udělala registrace a kluci přijeli. Byli to dobří hoši, bylo jim kolem třiceti let a chuť jim rozhodně nechyběla. Jen to jaksi nebyli závodníci do krajského přeboru, ale spíše běžci na zaklusání si v lese. Ale Pepa Pražan, Franta Čermák a Luboš Bleha přišli, nastoupili a běželi. Běželi pět kilometru a už po kilometru měli ztrátu skoro jednoho kola. Avšak jim to nikterak nevadilo a klusali si dál. Potom z této trojice odpadl i Luboš Bleha a dostal kolo i od svých spolubojovníků. Jenže ... rozhodčí už měli v těch kolech trochu zmatek a Lubošovi jedno kolo odpustili. Odmávli ho, ten si sedl do trávy a díval se jak finišují Pepa s Frantou, kteří měli být vlastně před ním. Ti když viděli, jak se Luboš šklebí, tak nadávali jako špačci ještě na dráze. Ale jinak to byli dobří kamarádi. Jsem rád, že za nás závodili. S Lubošem Blehou, vlastně s jediným z této trojice, se kterým jsem se stýkal i nadále, jsme na ty časy často a rádi vzpomínali. Jenže už nebudeme.

Vzpomínat už mohu jen já, Luboš o vánocích 2005 ve svém 54 letech tragicky zahynul. Čest jeho památce. Byl to skvělý parťák.

Tenkrát se nechal k návratu zlákat i Jiří Krajíček. V té době mu bylo stejně, jako mně dnes, to jest 47. Už léta netrénoval a přesto se rozhodl vedle oštěpu jít ještě dálku. A protože to bral zodpovědně, tak si doma na zahrádce zkypril jeden záhonek a skákal do hlíny.

V dalších letech družstvo posílili Honzové Hanuš (po zranění už neskákal a tak házel aspoň oštěp a disk) a běžec Rýdlo, čtvrtkař Libor Blažek (ten se vrátil z TRA Chrudim), mílař Pavel Starý z Chotěboře (opět od Pavla Krejčího), nadějný půlkař Luboš Růžička, poctivý dřič běžec Franta Pilař (bohužel už i on je v atletickém nebi), mladý běžec Karel Hanuš, naopak starší běžci Krbáci Radmil Brožek či Láďa Velinský, pak borci, kteří u nás hostovali, vytrvalec Pepa Novotný a středotrat'ář Honza Lomoz a nevím, zdali jsem na někoho nezapomněl.

Vzpomínám si jak Pavel Starý nepřijel ráno vlakem do Slatiňan a tak jsme do Litomyšle odjeli bez něj. Byla to docela citelná ztráta. Jenže jaké bylo naše překvapení, když v Litomyšli se najednou v pomačkaném kvádru a s igelitkou v ruce Pavel objevil. Den před tím měl maturitní večírek a na závody přijel přímo z večírku. Jak se tenkrát z Chotěboře do Litomyšle dostal, to už ani nevím. Ale tato příhoda je charakteristická pro tehdejší atmosféru v našem družstvu.

Do konce 80. let to bylo skvělé, ale v letech 90. to už trochu skřípalo. Nemyslím vztahově, spíše výkonnostně. Vždyť my jsme neměli skoro žádné nástupce. Roky se prostě zastavit nadaly a někteří už na to prostě neměli. Buď toho nechali anebo polevili ve své výkonnosti. Přišli sice někteří mladí jako sprinter Slávek Pavel, čtvrtkař Radek Štursa, skokan Libor Kolář nebo koulař Pavel Brožek, ale když na závody jezdilo kolem osmi lidí, nemohlo to dopadnout jinak, než že družstvo skončilo. V roce 1992 jsem již družstvo mužů v soutěži neměli.

Byl jsem již trochu v letech, ale stále jsem měl velkou chuť závodit. Jenže družstvo jsme neměli z koho vytvořit a závodit jen na soutěžích jednotlivců, to nebylo ono. Přece jen soutěže družstev mají jakousi kouzelnou atmosféru. Nic naplat, jediná šance bylo hostování. Bylo nás asi pět aktivních atletů, pro které jsem se snažil zajistit jakési angažmá. Nejdříve jsem se dohodl s kamarádem Tomášem Tůmou z Havlíčkova Brodu, že všichni půjdeme tam. Potom jsem však dostal dopis od Pavla Krejčího z Chotěboře, že když prý nemáme družstvo, tak se mnou počítá. Co teď. Tomášovi jsem to již slíbil a Pavla jsem nechtěl zklamat. Vždyť Chotěboři jsme hodně dlužili. No udělal jsem to tak, že jsem naši slatiňanskou skupinu roztrhl. Kluky jsem nechal závodit za Jiskru Havlíčkův Brod a sám jsem šel do Chotěboře. Tomáš se

proto na mě nezlobil. Přece jen v atletice je vše takové korektnější než jinde a hlavně většina vztahů je kamarádských. Tak jsem prožil pár let v modrobílém dresu **Chotěboře** a bylo mi tam dobře. Byl jsem rád, že jsem mohl Pavlovi Krejčímu alespoň trochu splatit dluh.

Jenže pak se Chotěboři družstvo také nějak rozklíčilo a v roce 1998 se už nepřihlásili. To už jsem závodil ve Slatiňanech prakticky sám. Šel jsem na další štaci a tou byla **Polička**. Opět to byla šťastná volba. Poličku jsem měl vždy velice rád. Město jako takové i lidi kolem atletiky. Samozřejmě hlavně Mílu Červa, atletického tahouna a nezmara. Tento kdysi závodní cyklista začal s běháním až po třicítce. Nikdy nepatřil ke špičkovým vytrvalcům, ale řekl bych k vytrvalcům spolehlivým. Výborný byl hlavně jako vedoucí družstva. Snad to tak mělo být, že právě v červenožlutém dresu Poličky jsem se rozloučil se závodní činností. Ale o tom jsem už psal.

Obě tyto mé závodní epizody byly navíc zkrášleny faktem, že s oběma družstvy jsem získal medaili v krajském přeboru.

Až na malou výjimku v podobě kapitolky v Transportě Chrudim jsem celý atletický život strávil v krajském přeboru. V něm jsem zažil různé struktury soutěží. Pamatuji, že KP byl rozdělen na dvě skupiny sever a jih. Po třech kolech pak první tři týmy bojovaly dvoukolově o titul a zbytek o umístění. Nebo měl KP dva stupně. Krajský přebor a krajskou soutěž, tedy jakousi první a druhou ligu. Ale to bylo v době, kdy nebyla 2. národní liga. Tu zrušili někdy počátkem 80. let a zavedli ji zase až v letech devadesátých. V KP tedy bylo daleko víc oddílů. A oddílů silnějších. Krom toho do tehdejšího Východočeského kraje patřil ještě Turnov, Jičín (oba závodí v kraji Libereckém), Havlíčkův Brod a Chotěboř (kraj Vysočina). Z toho vyplývá, že KP měly podstatně vyšší úroveň.

Soutěže družstev vždy měly kouzelnou atmosféru a pro většinu atletů, nepočítám-li tu absolutní špičku, patří k vrcholu jejich snažení. Ale atleti, tedy především běžci, závodí i mimo stadiony. Sám jsem mnohokrát běžel různé silniční a přespolní běhy. Měl jsem ty závody vždy rád. Líbilo se mi běhat v přírodě a mezi tou partou běžců jsem se cítil dobře. Nejraději jsem běhal závody tak od osmi do deseti kilometrů, přece jen jsem nebyl vytrvalec. Jen výjimečně jsem běžel závod delší než patnáct kilometrů. Pro mě to byla taková psychická relaxace. Fyzicky jsem se sice pochopitelně nadřel, ale neměl jsem nikdy před závodem takovou tu předstartovní horečku. Trochu tedy ano, ale proti dráze, kde jsem prožíval muka jednu až dvě hodiny před startem, to nic nebylo. Na silnici nebo v terénu jsem věděl, že nejde o žádné body pro družstvo ani o žádný čas. Na dráze jsou totiž stopky velice nepříjemným soupeřem, mnohdy těžším než ostatní běžci. Stopky každému nekompromisně ukáží, jak na tom je. Tento faktor na těch běžích odněkud někam nebo kolem něčeho prostě odpadá. Já jsem se na konci září vždy velice těšil na různé přespoláky, kde si pěkně zazávodím, zároveň i zatrénuji a přitom to bude bez stresů. Tyto běhy mi dnes chybí víc, než čtvrtky, půlky a patnáctky na dráze. Musím si je však kvůli artróze již jednou provždy odříci.

Já jsem ovšem ty běhy bral především jako trénink a onu psychickou relaxaci. Vždy jsem pokládal dráhovou atletiku za jedinou pravou. Za nejkrásnější, nejnapínavější, nejvzrušivější. I z hlediska diváka. Jdu-li na dráhové závody, vidím celý závod a ještě se podívám na spoustu jiných disciplín. Prostě dvě až tři hodiny mám na co koukat. Na silnic diváci vidí start a za třičtvrtě hodiny doběh. Vždy mě mrzelo, že mnoho talentovaných běžců se specializovalo na silniční běhy a dráze se vyhýbalo. Doslova umlátili svůj talent o asfalt. Ano, na silnici se dají na rozdíl od dráhy vydělat někdy i slušné peníze, ale je to dvousečné. Uživit se na českých silnicích pouze běháním, to není možné a přitom díky častým závodům unikají ve sportu i v životě jiné věci. Kromě peněz běžce na silnici táhne i již zmíněný fakt, že se tam neběhá proti stopkám. Jo, čas se sice také měří, ale není vůbec důležitý. A ještě smutněji mi je, když vidím, že už ani specializace na silniční běhy nestačí a někteří se specializují už pouze na běhy do vrchu. Chápu, on se tam běžec, který je dráze slabý průměr, může stát třeba i mistrem světa. Pusťte mistra světa v běhu do vrchu na mistrovství světa na dráze a dostane několik kol od všech soupeřů. A pusťte desátého z mistrovství světa na deset kilometrů na dráze mezi vrchaře. Než doběhne do cíle druhý, tak bude ten dráhař osprchovaný. Možná jsem to trochu přehnal, ale ne moc. Prostě mě bolí, že kluk, který by mohl být dobrým reprezentantem třeba na pět kilometrů, zničí svůj talent kvůli několika tisícovkám a jakýmsi pochybným titulům, které ani v atletické rodině nikdo nebere nijak vážně. Tituly z běhů

do vrchu si dokáží ocenit jen sami vrchaři mezi sebou. Stejně tak jako vítěz českého poháru v silničních bězích se netěší mezi atletickou veřejností žádné prestiži. Zvláště když se o něm ví, za kolik má pětku či desítku na dráze.

Samozřejmě něco jiného je, když běžec, kterému je třeba třiatřicet a na dráze má něco za sebou, se věnuje už jen běhání po silnicích a v terénu. A také úplně jiná věc je, když se někdo zaměřuje na maratón. Maratón je plnohodnotná atletická disciplína. Je velice prestižní a vedou se zde oficiální světové rekordy. To znamená, že trať musí být vždy naprosto přesně změřena. A je to pochopitelně disciplína mistrovská a olympijská.

Tím ale nechci tvrdit, že by se neměly tyto závody pořádat. To by byla věčná škoda. Jsou krásné a sám jsem je rád běhal. S láskou vzpomínám na Lužany, na ceny Monaka, na Černou horu, na Damníkov a na mnohé další krásné závody. Kdybych byl zdravý, tak je běhám dodneška. Vadí mi jen to, že ty větší závody jsou čím dál komerčnější, stahují talenty a tvoří si jakýsi stát ve státě. Párkrát jsem se na toto téma ozval, ale v jednom běžeckém periodiku jsem byl označen za demagoga. I tato reakce svědčí o mnohém.

Běh je aplikovaná přírodní terapie

TRENÉŘI

Bez trenérů by nebylo atletiky. Hlavně bez těch nadšenců, tzv. trenérů dobrovolných, kteří trénují po práci a bez nároku na jakoukoliv odměnu. I já jsem pochopitelně několika z nich vděčný za to, že jsem žil valnou část svého života jako sportovec. Když jsem jako asi desetiletý chlapec začal chodit na atletiku (pamatuji, že to bylo v zimě, neboť jsme trénovali ve staré sokolovně), byla v oddíle velice silná a kvalitní skupina trenérů. Bylo jim něco kolem čtyřiceti let, byli tedy v nejlepších letech. I když tenkrát to pro nás fagany byli už staří chlapi.

Trénovali nás tenkrát Zdeněk Schejbal, František Myška, Jiří Krajíček, Ota Rybišár a o něco mladší Petr Drápalík a Olda Soudek. Všichni mi hodně pomohli a všem jsem vděčný. A mohu i říci, že všechny mám dodnes rád a se všemi se rád vidím. Tedy s výjimkou Oty Rybišára, který již nežije.

Krom jmenovaných pamatuji jako slatiňanského trenéra i Zdeňka Korečka, kdysi výborného chrudimského čtvrtkaře překážkáře. Ten se podílel na úspěších např. sester Ivy a Jindry Čermákových a dalších děvčat. To bylo v 70. letech, kdy Zdeňkova žena Jaruška učila tělocvik v Nasavrkách a dělala tam náborů do našeho oddílu.

Často vzpomínám na ty tréninky. Tehdy nás do té malé sokolovny chodilo kolem třiceti dětí a dorostenců a přestože tam nebylo hnutí, tak byly tréninky vždy perfektně zorganizované a vysoce kvalitní. Trénovalo se nejen na sále, ale i v přísálí a na jevišti. A někdy i na chodbě. Dodneška to nemohu pořádně pochopit, jak to perfektně šlo. Dělali jsem tenkrát všechno. Cvičili jsme na gymnastickém nářadí. Dnešní mládež by nám musela závidět, kdyby viděla, co jsme všechno dokázali na hrazdě, na kruzích, na koni, na bradlech, jak jsme bravurně přeskakovali švédskou bednu, kozu, jaké jsme dělali salta i přemety. Pamatuji si na naše legendární skokanské exhibice. Nejdříve jsme skokem plavmo přeskakovali stůl a potom jsem na něj postupně přidávali jednotlivé díly švédské bedny. Nakonec tam ta bedna byla celá. Pravda, odráželi jsem se z odrazového můstku, ale i tak. Výška to byla úctyhodná. Dnes bych si to po svých svěřencích netroufl požadovat. Bál bych se o jejich zdraví. Však si také dobře pamatuji, jak jsem se jednou málo odrazil a tu bednu z toho stolu pěkně srazil. Po dopadu mě museli vyndávat z kupy rozložené švédské bedny, ale i když mě toho hodně bolelo, styděl jsem se před klukama dát něco najevo.

Často jsme dělali závody ve sprintu na 15 metrů (víc se naplno běžet nedalo), ve skoku vysokém, hodů medicimbalem a různých víceskocích do dálky. A párkrát jsme i zápasili a jednou přinesl někdo na trénink boxerské rukavice, tak jsme i boxovali. Ale ne jako, pěkně naplno jsme do toho šli.

A vždy na závěr tréninku se hrála nějaká hra. Většinou to byl basket, i když blíže to mělo k ragby. Největší zásluhu na tom měl Karel Kudrnka, který se při hře měnil v rozzlobeného slona kříženého s hladovým tygrem a buldozerem. Kdo mu včas neuhnul z cesty, ten se potom těžce zvedal ze země. To byl basket, pane!

Co mi však utkvělo nejvíce v paměti, to byly nedělní výběhy do lesa. Sraz jsme mívali u sportovních skříněk. Ty bývaly tam, co je dnes autobazar. A jestliže nás do sokolovny chodilo kolem třiceti, tak do lesa nás běželo skoro stejně. To se mi zdá dnes jako něco naprosto neskutečného. Trenéři si nás rozdělili do několika skupin podle výkonnosti a běželi jsme každý jinudy. Někde jsme se ale zase všechny skupiny seběhli a dělali různé soutěže a hry. Často se na tyto výběhy bral i míč.

Nás starší kluky bral pan Schejbal někdy na delší štreky. Občas trochu přecenil naše schopnosti. Třeba, když s námi běžel do Křižanovic. Tam jsme to zvládli, ale zpátky! Musel nám ve Svidnici v hospodě koupit limonádu, abychom se vůbec nějak doplazili domů.

Jednou se nám také stalo, že se v lese ztratil Miloš Kadeřávek alias Vilíček. Chtělo se mu za záchod, tak si odskočil a my běželi dál, protože jsem o tom nevěděli. Vilíček pak bloudil v lese až do odpoledne. To ale byla vůbec zajímavá postava. Trochu se u něj zdržím. Vilíček byl o rok mladší než já. Byl to takový kolohnát, vysoký, hubený, samá ruka, samá noha. A nic mu nešlo. Na atletiku chodil protože bydlel ve stejném baráku jako já a Pavel Vondráček. Běhal dlouhé trati, ale dokázal kuriózní věc. Na 1500 m byl totiž předběhnout o kolo. V dorostu ale nastal zlom. Ne že by se Vilíček nějak zlepšil, ale našel si svou disciplínu. Dal se na chůzi! Tu nedělal nikdo nejen ve Slatiňanech, ale pomalu v celé republice. Vilíček tak začal být mezi námi nejúspěšnější. Zatímco my jsem se na mistrovství republiky ani nedostali, on tam byl tuším čtvrtý. A kdoví jestli neměl i medaili, to už si nepamatuji. Pravda byl poslední a asi na těch třech kilometrech dostal pár kol, ale umístění měl. A dával nám to pěkně znát. On se pak do chůze neskutečně zakousl. V Chrudimi tehdy byl jeden chodec, nějaký Syrový, a ten byl nadšen, že chodí ještě někdo, tak se Vilíčka ujal jako trenér. Vilíček nám pak s pýchou líčil, jak trénují. Chodil až na Seč a Vilíčkův starší bratr Jirka s ním jezdil na pionýru, na řídítkách měl připevněný pultík se stopkami a blokem, aby mu mohl měřit a zapisovat mezičasy. Strašně jsme se nasmáli, když nám Vilíček s kamennou tváří vysvětloval, jak se učí čůrat za chůze, protože závodní chodec si nemůže dovolit odskočit do příkopu, aby neztratil kontakt se špičkou. Vilíčka zlobilo, že z toho máme srandu. A když jsme se zeptali, kdy se budou učit za chůze kadit, to už nás hnal. Ale stejně toho za chvíli nechal. Později se dal na vojnu a zmizel z našeho obzoru.

Když jsem trochu povyrosl a stal se ze mne dorostenec, tak se nám stále více věnoval Zdeněk Schejbal. Ano bylo to i proto, že mezi námi byl jeho syn Ruda. Ale pan Schejbal nás měl všechny rád a my jsme zase měli rádi jeho. Někteří z nás se už začali trochu specializovat a tak jsme někdy trénovali samostatně. Tedy teď myslím venku na stadioně. V sokolovně jsme vždy trénovali všichni všechno. Tehdy se také mým jakýmsi pomocným trenérem stal Pět'a Holubek. My kluci jsme v něm viděli vzor. On běhal solidně 400 m překážek za Transportu Chrudim a měl nádherný lehký krok. Jednou nás z dráhy vyhnal déšť. Stáli jsem schovaní pod tribunou a čekali, až se to přežene. Bavili jsem se tam a přitom jsem koukali na dráhu, kde běhal Pět'a. A právě tenkrát nás všechny zaujal ten jeho krásný, lehký a přirozeně uvolněný běh. I trenéři to komentovali nahlas a když Pět'a doběhal a přišel mezi nás, tak mu ten jeho běh pochválili. A ze mě najednou vylítlo, že bych si chtěl zkusit čtvrtku. Jasně, že to bylo kvůli Pět'ovi, kdyby běhal 10 kilometrů, tak bych si chtěl zkusit 10 kilometrů. A Pět'a ještě trochu zadýchaný jen řekl. „Tak pojď.“ A já šel. Běžel jsem úplně naplno a Pět'a běžel vedle mě. V cíli mi naměřili čas 57,5 a všichni mě plácali po ramenu, že to je moc dobrý. V té chvíli jsem se rozhodl, že budu čtvrtkařem. Bylo mi 15 let a bylo to někdy zjara. Ten rok jsem již na 400 m získal svou první medaili z krajských přeborů. Tehdy se běhali na čtvrtku ještě rozběhy. V rozběhu jsem běžel za 56,5 a ve finále za 55,8 a byl jsem třetí. Na dalších závodech jsem se zlepšil až na 54,8. Ale tato kapitola má být o trenérech, tak nebudu moc odbíhat.

Od té chvíle se Pět'a zařadil mezi mé trenéry. Dost často jsem spolu v té době běhali vytvořili se mezi námi silné pouto. To pouto je pořád stejně silné, i když se už vídáme již méně. Pět'a má penzion v Krkonoších a tak většinu roku tráví tam. A já mám maličké děti, takže nemůžu moc nikam jezdit. Ale vím, že tam na horách mám přítele, jakých je málo.

Pět'a mi pak do vojny psal čtvrtkařské tréninky, i když jsem tak z padesáti procent trénoval sám. Trénoval jsem sám a trénoval jsem blbě. Ne málo, ale blbě. Pokud jde o kvantitu, tak ta byla velmi vysoká.

My atleti jsem vždy byli velice soudržný kolektiv. Jedna taková velká rodina. Určitě by nám tu partu mohli závidět i sportovci z kolektivních sportů. Často jsme pořádali různé večírky a zábavy, někdy takové sranda závody, kde jsme se uměli i pěkně rozšoupnout. Teď ale nemyslím opít. Ne, že by se na našich akcích alkohol vůbec nepil, ale rozhodně nebyl důležitý. Proč toto píši v kapitolce trenéři? Inu proto, že trenér Jiří Krajíček na těchto akcích vždy přišel s nějakou legrací. Tu se převlékl za ženskou, tu vyprávěl různé historky, že se minimálně vyrovnal Vladimíru Menšíkovi. Často jsme také hráli různé scénky. Já jsem asi také podědil trochu toho komediálního talentu a tak jsme s panem Krajíčkem vystupoval v různých rolích. Není to

tak dlouho, co jsme spolu vystoupili u příležitosti jeho sedmdesátin. Ale zpět k trénování.

V roce 1978 jsem šel na vojnu a nejdříve to vypadalo nadějně. S Pavlem Voříškem a Karel Kudrnkou jsem narukoval do VTJ Písek. Tam tehdy byla 2. národní liga. Měl jsem z toho radost, ale sotva jsem se stačil zapojit do tréninku tak mě z Písku přeshoupli do Chebu. O tom přesunu ještě napíši, protože to bylo zajímavé. V Chebu žádný vojenský oddíl nebyl a tak jsem první rok jako bažant prakticky vůbec netrénoval. Jen občas jsem se někde trochu proběhl. Až teprve druhý rok jsem začal běhat víc. To už jsem byl mazák, tak jsem měl větší volnost. Využil jsem toho, že jsem dělal jakéhosi pucfleka ženijnímu náčelníkovi a tak jsem si v jeho kanceláři na stroji napsal povolení k opouštění kasáren za účelem tréninku, dal tam jeho razítko a zfalšoval jeho podpis a tak jsem několikrát týdně mohl chodit na stadion mezi atlety. Trénoval jsem většinou sám, ale občas jsem se zařadil mezi nějakou skupinku a běhal s ní. Trénoval tam tehdy Jacek Přibáň. Ten pak byl několikrát se svými svěřenci za závodech ve Slatiňenech. Kromě Jacka v Chebu trénoval ještě pan Učík. S ním jsem byl párkrát běhat delší štreku. Rád na ty časy vzpomínám a to přesto, že se nepodařilo mě zaregistrovat v chebském oddíle, který tenkrát nesl název Rudá hvězda. Bylo to však tím, že jsem byl v Chebu vlastně za trest. Ale to jak jsem říkal, popíšu později.

Z vojny jsem přišel v říjnu 1980. Vrátil jsem se s obrovskou chutí do atletiky a také s pevným odhodláním, že budu maratónec. Na vojně jsem totiž běhal hlavně delší běhy. Jenže toto odhodlání mi vydrželo jen pár dnů. Než mi zavolal kamarád Pavel Voříšek. Chtěl, abych se s ním dal do party a že budeme spolu běhat čtvrtku. Pavla trénoval Jirka Ryba a ten chtěl, aby Pavel neběhal sám,. Prostě potřeboval k němu nějakého sparingpartnera. Já jsem na to nadšeně kývl a mé maratonské sny jednou pro vždy zapadly. Jirka Ryba byl skvělý trenér. Vlastně jsem měl poprvé opravdické trenéra čtvrtkaře, který nám psal tréninky od A do Z. Jirkovi bylo v té době asi 35 let a ještě závodil, takže často běhal s námi. On to byl v mládí vynikající sprinter a čtvrtkař. Měl osobáky 10,6 na stovku, 21,6 na dvoustovku a 47,5 na čtvrtku. Trénovali ho takové osobnosti jako Aleš Poděbrad, Emil Dostál a snad i Josef Trousil (45,7 v roce 1964 na škváře!) a Jirka ty trousilovské tréninky aplikoval nám. A my s Pavlem jsem dřeli jako burlaci. Představte si trénink v zimním přípravném období 3 x 300 – 500 – 3 x 300 m a to celé 3krát! Trénovalo se 6krát v týdnu na dráze, v lese, v posilovně. Bohužel ani jednomu z nás nevydrželo zdraví, takže jsem Jirkovi úrovně nikdy nedosáhli. Ale bavilo nás to a Jirku jsme měli rádi. Byl to zvláštní člověk. Učil na průmyslovce tělák a češtinu a v běžném životě rozhodně nepůsobil jako sprinter. Byl takový roztržitý a působil jako velice líný člověk. Ale když se rozběhl, tak mu málokdo stačil. Využívali jsem pravidelně posilovny na té

strojárně, běhali jsem na bývalé ploché dráze, prostě trénovali jsem kde se dalo. Samozřejmě, že nejvíc na atletické dráze v Chrudimi. Občas i ve Slatiňanech v parku. V této souvislosti musím zmínit jednu malou historku. Domluvili jsem se s Jirkou, že budeme běhat v parku. Pavel tam tenkrát nebyl a my s Jirkou jsme běhali třístovky směrem ke klapačce, tedy do mírného kopce. Běhali jsem to tím způsobem, že Jirka naplno rozpálil první stovku, pak odstoupil a jen na mě křikl: „A běž!“ A já běžel. Jenže na mě padla taková slabost, až nevolnost. Já jsem se totiž ten den nestihl pořádně najíst a teď se mi dělaly mžitky před očima. No a při jednom úseku se ty mžitky proměnily v tmu a já jsem normálně omdlel. To bezvědomí trvalo asi jen chvíličku, Jirka mě pak proplesknul a já se probral. Ale dotrénovat jsem ten trénink už nemohl. No a od té doby vím, jaké to je trénovat do bezvědomí.

Jirka měl tehdy dva malé kluky, Jirku a Honzu. Někdy je bral na tréninky s sebou. Kluci mi říkali strejdo a já si s nimi někdy hrál. To jsem ještě netušil, jací chlapi z nich vyrostou a že Jirka junior se dostane až na olympiádu. Ne ovšem jako čtvrtkař, ale jako desetibojař. Díky Jirkovi jsem se seznámil i s jeho ženou Jiřinou, rovněž bývalou atletkou. Vůbec jsem měl ty Rybovi rád a chodili jsme s Pavlem i k nim domů, kde jsem povídali nejen o trénování.

Ještě poznámku k té Jirkově roztržitosti. O té kolovaly různé historky, které byly možná trochu přibarvené, ale byly k popukání. Za pravdivost historek neručím, ale jak jsem Jirku poznal, tak jim docela věřím. Třeba když Jirka jel lyžařský závod Krkonošská sedmdesátka. Všichni měli s sebou svačinu, jen Jirka si nebral nic, protože jak prohlásil, chce zhubnout. A pak byl tak vyčerpaný, že na hůlku napichoval šlupky od pomerančů, které kdosi vyhodil a jedl je. Nedokázal se pro ně ani sehnout. Nebo jednou si koupil nové kolo a bez jakékoliv přípravy se coby sprinter vydal z Chrudimě na návštěvu k rodičům do Hronova s tím, že je tam pozdraví a hned pojede zpátky. Dojel tam za tmy a tak vyčerpaný, že tam musel přespát a vrátit se až druhý den. Humorné bylo také to, jak si vyleštil svého žigulíka a pak frajersky vyhodil klíče do vzduchu a frajersky je chtěl chytit. Jenže mu upadly a ke všem to bylo zrovna nad kanálem. Klíče skončily v kanále a Jirka jen bezradně běhal kolem. Naštěstí šel kolem Vlád'a Juliš, rovněž bývalý vynikající sprinter a dodnes držitel našeho oddílového rekordu na 100 m časem 10,9. Následující scéna by jistě stála za nafilmování. Inženýr Juliš drží doktora Rybu za nohy a ten vise hlavou dolů hrabe na dně kanálu a loví klíče. Tak takový byl Jirka Ryba. A i proto jsem ho měl rád.

S Jirkou Rybou to naše trénování asi po pěti letech tak nějak přirozeně vyšumělo. Já jsem nikdy nemohl být výborným čtvrtkařek. Byl jsem malý (175 cm je na čtvrtkaře málo) a hubený, což byl veliký handicap. A objem

plic jsem měl směšných tři a půl litru. Od té doby jsem již nikdy žádného trenéra neměl. Prakticky vždy jsem ale využíval získané zkušenosti, které jsem později doplnil různými trenérskými kurzy. Udělal jsem si nejdříve trojku. To jsem dělal v Hradci Králové ještě s Pavlem Vondráčkem a Oldou Mašínem. Později jsem si udělal dvojku. Tu jsem dělal v Praze a v Klánovicích. Tam jsem si už dělal specializaci na běhy. V roce 1992 jsem se přihlásil i na trenérskou školu na pražské FTVS. Jezdil jsem tam po dva roky a bylo to zajímavé. Musím říci, že mě to dost bavilo. Tedy samozřejmě ne všechno, ale většinou ano. Vzpomínám na skvělé profesory Hoška (psychologie) a Potměšila (didaktiku). Ale bylo jich víc. Největší problémy jsem měl s anatomií a hlavně fyziologií. Ale nějak jsem to tenkrát přece jen udělal. Učili jsme se tam pedagogiku, biomechaniku, antropomotoriku, sociologii, psychologii jsem měli rozdělenou na psychologii sportu a psychologii odolnosti a pak jsme tam měli ještě několik předmětů vyloženě nudných a otravných jako např. právo a sport, sportovní management nebo audiovizuální technika.

A potom ještě hygienu a masáže. Tyto dva předměty nás učil MUDr. Kvapilík a na toho nevzpomínám rád. To byl pedant a taky narcis, který byl zahleděný do sebe a uznával jen to, co sám napsal. A že toho napsal. Hlavně knížky o masáži. Já už jsem měl v té době dávno hotový masérský kurz a docela čile jsem masíroval kamarády na soustředěních a taky jsem chodil jednu zimu masírovat do sauny. No a pod dojmem, že masírovat umím jsem se přihlásil hned první hodinu na zkoušku, abych to měl za sebou. Dr. Kvapilík si mne přeměřil zlým pohledem, neboť jsem se velmi provinil. Přihlásil jsem se na zkoušku z masáží aniž bych se zúčastnil jediné jeho přednášky. Zapsal mě sice, ale pak mi to dal sežrat. Při masáži mi opravoval každý pohyb, postoj nohou, držení palců, no prostě všechno. Dělal jsem tenkrát nohy a nedošel jsem ani ke stehnům. U kolen jsem se naštvál a řekl jsem mu, že ze sebe vola dělat nenechám, že masíruju dobře a že každý masér si to dělá trochu jinak a že když mi tu zkoušku napsat nechce, tak ať si ji nechá. No a kvůli této mé hrdosti, jsem vlastně nikdy trenérskou školu nedokončil. Měl jsem zkoušky ze všech ostatních předmětů, zvládl jsem i praktickou část, kdy jsme museli dělat úplně všechny disciplíny. Začal jsem psát i závěrečnou práci, kde jsem si zvolil téma, které jsem mohl psát z fleku bez přípravy – specifika tréninku v malých oddílech. Stačilo jen zajít za Dr. Kvapilíkem, sklonit hlavu, uznat, že jsem tenkrát opravdu nic neuměl a provést masáž přesně podle jeho příručky. Jenže to jsem neudělal. Najednou jsem si říkal, proč bych to vlastně měl dělat. Vždyť já tu jedničku stejně k ničemu nepotřebuji a to, co jsem se tady naučil, to mi už nikdo nevezme. Za Kvapilíkem jsem nešel a rozepsanou práci jsem asi po třiceti stránkách ukončil a časem někde vyhodil. Ale jsem rád, že jsem do té školy chodil. Kromě vědomostí mi dala i nové přátele. A poznal jsem i výborné trenéry, kteří nás učili. Vrhly do nás vtloukali Brabec, Vomáčka, Seged'ová a Šimon,

chůzi nás učil Ivo Piták, na běhy nás měl Mirek Semerád. Kdo nás učil skoky, to si už moc nepamatuji. Vím ale, že na sprinty nás měl doc. Hlína a ten nám vydržel dvě hodiny ukazovat grafy a tabulky, kde byly délky kroku jednotlivých světových sprinterů v různých fázích závodu. Byla to děsná nuda.

Sám jsem trenéra dělal někdy od roku 1985 nebo 86. To Honza Hanuš ukončil pedagogickou fakultu a nastoupil ve Slatiňanech jako tělocvikář. Spolu jsme pak začali trénovat atletický potěr. Postupně se přidávali další trenéři, někteří sice zase během času skončili, ale někdo vytrval. Já sám dnes už ani trenér moc nejsem. Brání mi v tom jednak pracovní doba a jednak rodina. Tedy ne, že bych měl doma nějaké zákazy, ale nechci nijak zanedbávat své děti. A jelikož mi je 47 let a mám tři děti od svou do sedmi let, pak už mi moc nezbývá energie na něco jiného. A taky, to přiznávám, jsem za ty roky už jaksi ošoupaný (tento terminus technicus zavedl Pepík Tůma z Havlíčkova Brodu). Prostě jsem začal dělat trenéra a funkcionáře jako příliš mladý a pak jsem dlouho dělal úplně všechno. Závodil jsem, byl jsem předseda oddílu, rozhodčí na všech závodech, vedoucí několika družstev, trenér, vlastně i správce a ještě jsem pořád organizoval soustředění a různé mimosportovní (ale určené pro atlety) akce. Dnes už se považuji jen za jakéhosi výpomocného trenéra a chodím na tréninky pouze v pátek. Nevím, jestli se ještě k trénování někdy vrátím. Bavilo by mě mít skupinu několika mladých běžců od patnácti let výš, ale již ne tréninky malých dětí. To jsem moc neuměl ani zamlada, dnes už bych to absolutně nezvládal. O to víc obdivuji současné trenéry. Naší trenérskou jedničkou je Honza Hanuš. Ten to táhne již dvacet let a i když i on je někdy z toho unavený, pořád má energie o mnoho víc než já. Jako učitel umí prakticky všechny disciplíny, alespoň ten základ dokáže dát každému. A má autoritu, což je velice důležité. Dokonce stejně důležité jako teoretické znalosti a praktické zkušenosti. Jen mám někdy strach, jestli toho na něj není příliš. On Honza je hodně rozpolcený. Kromě trénování v atletice trénuje i florbal, je hodně vytížený ve škole, je v zastupitelstvu, býval i v radě, má barák, zahradu, ještě jednu zahradu u nádraží, a to nemluvím o rodině. Navíc Honza je tak pracovitý, až to snad není zdravé. On totiž vůbec neumí odpočívat a relaxovat. A už se to asi nenaučí. No snad to všechno vydrží. Dokud bude fungovat Honza, tak bude fungovat i celý oddíl.

Klobouk smekám i před Martinem Doušou. Navždy budu děkovat Jiřině Krajíčkové, že si ho kdysi v Praze našla a přivedla do Slatiňan. Nikdy atletiku nedělal. Hrál závodně národní házenou, ale rychle mezi nás atlety zapadl. Měli jsme štěstí, že Martin vlastně nikoho ve Slatiňanech neznal a díky Krajíčkovicič atletické rodině jsme tak byli první, se kterými se potkal. To setkání se uskutečnilo hned na svatbě a hned tam jsem ho mezi sebe

přijali. Martin je nesmírně poctivý a čestný chlap. Atletiku sice nikdy aktivně dělat nezačal, ale rychle pronikal do metodiky, techniky a trenérských fines. Dnes je velice zkušený trenér, myslím že u dětí i oblíbený, pro svou dobráckou povahu. A podobně jako Honza Hanuš má i značnou autoritu. Za to jistě vděčí i své statné postavě a fousům. Ale nejen tomu.

V současné době se ještě na trénincích podílejí trenéři Olda Mašín, Pavel Pluhař, Honza Rýdlo, Petr Šotta a Daniela Jeníčková . Ono to vypadá, že je nás trenérů dost, ale není tomu tak. O sobě jsem již psal, Petr Šotta a Olda Mašín chodí také jen jednou týdně, vlastně v současné době i Martin Douša, Pavel Pluhař sice chodí častěji, ale chybí mu trenérské zkušenosti a dovednosti a Honza Rýdlo k nám jezdí z Nasavrku pouze v zimním období. Zkrátka potřebovali bychom ještě tak dva tři trenéry. Hlavně k těm nejmenším.

Trénovat je jako plavat proti proudu – jen se zastavíme, už nás to nese zpátky

KURZY A ŠKOLENÍ

V předešlé kapitole jsem již psal o trenérských kurzech, kterými jsem prošel. Ještě se k nim trochu vrátím. Ty první dva, tedy 4. a 3. třída, ty už mi nějak z hlavy vymizely. Ale často si vzpomenu na dvojku. Tu jsem dělal v roce 1989. Na jaře dva týdny v Praze a na podzim dva týdny v Klánovicích u Prahy. A to bych si s chutí zopakoval.

Ty pražské dva týdny jsme měli společné pro všechny disciplíny. Měli jsem tam takové ty všeobecné předměty. A hrozně přísného vedoucího. Kurz měl na starosti Jan Jurečka a to byl pes. Ne že by to byl špatný chlap. Naopak on byl docela správný, ale držel nás děsně zkrátka. Každý den jsem měli školu od rána až do devíti večer. Pouze s přestávkami na oběd a večeři. Jednou jsem šli po večeři do hospody, sedělo nás tam asi dvacet. Něco se objednalo a bylo veselo. Kdosi se podíval na hodinky a naznačil, že bychom měli jít aby Jurečka nezuřil. Ale čtvrtkař Standa Sajdok z Třince prohlásil, že se Jurečka nep...re a že dnes místo školení zůstaneme v hospodě. Nechtěl jsem trhat partu a tak jsem zůstal taky. Ale za chvíli se rozletěli dveře a v nich stál rozlícený Jurečka. Všechny nás seřval jak malé fagany a my jsme se poslušně zvedli a beze slova utíkali na učebnu. Pak to mělo ještě dohru v podobě dlouhého kázání. Nikdo z nás ani nepíp, takovou měl Jurečka autoritu.

Já jsem tam zažil i jednu zajímavou příhodu. Jednou večer jsem se vypravil na procházku do města. Jenže jsem upadl a rozbil si hlavu. Pěkně, tedy spíš nepěkně jsem si ji rozsekl nad obočím. Přišel jsem na ubytovnu a šel se nějak ošetřit, když si mě všiml Milan Matoušek, skvělý kladivář z Jablonce. Hned se mě ujal, prohlédl mě a prohlásil, že je to na šití. Já jsem říkal, že nikam nepůjdu, ať mi to zalepí a hotovo. Jenže on mě překvapil. Prý není potřeba nikam chodit, že mně to zašije sám. Protestoval jsem, ale on měl sto dvacet kilo, což byl pádný argument k tomu, abych se, ač nerad podvolil. Došel si do auta pro lékárníčku a to musím uznat, tu měl vybavenou jak menší ordinaci. Prohlásil, že na vojně dělal lapiducha a šití ovládá bravurně. Já už jsem byl smířený. Ležel jsem na posteli, kolem bylo asi deset diváků a nade mnou se skláněl Milan s instrumenty v ruce a s cigárem v puse. Ještě před tím, ale na jeden záťah vyžahl lahváče. Oni ti vrhači už prostě takoví jsou. Zavřel jsem oči a čekal. Ale musel jsem potom uznat, že on opravdu nešil poprvé. Ani to moc nebolelo a udělal mi tam asi tři stechy. Dnes tam už nemám ani žádnou jizvu.

V Klánovicích na pozdím bylo nádherně. Bydleli jsme v pěkné chatě uprostřed lesů. Takové podmínky na běhání jsem ještě nikde jinde nezažil. Nádherné a udržované lesní cesty, na kterých se daly běhat desítky kilometrů, aniž by člověk běžel dvakrát po stejné cestě. Tady už jsme byli jen běžci,

bylo nás asi patnáct. Karel Jirout z Pardubic, Brňáci Franta Cypris a Gotwald (sakra křestní jméno mi nějak vyskočilo), Jana Červenková z Čáslavi, Květa Vaníčková z Pardubic a další prima lidi. Přednášet nám chodili naši přední trenéři, z nichž mě nejvíce zaujal Josef Odložil. To byl fajn chlap. Škoda ho. No a samozřejmě nad námi držel svou ochrannou ruku Jan Jurečka. Ten tam s námi i bydlel. Opět nás každý den zaměstnával do pozdních večerních hodin. Promítal nám různá videa a rozebíral to s námi. Kdepak hospoda. Nechával nám ovšem odpoledne čas na běhání, čehož jsme všichni využívali.

A teď jedna důležitá informace. U naší chaty bylo jakési hřiště na které chodili na tělocvik učni ze zdejšího kuchařského učiliště. My jsme se na ně dívali z okna naší učebny. To ještě není důležité. Jenže ti kuchtíci a kuchtičky měli překrásnou učitelku. Bylo těžké sledovat výklad v době, kdy ona před okny vedla hodinu tělocviků. Bylo nás poměrně dost, kteří jsme zatoužili se s ní seznámit. A začali jsme vymýšlet různé strategie. Já jsem zvolil tu, že jsem ji posílal veršičky. A světe div, ještě jsou holky, kterým to imponuje. Ty dostihy, kdo z nás u krásné tehdy ještě soudružky učitelky uspěje, jsem vyhrál. A pak jsem se ve volných chvílích s ní procházel po lesích a povídali si. Bylo to moc krásné, jen těch volných chvil bylo jako šafránu. Zatracený Jurečka. Ne nakonec z toho nebyla žádná velká láska, ta pověstná jiskra tam nepřeskočila, ale bylo mi s ní dobře a jí se mnou asi také. Za chvíli na toto ještě naváži, ale musím udělat vsuvku.

Já jsem tam dost kamarádil s Frantou Cyprisem. Ty byl takový velice svérázný Moravák. Byl to Brňák, ale měl postavený dům i na jihu v Perné. V Brně pracoval v tiskárně a já jsem to potom dost často využíval. V té době ještě nebyly tiskárny v každé ulici a kopírky, to byla stále hudba budoucnosti. A tak mně Franta každou chvíli tiskl nějaké plakáty na závody, různé letáčky a dokonce jsem měl v té době poprvé a naposled i své vizitky. Bylo na nich Zdeněk Jirásek – masér a regenerační pracovník. Škoda, že jsem tu vizitku později nedal doktoru Kvapilíkovi. Mě bylo v té době třicet a Frantovi o pět víc. Toto uvádím proto, že v následujícím příběhu to je důležitý údaj.

Jednou za ty dva týdny nám Jurečka dal večer volno. Kam jinam by se mělo jít, než do hospody. Samozřejmě, že jsme byli sportovci a hospody pro nás nebyly to, co jsou např. pro fotbalisty. Ani alkoholu jsme nijak neholdovali, ale po těch dnech v lese a na učebně jsme se potřebovali nějak odventilovat. A v Klánovicích nic nebylo. Sedli jsem si do jediné hospody, byl jsem tam s Frantou a ještě s dalšími dvěma kluky. Už nevím, co jsme pili, ale vím, že přišla k našemu stolku nějaká holka a oznámila nám, že zde za chvíli začne diskotéka. Pro nás to znamenalo buď zaplatit vstup a zůstat na diskotéce nebo odejít. Byl jsem jednoznačně pro druhou variantu. Ti dva

kluci se taky zvedli a šli pryč. Ale Frantovi se nechtělo. Chytil mě za ruku a tím svým brněnským nářečím pronesl: „Sed' Zdeno. Budó tady baby, tož kam spěcháš.“ No zůstal jsem. Nechtěl jsem v tom kamaráda nechat. Diskotéka začala a přišly i ty baby. Jenže jim bylo patnáct, šestnáct let. A navíc mi tyhle diskotékové typy nikdy neimponovaly. Franta však okamžitě pozval skupinku děvčat k našemu stolu. Byly to ty kuchařky a v Klánovicích byly na internátě. Pozor, to je opět důležitá informace. Franta, že prej co budem pít a holky, že griotku. Dobrá, povídá Franta, ale nejdřív si dáme šampaňský. Mávnul na servírku, jenže ta nepřišla tak rychle, jak si Franta představoval. Tak ji okamžitě seřval a holka chudák stála u našeho stolu a že co si prý přejeme. Šampaňský! Holka odběhla a po chvílce se vrátila s informací, že šampaňské nemají. To Frantu ovšem vytočilo. „Jak nemáte?! Co to je nemáte? Já chci šampaňský a tak mi ho doneseš, kurva. Tady máš many a di ho někam sehnat. A mrskej sebu!“ Franta vytáhl pětistovku – a to byly tenkrát obrovské prachy, dal je holce se slovy, ať přinese tři láhve a zbytek si může nechat. Už nevím kolik tenkrát stálo šampaňo, ale určitě ne víc jak stovku. Takový spropitný ta holka ještě nikdy nedostala. A myslím, že ani nikdy potom. Ale Franta měl peněz dost. On jako vedoucí té tiskárny dělal spoustu kšeftů jaksi načerno. A navíc to byl grand a fanfarón. No holka odběhla někde po Klánovicích shánět šampaňské. Jenže ho nesehnala. Skoro za hodinu se vrátila smutná. Ani snad ne z toho, že přišla o ten tuzér, ale spíše se bála Franty. Jenže ten už mezitím popíjel tu griotku a byl velice veselý a družný. Od holky si vzal zpátky peníze a řekl ji, že když mu dá pusu, tak se na ní nebude zlobit. Holka tu pusu dala ráda.

No a my jsem se družili s kuchtičkama. Franta jim nakukal, že dnes slaví narozeniny. Na otázku kolikátý bez mrknutí oka řekl, že pětadvacátý. Holky sice trochu pochybovaly ale on je odbyl, že dneska prostě není zrovna ve formě. Seděli jsme, kecali, pili tu griotku s džusem a maličko nám to stoupalo do hlavy. No a když diskotéka skončila, šli jsem pochopitelně naše společnice vyprovodit na internát. Jenže ... holky měly být zpátky v jedenáct a teď už byla asi hodina po půlnoci. Naše kuchtičky si s tím však hlavu nelámaly. Byly již v tomto zkušené. Obešli jsme barák a tam bylo otevřené okénko do umývárny. Bylo asi dva metry nad zemí a tak jsem museli holky vysadit. A když tam vlezla poslední, začaly nás lákat, ať tam vlezeme za nimi. No to byla výzva. Franta rozhodl okamžitě. „Vlez tam a okókní to.“ Pak mě vysadil a já jsem se ocitl na té umývárně. Opatrně jako myšky jsme šli chodbou, když tu se prudce rozsvítilo světlo a noční ticho prořízl ostrý hlas: „Kdy jste byly?! A A kdo to je s vámi??!“ Krve by se ve mně nedořezal. Ten hlas jsem znal. Ten ostrý, nepříjemný hlas patřil mé soudružce učitelce. Krčil jsem se za jednou kuchtičkou a klepal se jak osika. Pak jsem se otočil a zmizel zpátky v umývárně. Jenže učitelka, která zároveň dělala i vychovatelku na intru, se rozběhla za mnou. Dosud mne nepoznala a já jsem

bojoval, aby to tak zůstalo. Vlít jsem do okýnka. To ovšem bylo maličké a šlo jím dosti obtížně prolézt, o nějakém proskočení nemohla být řeč. Učitelka vběhla za mnou a chytila mě za nohu. Já jsem ležel břichem na okenním rámu a tělo jsem měl venku. Naštěstí v umývárně byla tma. Franta dole chvíli nechápal, ale pak mě přece jen chytil za ruce a tahal dolů. Ale učitelka měla také sílu a tahala za mou nohu na druhou stranu. A tak se u mne chvíli přetahovali. Sranda to teda nebyla. Břicho jsem měl už do krve odřené. A jak Franta nabýval na převaze, tak už ne jen břicho. Nakonec Franta přece jen zvítězil. Já jsem spadnul na hubu a odřel si i tu. Rychle jsme se zvedli a upalovali pryč.

Druhý den jsem se solidně vybarvil, ale hlavně jsem se ukrutně bál, jestli mě ta učitelka přece jen nepoznala. Nakonec se ukázalo, že ne, čímž jsem si strašně oddychl, ale jakýsi pocit viny ve mně už zůstal.

A proč vám to vlastně vyprávím? Abyste si uvědomili, že trenérské studium není žádná sranda. Že je velice náročné a na člověka při něm číhají všelijaká nebezpečí.

Zkoušky jsem nakonec udělal, moje závěrečná práce byla vyhlášena jako jedna z nejlepších. Máte-li pocit, že se chlubím, pak je váš pocit správný. Proto už končím. Ještě dodám jen to, že po těch zkouškách se konala mohutná oslava, kde nejveselejší a nejzábavnější člověk byl Jan Jurečka. Říkám, prostě prima chlap.

Má to ale jeden moc smutný dozvuk. Franta Cypris je už v atletickém nebi. Volal jsem mu zase jednou do práce a tam mi tu smutnou zprávu řekli. Později jsem se dozvěděl, že se někde popral s nějakým Arabem a ten Frantovi bodl nůž do břicha. Probodl mu játra. Franta se z toho sice vylízal, ale asi po půl roce se skácel a bylo po něm.

Ta jednička na FTVS, to už bylo takové běžné studium. Jednou za měsíc jsme jeli na tři nebo čtyři dny do Prahy a prostě se učili. Nejdřív jsem bydlel na černo na koleji u Marka Šlechty. To byl svěřenec mého spolužáka Míry Wastla (ten to ale po roce zabalil), později jsem přespával u svého bratrance Pavla Vondráčka. Ale teď si skutečně nevybavuji nic, co by stálo za nějaké vyprávění.

Čím je tělo slabší, tím více poroučí. Čím je silnější, tím více poslouchá.

SVĚŘENCI

Svěřenců jsem měl za ty roky spoustu. Na mnohé si už vůbec nepamatuji. Ne že bych měl tak krátkou paměť, ale hodně jich oddílem prošlo aniž by po sobě nechali nějakou výraznou stopu.

Rad vzpomínám na kluky, které jsem trénoval už jako specialisty. Mým prvním takovým svěřencem byl Karel Hanuš. Ten v osmnácti letech zaběhl pět kilometrů asi za 16:40. Dnes by to v KP byl čas jako hrom. Jenže pak se Karel zamiloval a trénování šlo stranou. Škoda, mohl ještě pár let vydržet. Omluvou mu budiž, že si tu svou dorosteneckou lásku vzal za ženu a jsou spolu šťastní dosud.

Pak jsem přitáhl k atletice Luboše Růžičku. Jako žáček hrál fotbal a šlo mu to. Přece jen ale dal přednost atletice a to bylo dobře. Luboš byl obrovský talent. Když mu bylo 14 let, vzal jsem ho bez jakékoliv průpravy na KP do Týniště. Tam byl sice 5. na jeden kilometr, ale zaběhl ho pod tři minuty. Od té doby jsem si ho už hlídal, aby neměl zase fotbalové spády. Trénoval jsem ho až do vojny a on dokázal zaběhnout půlku za 1:51,67, což je dodnes náš oddílový rekord. Pak jsem mu ještě přes našeho slavného tyčkaře Karla Jelínka zařídil vojnu v Dukle Banská Bystrica. Tam trénoval spolu Robertem Štefkem pod vedením Vlasy Bukovjana. A jelikož ten byl maratonec, dělal Luboš hlavně vytrvalost. Zaběhl z toho 1500 za 3:47. Jenže po návratu do civilu už tak rychle neběhal. Studoval už svou druhou vysokou školu a atletika u něho nestála úplně na prvním místě. Nikdy ji ale neopustil. Běhal a závodil dál. Dnes je mu 38 let a běhá již jen tak rekreačně. Do atletické party ovšem již bude patřit navěky. Po té jeho vojně jsem se s Lubošem několikrát rozešli a pak zase sešli. Dnes můžu směle říci, že jsme dobří přátelé.

Krásně časy jsem prožíval koncem 80. let a počátkem 90. Tehdy se nám podařilo dát dohromady velmi silné družstvo dorostenců. Nejdříve to byli mladší dorostenci, poté starší a ti nejlepší vydrželi až do mužů. Byli to kluci ročníky 1972 a 73. Patřili sem Slávek Pavel, Radek Štursa, Pavel Brožek, Dan Východil, Libor Kolář, Libor Petržílek, David Čejka, Pepa Bogy Boháč, Honza Slabý a někteří další. Byla to výborná parta. Většinu z nich jsem i přímo trénoval. Protože Honza Hanuš stavěl barák a neměl čas, tak jsem trénoval i koulaře Brožka a skokana Koláře. Já jsem tím ale tehdy doslova žil. Trénovali jsem i v mrazu na stadionu. Dnes se tomu směji, ale já jsem např. krumpáčem kypřil zmrzlý písek, aby Libor mohl skákat. Bylo to o zdraví neboť jsem zkypřil takový obdélníček uprostřed pískoviště a Libor se do něj muset trefit, jinak by si natloukl. A Pavlovi Brožkovi jsem zase vracel a v ruku zahříval úplně ledovou kouli, když jsme v lednu trénovali v kruhu. Ale samozřejmě, nejvíc jsem se mohl věnovat běžcům. Slávek Pavel a Radek Štursa byli sprinteři a čtvrtkaři, Dan Východil a Libor Petržílek půlkaři a

mílaři. Posledně dva jmenovaní s námi už do mužů nedošli, ale i tak je mám zapsané, jako své významné svěřence. Co bych dal za to, kdyby dnes ve Slatiňanech někdo běhal tak dobře. Slávek s Radkem vydrželi přece jen déle. Byla radost je trénovat. Kluci nereptali a makali. A byli to třeba i takové tréninky, že jsem v neděli ráno sedli na autobus, jeli do Nasavrku na internát včelařského učiliště, kde jsem v té době pracoval, tam jsme dvě hodiny makali v posilovně (ve Slatiňanech jsem neměli posilovat kde) a pak jsme přes oboru běželi deset kilometrů domů. Jendou jsem tam byli i na štědrý den a když jsem běželi domů, tak v trpišovském kopci někdo ze srandy řekl, že je to škoda si ho nevyběhnout. Tak jsem jen dal povel a přidali jsem si ostrou čtvrtku do kopce. Vůbec ten „trpišovák“ byl náš oblíbený tréninkový kopec. V zimě jsme tam chodili běhal čtvrtky alespoň jednou týdně. Mrzelo mě, když Radek potom zničehonic atletiky nechal. On si zlomil nohu a po uzdravení se už nikdy nevrátil. Slávek, který měl osobáky 11,21 na 100 m, 22,6 na 200 m (platný odd. rek.) a 52,1 na 400 m závodí za naše družstvo mužů dosud. I když pravda, tak rychle již neběhá. Stejně tak závodí stále i Pavel Brožek. On měl v životě několik takových těžších období, ale snad nikdy atletiky nenechal. Pavel již dávno vůbec netrénuje, ale jezdí s námi pořád na závody a v té pazouře to furt má. Jako mladý vrhnul šestkou 14,26 a v jednatřiceti letech, tedy už bez tréninku dal sedmičkou 13,89. Oba výkony jsou oddílové rekordy. Oddílový rekordman je stále i Libor Kolář. V trojskoku skočil 14,14 jako starší dorostenec (dnes junior) a 14,22 jako muž. Libor nás pak všechny trochu zarmoutil, když naprosto nečekaně od atletiky utekl. Ale vloni se stejně nečekaně objevil a na jedněch závodech si znovu zkusil skočit. Nic moc to pochopitelně nebylo, ale ukázalo se, že ho to k atletice stále táhne.

Do naší party patřil také oštěpař Dan Matěcha. Trénoval ho především Honza Hanuš, ale dohlížel na něj i Jiří Krajíček. Ovšem Dan brzy výkonnostně přerostl úroveň našeho oddílu a závodil pak za Transportu Chrudim, pod odborným vedením Miloslava Fejtka.

Na všechny ty kluky vzpomínám rád a všechny rád vidím. Tedy popravdě s některými se už nevidám. Libora Petržílka, Dana Slabého nebo Pepu Boháče jsem už tak dávno neviděl, že bych je po těch letech snad ani nepoznal. Kdoví co hoši dělají.

Po této skvělé partě nastal jakýsi útlum. Takové dorostenecké družstvo jsme už nikdy neměli. Až za čas jsem našel jiného výborného kluka. A k mé radosti to byl nadějný čtvrtkař. Jmenoval se Jirka Pavliš a byl přesně takový, jak jsem si svého svěřence představoval. Vysoký, štíhlý, dlouhé nohy a navíc velice skromný a slušný kluk. Jen byl tenkrát trochu slabší, ale na tom se dalo pracovat. Jirka byl pilný a rychle se zlepšoval. Jenže měl nevýhodu v tom, že byl sám. Nepodařilo se nám k němu najít nějakého partáka, což byl dosti

značný handicap. Jirka to dotáhl na 52,1, ale potom začal mít problémy se stehenním svalem, který se mu opakovaně trhal. Nakonec ho to otrávil natolik, že přestal prakticky běhat. Ale u atletiky zůstal. Hodně chodí do posilovny a má již velikou sílu. A protože má i dlouhé ruce a pěkný švih, tak je z něho oštěpař.

Momentálně se podílím na tréninku Tomáše Pilaře, Martina Douši a Ondry Češíka. Tomáš se ukazoval jako veliký talent a poprvé od mé a Růžičkovi doby zaběhl někdo ve Slatiňanech čtvrtku pod 52 vteřin. Pravda bylo to 51,99, ale počítá se to. Tomáš je velice poctivý dřič. To na něm obdivuji a oceňuji. Škoda jen, že po vyučení pracuje celou směnu na dílně, kde si moc nesesedne a ještě k tomu třikrát týdně chodí po práci do večerní průmyslovky. Na výkonnosti je to znát, ale naštěstí ne na jeho chuti a zápalu. Martin Douša je mladý a velice všestranně použitelná atlet. Umí všechny sprinty až po čtvrtku, je výborný překážkář a také dálkař. A právě to je nyní tak trochu dilema, zda se věnovat sprintům, čtvrtce překážek anebo dálce. Musí si zvolit jednu disciplínu jako hlavní a ty ostatní brát jako doplněk. Je mu 18 let a je tedy čas na specializaci. A vy, kteří to nevíte, tak si asi také snadno domyslíte, který to ten Douša je. Martin je synem Martina staršího a Jiřiny, za svobodna Krajíčkové, z čehož plyne, je i vnukem Jiřího Krajíčka. No řekněte, kdo by měl mít v sobě víc sportovních genů, než on.

Ondra Češík je další můj oblíbený kuň. Ondra není až tak výrazný svými výkony. Ale pro družstvo je ochotný nechat na dráze duši. Při jedněch závodech jde např. kombinaci 110 m překážek, 800 m, 400 m překážek, oštěp a 4 x 100 nebo 4 x 400 m!! A většinou výrazně boduje. Pro vedoucího je takový závodník nesmírně cenný.

Já zde zmiňuji jen ty svěřence, kterým skutečně nějak radím a pomáhám v tréninku. Dnes už se nemontuji do technických disciplín, protože Honza Hanuš i Martin Douša starší jsou zde mnohem větší odborníci.

Ještě jednoho atleta zde ale musím jmenovat. Je to dosud žák neboť se narodil v roce 1991. A je mimořádně talentovaný. Od dob Luboše Růžičky jsem takový talent nepoznal. Zatím ale ještě nevím, kterým směrem se na té atletické křižovatce vydá. Může být sprinter (skvělá šedesátka i stopadesátka), čtvrtkař (třístovka par exelanc) anebo dálkař (zatraceně dobrý). Nejbližší vývoj rozhodne. Půjde-li běžeckým směrem, vezmu si ho do parády já, dá-li se směrem skokanským, bude ho cepovat Honza Hanuš. Je mi jedno, která disciplína u něj převáží, hlavně aby to byla ta správná. A to vůbec nemluvím o tom, že ten kluk má i úžasný švih v ruce. Kdo to je? Jmenuje se Michal Pešek a jezdí k nám z Ochoze.

Z dalších svěřenců alespoň jmenovat musím Dana Matěchu. Ten je ročník 1972, ale do našeho družstva nepatřil neboť on házel oštěp tak daleko, že závodil za Chrudim. Než si ho tam převzal trenér Miloslav Fejtek, tak Dana trénoval především Honza Hanuš.

Nejvíce trenéra zamrzí, když se mu před očima ztratí velký talent. O tom bych mohl vyprávět nejen já. Určitě ještě více Honza Hanuš, který to vždy nesl ještě hůř. Já jsem byl chvíli smutný a pak jsem nad tím mávl rukou. Prostě takový je atletický život. Když jsem byl mladší, tak mě to ale bolelo přece jen více. Měl jsem hodně svěřenců, u kterých jsem byl přesvědčen, že mají na víc, než předváděli. Ale i když to nebylo podle mých představ, tak alespoň u sportu zůstali a byli oddílu prospěšní třeba i jinak. Horší bylo, když někdy veliký talent zběhl od sportu úplně. To mě mrzelo třeba u Pavla Mrkvičky. To byl sprinter, jakého nám záviděly všechny oddíly. Však se na něj také Pardubáci vrhli jako vlci na beránka. Pavlovi byl 14, chodil do 8. třídy a v AC Pardubice už věděli, že my mu ve Slatiňanech již nemůžeme nic dát, že je ho pro nás škoda. Zpracovali jeho rodiče a paní Mrkvičková mi přišla domů oznámit, že pro Pavla jsou Slatiňany malé a zkrátka, že může výkonnostně růst jen v Pardubicích. Ze sportovního gymnázia mu zařídili, že mohl vyjít už z 8. třídy (tehdy se opět zaváděli 9. ročníky) a začít studovat u nich. Samozřejmě, že Pavel brzy přišel s tím, že chce přestoupit do AC Pardubice. Používají tam metodu, které se odborně říká brainwashing. Ruce mají čisté, protože nikoho nenutí. Pěkně kapka po kapce. Ale zato furt. Prostě postupně mu vsugerují, že jeho přestup je to nejideálnější řešení. Mladý kluk tomu snadno uvěří a ctižádostiví a ambiciózní rodiče také. No zkrátím to. Pavel nejen, že brzy atletiky úplně nechal, ale začal dělat průsery, chodil k přestupkovým komisím a nakonec ho ze školy vyhodili. Dodnes jsem přesvědčený, že kdyby zůstal pod naším vedením ve Slatiňanech, tak by to takto nedopadlo. Pavel se po letech našťastí srovnal, dodělal si školu a je z něho zřejmě slušný člověk (alespoň tomu věřím, protože se s ním vídám jen málo), ale k atletice se už vrátit nechce. Zkoušel jsem ho získat do našeho družstva, ale neměl zájem.

Zatím jsem jmenoval jen svěřence, nikoliv svěřenkyně. No tady je to horší. Ženské atletice se u nás již dlouho, dlouho nedaří. Máme vždy několik zákyň (i těch je však už poskromnu), ale jen velice vzácně nějaké vydrží i po 15. roce svého věku. Přesto mi pár děvčat utkvělo v paměti. Rád vzpomínám na skupinku z těch silných ročníků 1972 a 73. Eva Víšková (dnes Bakešová), Pavlína Konrádová (dnes Žáková, tedy myslím si to) nebo Marcela Čermáková (dnes Vychodilová). Pavlína uměla výborně překážky, tu jsem jeden čas trénoval docela vážně. Jezdil jsem s ní do Chrudimě, protože překážky jsme doma neměli. Marcela byla zase výborná běžkyně delších

tratí. Ano bylo jich ještě několik, ale ostatní buď byly výkonnostně o dost horší nebo oddílem jen tak prošly.

Potom se nám podařilo dát ještě solidní družstvo dorostenek z holek ročníků 1981 – 1984. Z nich vynikly Petra Beranová a Lucie Jičínská. Petra běhala čtvrtku (tudíž se mnou) a jako jediná nám vydržela až do žen. Později sice již trochu přibrala a ze čtvrtky přešla k vrhům, ale u atletiky se držela až do svých 24 let. A krom toho nám velmi vydatně pomáhala jako trenérka. Vytratila se nám až tak vloni. Ale třeba se ještě vrátí. Lucka byl nadějná diskařka (trénoval ji tedy Honza Hanuš). Po základce odešla studovat sportovní gymnázium, ale jak to tam bývá obvyklé, kdo se neprosadí do té absolutní špičky, nechává sportu úplně. To byl i případ Lucky. Z toho družstva mně ještě utkvěla v paměti Monika Spálenská, což byla svěřenkyně hlavně Honzy Hanuše.

Momentálně máme v oddíle zase jednu talentovanou dorostenku. Je to Lenka Kociánová. Budeme napjatě sledovat její další atletický osud.

Všech svých svěřenců, které jsem zde jmenoval (a mnoha dalších, které jsem nejmenoval) jsem si vážil a děkuji osudu, že mi dopřál se s nimi sejít. Snad jsem každému něco dobrého předal. Nevím, ale chci tomu věřit. S jistotou však mohu říci, že každý z nich nějak obohatil mne.

Hloupost je lenost ducha a lenost je hloupost těla

BAFUŇÁŘI

Bafuňář není nadávka, nýbrž je to označení sportovního funkcionáře. Sám již dávno bafuňář jsem také. Bez bafuňářů by nebylo sportu. Hlavně bez těch dobrovolných. Ti placení to vlastně ani bafuňáři v pravém slova smyslu nejsou. To jsou prostě zaměstnanci. I slatiňanská atletika se vždy mohla pyšnit mnoha zasloužilými bafuňáři. První bafuňář byl vlastně už Rudolf Mísař. A něm následovala armáda dalších. Já je všechny nepamatuji a zdaleka ne všechny zde mohu vyjmenovat. Ti starší mi musí prominout, že vzhledem ke svému mládí budu nyní vzpomínat jen ty, které jsem znal osobně.

Ota Rybišár byl člověk, kterého jsme sice jako žáci moc nemilovali. Ale nebylo to z naší strany spravedlivé. Omluvou nám budiž věk a nízký rozum. Ota Rybišár byl předsedou okresního atletického svazu a mne později do tohoto orgánu vytáhl také. Takže já jsem se stal bafuňářem někdy v pětadvaceti a hned na tak „vysoké“ úrovni. Na okrese se mnou bafuňáři ještě Petr Drápalík, Eda Beránek, Jarda Sedlák a JUDr. Mojmír Blažejovský ze Skutče. Nevím jestli jsem na někoho nezapomněl. Se všemi jsem se tam sblížil a jsem s nimi i po letech v přátelském poměru. Jen JUDr. Blažejovský je už myslím po smrti. A zemřel bohužel i Ota Rybišár. Bylo mu něco kolem šedesáti.

Vzpomenout musím i Miroslava Horčíčku. Já jsem ho již jako činného nezažil, ale on byl jeden čas, někdy v 60. letech předseda krajského atletického svazu. Velmi jsem si vážil dalšího krajského bafuňáře Zdeňka Plíška. To byl člen našeho oddílu, i když už dávno bydlel v Pardubicích. I on zemřel příliš brzy.

Pokud jde o ty, které jsem zažil již naplno, pak bych zde musel vyjmenovat vlastně všechny trenéry. Ono to na malém oddíle jinak nejde. Jeden musí dělat trenéra, rozhodčího, brigádníka i bafuňáře. A je-li mladý tak i závodníka. Po Otovi Rybišárovi převzal předsedování oddílu František Myška a dělal předsedu plných 17 let. Byl to vždy čestný a rovný chlap. Často jsem chodil i k Myškům domů na Podhůru a vždy mi tam bylo dobře. A pan Myška si mě pomalu vychovával jako svého nástupce.

O bafuňáři Jiřím Krajíčkoví jsem již psal, že to byl takový oddílový komediant, ovšem v tom dobrém slova smyslu. Pokud oddíl nemá podobného srandistu, pak to tam musí stát za prd. Rovněž u Krajíčků jsem proseděl v kuchyni nebo na zahradě desítky příjemných hodin, někdy ještě umocněných výborným domácím rybízovým vínem. No a pan Krajíček si mě pomalu v tom komediantství vychovával jako svého nástupce.

O Zdeňkovi Schejbalovi jsem už psal hodně. Krom toho všeho byl ještě vždy velice šikovný a na stadiónu se staral o všechno možné. Pro mě to byl ovšem výborný vedoucí družstev. Já jsem k němu měl vždycky vztah jako k druhému tátovi. A on si mě postupně vychovával jako příštího vedoucího družstev.

Stanislav Pavel byl vždy spíše nenápadný, ale o to pracovitější bafuňář. A vlastně to byl můj předchůdce na půlce a kiláku, když byla atletika ještě pod značkou Sokol. Já jsem k němu vždy měl jakousi nechci říci přímo posvátnou, ale velikou úctu. Sblížil jsem se s ním, když za mnou kdysi přišel, abych si vzal do parády jeho syna, taky Slávka. Slávek byl tenkrát hubený, neohrabaný a slaboučkový kluk. A časem se z něho stal náš přední sprinter. Já jsem na něj byl pyšný, protože jinde by s ním zřejmě vůbec neztráceli čas. A pan Pavel mi za to myslím byl dosti vděčný. Dával mi to často najevo a nedávno při jedné oslavě mi to i přímo řekl. Byl jsem za to rád.

Františka Jeníčka jsem jako mladý prakticky neznal. Tento vynikající slatiňanský atlet 40. a 50. let totiž bydlel léta v Berouně a v Praze. V generaci Zátopka a Miloslava Moravce byl první desítce československých desetibojařů. Do Slatiňan se vrátil vlastně až na důchod. A hned se zapojil do oddílové činnosti. Pro nás to byla veliká posila. Pan Jeníček to je chodící reklama na vitalitu. To chodící myslím doslova, protože on se svou ženou a psem pořád chodí. Kromě těch běžných činností nám dělal několik let i statistika. On byl statistik svou profesí a uměl si v tom udělat systém. Někdy nás pěkně dusil, to když jsme mu včas nedodali výsledky. A dusit to on uměl. Hlavně Honza Hanuš by o tom mohl vyprávět. Ale ono to bylo dobře. Kdyby nedusil, tak by se možná některé výkony ani nedostaly do tabulek.

Podobně jako pana Jeníčka i Zdeňka Krunerta jsem poznal až později. On působil mnoho let jako lékař na jižní Moravě. A do Slatiňan se tento bývalý výškař vrátil asi před dvaceti roky. I s ním jsem se rychle sblížil. Já jsem ho vždy obdivoval pro jeho energičnost a rozhodnost. A hlavně pro jeho neúnavnost a pracovitost. On snad nevynechal nikdy žádnou brigádu a často přišel na stadion sám a něco tam dělal. Jako lékař se těší přirozené úctě a vážnosti, ale on to prostě má v sobě. On k tomu nepotřebuje ani ten titul. Ten to jen umocňuje. V současné době vykonává MUDr. Krunert funkci předsedy oddílu a dělá to rozhodně lépe než jeho předchůdce.

V roce 1986, když mi bylo krásných 27 let mi František Myška předal žezlo a já jsem se stal předsedou oddílu. Ze začátku jsem měl spoustu chuti a energie. A myslím, že i úspěchy. Oddílu se velmi dařilo, měli jsme vždy úspěšná družstva i jednotlivce, dobrou partu a já jsem v té době jel na jakési

vítězné vlně. Když Honza Hanuš stavěl barák, tak jsem hravě na všechno stačil sám, ale časem nastala ta již zmíněná ošoupanost. Ke konci jsem byl předseda už jen jaksi ze setrvačnosti a začal jsem některé věci zanedbávat. Jenže nikdo to místo mě nechtěl dělat. Až jsem to jednou nevydržel, vše se ve mně nějak nakupilo a přeteklo. Bouchnul jsem do stolu a řekl: „Končím!“ Řekl jsem to ovšem s ročním předstihem, aby byl čas vytvořit nový výbor. Celý rok byl klid po pěšině. Teprve na podzim, když se blížil konec mé „vlády“ se začalo něco dít. MUDr. Krunert řekl, že by měl dobrý typ na předsedu. Davida Čejku. David byl náš bývalý závodník a dnes je soudcem. On už sice dávno atletiku nedělal, ale pořád byl tak nějak s námi ve styku a chodil občas pomáhat jako rozhodčí. Všem se nám ten nápad líbil. David by byl dobrý předseda. A doktor Krunert prohlásil, že ho buď přemluví nebo to vezme sám. Nepřemluvil. A tak jsem mu po patnácti nebo šestnácti letech svého zpočátku dobrého, ke konci už mizerného vladaření předal ono žezlo.

Mezi dobré bafuňáře musím počítat i Petra Drápalíka a pak trenéry, o kterých jsem již psal, Honzu Hanuše a Martina Doušu. Bafuňářem ji i Olda Mašín, který nám již léta dělá hospodáře (tuto funkci kdysi převzal od pana Schejbala). Bafuňář je i Petr Šotta, který je ředitelem místní ZUŠky a výborným muzikantem. Jen bohužel pro tyto své muzikantské aktivity nemá na atletiku moc času. A dnes máme ve svém středu i jednu bafuňářku. Je to Zuzana Dvořáková, bývalá gymnastka. Ta byla nejdříve jako podnikatelka naším sponzorem a Honza Hanuš ji postupně přitáhl mezi nás. Zuzka je přínosem pro oddíl a navíc dokáže pěkně rozjařit naši partu důchodců. Ti kluci sedmdesátiletí najednou v její přítomnosti jen jiskří. A to je dobře. Jen víc takových Zuzan.

Samozřejmě jsem za ta léta poznal mnoho bafuňářů z jiných oddílů. Některé jsem moc v lásce neměl, ale s většinou jsem vycházel velmi dobře. S mnoha jsem dobrý přítel. Ale nebudu zde o nich psát. Jednak chci vzpomínat hlavně na slatiňanskou atletiku a jednak by to zabralo hodně místa. Jen v rychlosti pár jmen. Pepa Tůma z Havlíčkova Brodu, Pavel Krejčí z Chotěboře, Míla Červ z Poličky, Vladimír Novotný z Litomyšle, Václav Šperl z Dobrušky (již nežije), Ladislav Dostál z Týniště, Pepa Marek mladší i starší, Drahoš Kunzel, Anička Báčová a Iva Pešlová ze Svitav, František Karlík z Hradce Králové, Radek Brož a Pavel Strnad z AC Pardubice, Láďa Doskočil z Hvězdy Pardubice, Pavel Hladík z Holic, Míla Nováková z Moravské Třebové, Jaromír Kopecký z Chocně, Petr Kužel a František Ferles z Nové Paky, Olda Voňka ze Dvora Králové, Míra Wastl dříve z Chrudimě, dnes z Hvězdy Pardubice, ale to jmenuji skutečně jen ty, se kterými mě pojilo nebo pojí nějaké přátelské pouto nebo alespoň které znám trochu nějak více. Teď bych měl přidat několik jmen z Chrudimi. Na Chrudimácích mě však zlobí, jak už spoustu let dělají všechno pro to, aby

oddíl s takovou slavnou historií rozložili. Osobní zášť je někdy tak velká, že si říkám, jsou to ještě vůbec atleti? Rozumějte, já se s každým z nich bavím normálně a proti nikomu nemám nic osobního. A myslím, že i oni mne berou jako kamaráda nebo přinejmenším jako partnera. Ale mezi sebou se dohodnout nemohou. A zřejmě už ani nechtějí. Mnoho z nich atletiky nechalo nebo ji dělají jinde. Je to škoda. Mě Slatiňáka to možná bolí víc než je.

Přesto se sluší, abych tady pár jmen vzpomenu. Jarda Sedlák, Karel Fiedler, Karel Ratzenbek, František Svoboda (říkalo se mu šedá eminence, protože měl veliký vliv v n. p. Transporta a uměl tam pro atletiku zajistit velice výhodné podmínky), Eda Beránek, Miloslav Fejtek, Josef Kříž, Na Josefa Kříže přece jen zavzpomínám trochu více. Nedávno jsem ho potkal. Šoural se pomaloučku s hůlčičkou a chůze mu dělala viditelné potíže. Zastavil jsem s ním chvíli a myslím, že byl rád. Býval to veselý chlapík. Byla s ním vždy sranda. Pan Kříž měl rád holky. Který chlap ostatně nemá. Ale pan Kříž každou odborně okomentoval. To jsme někde šli nebo jeli autem a on uviděl na chodníku hezkou holku a hned: „Hoši viděli jste ji? To byl kus, co. Ty nohy a ty prsa“ A potom pokračoval v líčení jejích vnaď a vžíval se do situace, kdyby ji měl anebo ji přisoudil někomu z nás a pouštěl uzdu své fantazie: „Představ si Zdeňku, jak by ses k ní přísál ...“ a tak dále, a tak dále. Rozvinul to do těch nejmenších detailů. A my jsme ho rádi poslouchali. Z úst toho dobráckého kulatoučkého pána to vůbec neznělo oplzle. Nebylo to ani trochu sprosté, bylo to humorné a milé.

Jednou mi takhle volal pan Kříž domů a hned spustil: „Teda Zdeňku, to ti gratuluju. Takovou hvězdu ve Slatiňanech vychovat, to klobouk dolů. To my v Chrudimi nedokážem. Vy jste prostě trenéři kabrňáci, my se od vás ještě musíme hodně učit.“ A ještě chvíli nás takto chválil a já vůbec nevěděl o co jde. Potom z něj vylezlo, že jedna naše atletka se mimořádně proslavila a tím že proslavila celé Slatiňany a že mi pošle časopis, ve kterém je na fotkách. Ten časopis, že pošle po své dceři, která dělala ve Slatiňanech na poště, ať si ho prý prohlédnu a zase mu to stejnou cestou pošlu zpět. Ale pozor! Musím to dobře zalepit do obálky, aby to dcera neviděla. Už jsem začal tušit odkud vítr vane. Jen jsem nevěděl, o kterou atletku jde. V té obálce byl časopis LEO a v něm v mnoha rozkošných pozicích jistá naše bývalá atletka. Slušelo ji to. Pan Kříž měl pravdu. Dobře jsme ji v oddíle vychovali. Tak takový byl pan Kříž.

Toto může sloužit i jako výzva pro rodiče mladých dívek. Svěřte nám své dcery a my z nich uděláme hvězdy. Jsme všestranně vyškolení trenéři.

Bafuňář v atletice, tedy alespoň v malém oddíle, to je taková děvečka pro všechno. Často dělá i trenéra, často údržbáře a vždycky rozhodčího na závodech. Vůbec rozhodčí, to by byla další dlouhá kapitola. Už léta vidíme na všech stadionech, že výrazně převažují důchodci a ještě především

důchodci nad sedmdesát let. Nevím jak, je to možné, ale tento stav trvá, co já pamatuji a pořád je to stejné. Člověk by řekl, že se to s ubíhajícími roky musí zhoršovat, že lidé musí ubývat, že je to musí unavovat, ale ono ne. Pořád to běží, jak dobře namazaný stroj. Zde musím poděkovat i těm rozhodčím, kteří v oddíle normálně nijak zapojeni nejsou, ale jak jsou závody, tak přijdou. Patří se můj strýc Luboš Jirásek, JUDr. Jaroslav Vařečka, jinak okresní soudce, další soudce a náš bývalý atlet David Čejka, Jiří Dimter a dlouhá řada dalších nadšenců. Nikdy za to nedostali ani korunu a přece vždy přijdou. Díky jim za to.

Píši-li o bafuňářích, pak nelze vynechat jednu mimořádnou osobnost, která sice není za Slatiňan, ale do Slatiňan často jezdí. Je to Jiří Hetfleiš z Ústí nad Orlicí. Už je to pán v letech a ani postavou nepřipomíná atleta. Ale klobouk dolů před jeho vitalitou a nadšením pro náš krásný sport. Jiří Hetfleiš je nejen dobrou duší ústecké atletiky, ale hlavně statistikem. Statistikem nejvyšší úrovně. To co on dokáže, to se zcela vymyká mému chápání. Už po mnoho desetiletí sestavuje atletické tabulky na všech úrovních. Má v tom naprosto dokonalý systém a to i bez počítače. To co dělá, mě přivádí v úžas. Představte si, že sestavíte oddílové tabulky a pošlete mu je. A za týden dostanete dopis, ve kterém vám sděluje, že žákyně ta a ta neskočila do dálky 368 cm, ale 369, že žák ten a ten je ročník 91 a ne 92, že ten a ten výkon je z Týniště a ne z Ústí, že tento výkon byl dosažen 4. 6. a ne 5. 6., že tenhle závodník se jmenuje Vladimír a ne Vladislav, no to by vás trefil šlak. My děláme tabulky jednoho malého oddílu a tolik věcí nám unikne a ten chlap statistická to hned zjistí. A takhle zkontroluje všechny oddíly! Nebo přijede k nám na Velkou cenu Slatiňan, vezme si mikrofon a nejen, že závody odborně komentuje, ale hlavně u každého závodníka zná jeho aktuální výkon. To nastupuje do kruhu nějaký koulař a on hned řekne, jaký má osobák a jaký nejlepší letošní výkon. Sotva někdo proběhne cílem, tak hned ví kolikátý ten výkon bude v letošních krajských, popř. českých tabulkách. To není normální! Pan Hetfleiš objíždí všechny možné závody a všude ho rádi vidí. Už jeho samotná přítomnost zvýší punc těch závodů. Proto jsme rádi, že jezdí i k nám na Velkou cenu. Někdy ho někdo svezí, ale většinou jezdí vlakem. Přijede, odkomentuje, pokecá si, dá si párek a pívko a jede domů. Pan Hetfleiš patří mezi lidi, na které se vždycky těším.

Vyjmenoval jsem těch bafuňářů dost a přece málo. Jsou jich stovky a často nejsou moc vidět. Někteří jsou čistí funkcionáři, někteří trochu nebo víc trenéry, jiní vedoucí družstev, rozhodčí, ale většinou od všeho něco.

Skutečná mladost je vlastnost, která se dá získat pouze roky

VOJNA

Už jsem trochu psal o svém vojančení, ale ještě jsem vám něco dlužný. Zážiteků z vojny je pochopitelně spousta, ale nebojte se, budu se držet pouze toho, co má něco společného s atletikou.

Na podzim 1978 jsem tedy narukoval do VTJ Písek a se mnou tam narukovali i Pavel Voříšek a Karel Kudrnka. To bylo dobré. I když jsme byli každý na jiné rotě a během přijímače jsme se prakticky neviděli, pomáhalo nám to vědomí, že tam nejsme sami a že budeme dělat atletiku. Pakárna tam byla ovšem mimořádná, ale těšili jsem se, že až ten přijímač skončí, začneme trénovat. V listopadu jsme se začali pozvolna dostávat na atletickou dráhu. Tady mi dovoďte malou technickou vsuvku. Ta dráha byla asfaltová. Prý tam chtěli položit umělou hmotu, ale nějak se to zadrhlo. A zadrhlo se to pořádně, protože asfalt tam byl co já vím ještě tak před pěti lety, když jsem tam byl naposledy.

Jenže mně nebylo souzeno, abych prožil relativně poklidnou vojnu. Přišel mi totiž pohled. Pohledy chodily všem vojákům a to dost často. Jenže tenhle pohled nebyl obyčejný. Byl z Londýna! Možná si ti mladší teď říkají, no a co. Ale Londýn je v Anglii, to možná víte. A Anglie byla imperialistický stát. Zkrátka průser. Co průser, to byl naprosto kardinální průser. To jsem měl poznat záhy. Z imperialistické ciziny přece nemohl přijít pohled na vojnu! Ten pohled mi poslal jeden můj příbuzný, jistý Adam Novák. Měl za ženu mojí sestřenicu a tenkrát jsme se dost stýkali. Byl z Prahy a pracoval u filmu nebo u televize. Před vojnu jsem u nich byl týden na návštěvě, abych si prý ještě trochu užil. Adam mě vesnického balíka vodil po Praze, sedávali jsem v barech, do kterých bych nikdy nevkročil, chodili jsem do varieté ale hlavně jsme každý den hráli v jednom hotelu minigolf. Tomu jsme oba propadli. Toto nepíši jen tak, to je v příběhu důležité.

Tak k tomu pohledu. Ten jsem pochopitelně nedostal hned. Jednou si pro mě přišli soudruzi z vojenské kontrarozvědky a odvedli mne do kanceláře. Nevěděl jsem vůbec která bije a oni se mě začali vyptávat, koho mám v cizině a s kým udržuji nějaký kontakt. Já jsem vlastně vůbec nelhal, když jsem tvrdil, že v cizině nikoho neznám. A pak najednou mi jeden kontráš strčil před oči ten pohled a zařval: „A co je tohle?! Konec srandy a kápní božskou!“ Já jsem se pochopitelně vylekal. Bylo mi necelých dvacet, byl jsem ještě pořád vyjukaný z té vojny a teď tohle. Vzal jsem si ten pohled a četl. Psal mi Adam a bylo tam takové to obyčejné *Ahoj Zdeňku, posílám ti pozdrav z Londýna*. A pod tím bylo *P.S. V golfu jsem se stal málem anglickým králem*. Proto jsem psal o tom golfu. Ta poznámka byla vlastně jakási vzpomínka na naše golfové souboje. Jenže kontráše to přímo

mobilizovalo. Vedle strašné skutečnosti, že na západě někdo zná mou vojenskou adresu včetně čísla útvaru je rozlítla ta šifra. Ano, oni totiž byli přesvědčeni, že jsem agent a že ta poznámka o golfu je nějaká šifra a nevěděli jaká. A tak to začalo. Nebudu vás nudit. Pobyl jsem tam celý den. Nedali mi ani najíst. Střídali se u mě dva. Hodný a zlý. Hodný mě plácal po rameni a pořád opakoval: „No tak, neblbni. Seš mladej, nekaz si život. Řekni nám, co to znamená a máš pokoj. Budeš si v klidu závodit a budeš mít pohodovou vojnu. No tak ...“ Jenže já jsem mu neměl co říct. Pak se vystřídali a přišel zlej. A ten pěkně řval. „Tak kápni božskou a nesor mě! My na to stejně přijdeme a s tebou pak pěkně zatočíme. To je kontrašpionáž a za to půjdeš bruchet.“ Ani jemu jsem ovšem neměl co říct.

Takhle se u mne střídali od osmi ráno do pozdního odpoledne. Já jsem z toho byl pěkně rozhozený, to přiznávám. Šel jsem zpátky na rotu a v hlavě měl pořádný zmatek. Druhý den za mnou přišel velitel roty a řekl. „Sbal si všechny věci, pojeděš někam jinam.“ Ale kam, to nevěděl. Tak jsem si sbalil všechny věci a čekal jsem. Asi po čtyřech hodinách čekání mi velitel oznámil, že nikam nejedu. Sotva jsem ale věci vybalil, přiběhl znovu a ať se zase spakuju, že jsem převelen do Chebu. A vlak mi prý jede za dvě hodiny. Byla to hrozná rána. Proč do Chebu? Já chtěl zůstat v Písku. Běžel jsem za náčelníkem atletického oddílu a tuto novinu mu řekl. Ten nadával, že má od velitele útvaru slib, že atleti mu nikam převelovat nebudou. Říkal ať počkám a běžel na štáb oznámit, že se spletli, že jsem atlet a tudíž musím zůstat v Písku. Po chvíli se vrátil se skloněnou hlavou. Vzal mě kolem ramen a řekl: „Kamaráde, to je nějaká vyšší moc, nedá se s tím nic dělat.“ A tak jsem jel do Chebu. Kvůli tomu, že mi Adam poslal pohled z Londýna. Ale Adamovi to samozřejmě nevyčítám. Naopak byl jsem rád, že si na mě vzpomněl. Vyčítal jsem to však jiným.

V Chebu jsem se dostal k bigošům, jak se říkalo motostřelcům nebo-li pěšákům. Ale už to přijetí bylo zajímavé. Kontrarozvědka sice zařídila, aby mě z Písku poslali pryč, ale do Chebu to jaksi zapomněli dát vědět. Evidenční náčelník na mě koukal a nevěděl co se mnou. Nakonec řekl: „My jsem tě nechtěli, nemáme pro tebe místo, tak jed' zpátky.“ Já jsem byl již takový apatický, tak jsem se jen otočil a šel zpátky na nádraží. Jenže jsem tam nedošel. Dohonili mě gazíkem a odvezli zpátky. Evidenčák povídal: „Počkej, když už seš tady, něco s tebou uděláme. Umíš plavat?“ „Jo, umím.“ „Tak dobře, půjdeš k ženistům.“ A bylo rozhodnuto. Zůstal jsem u toho motostřeleckého pluku a byl jsem přidělen k ženijní rotě. Za celou vojnu jsem nepotřeboval ani jednou plavat. Ale já jsem slíbil, že se budu držet atletického tématu.

Záhy jsem poznal, kde to jsem. Mezi bigošema výrazně převažovali cikáni, východniary, Madaři, ale hlavně kriminálníci. Byli tam vojáci o pět až deset let starší než já, protože před vojnou seděli za různé zločiny v různých kriminálech. Také tam bylo veliké procento negramotných. To píše proto, abyste se dovtípili, že atletika se tam asi neprovozovala. Jak jsem první rok neběhal téměř vůbec a jak jsem si to druhý rok zařídil, to jsem již psal v kapitole trenéři. Nakonec jsem v tom Chebu vydržel celou vojnu, která se mi ještě o něco protáhla, protože jsem musel nasluhovat čas, strávený ve vězení. V té společnosti se totiž nešlo vyhnout některým průšvihům.

Tak to byla moje vojna.

Nevíme, zda běh přidává roky životu. Víme však, že přidává život rokům.

SOUSTŘEDĚNÍ

V roce 1984 jsem se probíral termínovkou závodů a hledal, kam si zajel s klukama na nějaký přespoláček. Padl mi do oka Běh lužanskými hvozdy. Už ten název se mi líbil, byly tam všechny kategorie a délka hlavního závodu mužů 8 km byla pro mě akorát. Lužany leží u Jičína a to je hezký kraj. Závod se běžel na začátku letních prázdnin, což mi taky vyhovovalo. Ale ještě jedna věc mě zaujala. V propozicích nabízeli i ubytování v chatkách. Nedalo mi to a zavolaal jsem tam. Pobavil jsem se s ředitelem závodu Jiřím Kůtkem a slovo dalo slovo. Objednal jsem asi pět čtyřlůžkových chatek na týden. A začal jsem své nadšení přenášet na další. Ten počet jsem lehce naplnil. Pamatuji se že tenkrát tam byl Pěťa Holubek, Milan Pilný s dcerami, Jiřina Krajíčková, Líba Beranová, Hanka Mašínová, Jana Šuková, Pavel Vondráček, Karel Kudrnka, Kája Hanuš se svoji Ivou a Honza se svojí Zuzkou. Myslím, že tenkrát ještě ani nebyli manželé a pokud byli, tak jen krátce. I když počasí nebylo nic moc, byl to nádherný týden. My, co jsme byli běžci, jsme si odběhli závod a potom jsme týden trénovali, chodili na výlety, bavili se a vůbec si nádherně užívali. Večer jsme seděli buď u ohně nebo jsme se zmáčkli na jednu chatku a bylo nám dobře. Tehdy ještě nikdo netušil, že vlastně zakládáme novou tradici.

Hned následující rok jsem objednal chatek rovnou osm a na celé dva týdny. A takto jsme tam jezdili devět let. Vystřídaly se tam desítky lidí, nejen Slatiňáků. Jezdili i celé rodiny s malými dětmi. A věřte, že se tam trénovalo mimořádně tvrdě. Každý dne dvoufázově. Běhali jsem v lesích, po silnicích, jezdili jsem na dráhu do Jičína nebo do Nové Paky, vozili jsme s sebou činky, medicimbal, oštěpy, disky, fotbalové i volejbalové balóny, no prostě jsme to brali vážně. Já jsem dokonce vyráběl z klacků překážky a trénovala se i technika překážek. Každý den jsme hráli různé hry, sportovní i společenské a legrace bylo na rozdávání. No a samozřejmě jsme se koupali, neboť v kempu byl krásný rybník. Říkám v kempu, ale on ten kemp se skládal z patnácti čtyřlůžkových chatek (z toho většinu jsem jich vždy měli my) a malého plácku pro stany. Pak tam bylo jakési sociální zařízení, dřevěná budova, kde bylo také pár pokojů a správce, no a novinový stánek. O tom jste si již přečetli v kapitole Holky. Snídaně a večere jsme si připravovali každý sám a obědy jsme vozili ve várnicích z JZD. Byla tam opravdová idyla. Nechtějte po mně, abych jmenoval všechny, kteří tam někdy byli. Není to možné. Někdo tam byl jen jednou, ale většina lidí jezdila opakovaně. Dokonce si teď těžko vybavuji i nějakou konkrétní historku, protože těch bylo tolik, že mi nějak splývají. Ale o něco se pokusím.

Hráli jsme takovou hru, či spíš to byla soutěž. Družstva proti sobě plnila různé úkoly. Např. jsme museli s ešusem doběhnout asi sto metrů k rybníku,

nabrat do něj vodu, rychle se vrátit a takto jsme plnili kbelík. Jenže tenkrát si přímo na pláži u rybníka zaparkoval svůj karavan nějaký západní Němec. Nácek se tam rozvalil do křesílka, postavil si tam stoleček a debužíroval. A najednou se těsně kolem něho přeběhla čtveřice s ešusama, nabrala vodu a zmizela. A za chvíli druhá čtveřice a pak třetí a stále dokola. Ono se v tom malém ešusu moc vody nedoneslo a tak se běhalo dlouho. Nácek to nakonec nevydržel, sbalil si křesílko a stoleček do svýho meďoura a odfrčel. Součástí této hry (anebo to bylo jindy?) byla i soutěž v uměleckém striptýzu. A tady jsem zazářil. Já jsem se vlnil tak ladně a svůdně a tak elegantně jsem sundával tepláky, tričko a fusekle, že jsem upoutal pozornost celého kempu. Ale v té extázi jsem vůbec nevnímal, že se kolem našeho hloučku nakupily davy dalších diváků. Když jsem ukončil svůj výstup částečným stažením červených trenýrek a vystrčením nahého zadku, strhl se ohlušující aplaus. A pak jsem již jen přijímal gratulace. Tehdy tam byl na soustředění ještě jeden oddíl z Ústí nad Labem. Byli to vesměs žáci. Druhý den za mnou celý oddíl přišel a jejich trenér mi za mé striptýzové vystoupení předal diplom. Ten mám dodnes schovaný.

Často jsme dělali soutěže staří proto mladým. Staří to jsme byli všichni dospělí a mladí to byli žáci a dorostenci. Třeba zápas v nohejbalu. Mladí měli trochu navrch a už to vypadalo, že prohrajeme. Ale pak vyšli z jedny chatky dvě hezké mladé Němky, tentokrát východní, a sundaly si vrchní díl plavek. To bylo v době, kdy něco takového nebylo zdaleka tak běžné, jako teď. A karta na hřišti se rázem obrátila. Mladíci nedokázali poručit svým očím, aby sledovaly hru. Nakonec jsme lehce vyhráli. Ale ne, že my staří bychom se také nechtěli podívat. Jen jsem si moudře řekli, že nejdřív vyhrájeme a pak se pokocháme. A tak se taky stalo. Pak jsme si hráli už jen tak přátelsky a každou chvíli se nám balón zakutálel k těm Němkám. A když se holky uklidily do chatky, tak to taky nebyl žádný problém. Pavel Vondráček balón bravurně trefil otevřenýma dveřma přímo do chatky a suverénně si pro něj šel. Byl tam tenkrát podezřele dlouho.

Dělali jsem také závody v triatlonu. Měli jsme jen jedno dámské kolo, ale to nám stačilo. Soutěžilo se intervalovým způsobem. Plavalo se v rybníku asi 100 m, pak se tak kilák jel na kole a následoval sprint na takových 300 metrů. Ono se řekne, vzdálenosti nic moc, ale když se to jde nadoraz, tak na délce nezáleží.

Jednu soutěž řídil jako hlavní rozhodčí Jarda Bakule. Několikrát tam s námi byl, ještě s manželkou a malou vnučkou. A když soutěž skončila, vítězné družstvo mělo určit trest pro družstvo poražené. A ten zněl: Tady v táboře se svléknout donaha a přes celý kemp v řadě pochodovat až do rybníka. Jenže někdo z poražených začal protestovat a tak jsme se trochu

hádali. Poražení tvrdili, že u rybníka je spousta lidí a že vítězové by to taky nedokázali a chvíli jsem se handrkovali až hlavní rozhodčí rozhodl, že to musí udělat všichni. S rozhodčím se moc nedalo diskutovat, zvlášť když se sám svlékl. No potom se už nedalo nic dělat. Vpředu šel hlavní arbitr Jarda Bakule a za ním v husím zástupu čtrnáct nebo šestnáct dalších naháčů. Pochodem chod až do rybníka. No trochu pozdvižení jsem tam tenkrát způsobili. A s Jardou potom druhý den nemluvila jeho vnučka, protože dědeček dělal ostudu. No měla pravdu.

Každé ráno byly rozcvičky. Těm však musel předcházet budíček. V tom jsem se vyžíval. Měl jsem takovou speciální dětskou trumpetku z umělé hmoty. Její zvuk, to bylo něco příšerného. Ráno mě všichni proklínali, ale bylo jim to prd platný. Budíček, rozcvička a následná ranní koupel v rybníku byly neodmyslitelnou součástí našich soustředění. Jednou se na mě dokonce domluvili a v noci mi zabarikádováli dveře u chatky, abych se nemohl dostat ven a rovněž okno nějak zvenku zadělali. Jenže chatka měla ještě jedno maličké okénko na půdičce. Protáhl jsem ji jim a seskočil dolů. Ten den jsem je nechal nastoupit po kolena do vody a museli dělat kliky. Každá vzpoura se musí potlačit silou. Já s každým vyjdu, mám každého rád. Ale musí mě poslouchat a nesmí mít jiný názor. Jinak jsem pes.

Jeden rok ve vesnici bydlela celá třída studentek z liberecké zdravotní školy. Byly to prvačky a měly s sebou dvě učitelky. Už ani nevím, proč tam takto organizovaně byly o prázdninách, ale to je teď fuk. Důležité bylo, že my jsem tam měli silnou skupinu dorostenců. Slávek Pavel, Radek Štursa, Radek Velinský, možná tam byl tenkrát i David Čejka, Pepa Boháč ... už si fakt nepamatuji. No a ti naši kluci s těmi studentkami rychle navázali družbu. No proč ne, říkal jsem si, když měli po tréninku, tak ať se koníci vyblbnou. My starší jsem se věnovali něčemu ušlechtilému, někdo popíjel pivo, někdo ležel apod. A mladí tokali. Jednou za mnou kluci přišli a že jestli by nemohli pozvat holky večer k našemu ohni. Proto tomu jsem samozřejmě nebyl. Ale mělo to háček a ten mi vysvětlily samy holky. Mají přísnou učitelku a ta je asi nepustí. Zkrátka postavily mě před úkol zpracovat tu učitelku. Nejdřív mi to připadalo lehké, ale pro jistotu a také proto, že ty učitelky tam měly dvě, jsem si vzal pomocníka z nejpovolanějších, Honzu Lomoze. Šli jsem na ubytovnu těch holek a měli jsme v tom jasno. Pozveme i ty učitelky a budeme se jim věnovat. Něco jsme začali tušit hned na chodbě ubytovny. Holky na nás čekaly a ukazovaly, jak nám fandí a drží palce. Ale to jsme si ještě řekli, ty z toho nadělej. Zat'ukali jsem na pokoj učitelek. Za chvíli se otevřely dveře na nám spadnul pysk. To co tam stálo, to byl zápasník sumo kombinovaný s protřelým korejským válečníkem v ženském provedení. Ani jsem se nezmohli na pozdrav. „Co je?“ houkla na nás hlubokým hlasem učitelka. Začali jsem něco koktat o táboráku a o tom, že jsme slušný atletický

oddíl. Nakonec jsme vykoktali to pozvání pro jejich žákyně a já jsem ještě dodal: „A vás samozřejmě zveme také.“ V tu chvíli jsem dostal zezadu od Honzy tvrdý kopanec. Ale už to bylo venku. Úča chvíli mlčela a pak řekla, že neví a zavolala tu druhou. Té bych si asi taky na ulici vůbec nevšiml, ale proti své kolegyni byla krásná. Chvíli se radily a pak řekli, že jo, ale jen do jedenácti hodin. Poděkovali jsem a šli to oznámit holkám. Ty byly neuvěřitelně šťastné, asi to opravdu nečekaly. No zřejmě jsme s Honzou odvedli dobrou práci.

Než začnu o tom táboráku, tak opět malou vsuvku. Ten oheň se měl odehrát po závodě, tedy po běhu Lužanskými hvozdy. Ty nám někdy vyšly na začátek a někdy na prostředek pobytu. No a po závodě jsme měli takový krásný zvyk. Večer u táboráku se mohutně bouchalo (a poté i pilo) šampaňské. A děti, které tam byly s námi se vždy předháněly, kdo první najde špunt. Hezká soutěž to byla. A k tomuto táboráku přišly ty studentky.

Už nevím kolik jich bylo, možná dvanáct, možná i víc. Všichni jsme seděli kolem ohně a velice dobře jsme se bavili. Blížila se jedenáctá, ale my byli v nejlepším. Honza zrovna hrál na kytaru a zpíval jakousi nemravnou píseň. Já jsem stál vedle něj a dirigoval jsem celotáborákový sbor, který zpíval s Honzou. A tu se to stalo.

Píseň si již nepamatuji, vím jen, že se tam zpívala, v našem případě spíš řvala slova ...*a kozy neměla*. Všichni do toho dávali veškerou svou energii, když tu najednou ... Z tmy se vynořila postava té učitelky. Oheň ozářil její tvář a ta vypadala ještě strašidelněji, než za denního světla. Já jsem byl jediný, který ji uviděl. Snažil jsem se dát znamení Honzovi, aby přestal zpívat, ale ten to špatně pochopil a ještě přidal na hlase. Musel jsem mu položit ruku na struny, abych ho vypnul. Co je? Teprve teď si učitelky všimli i ostatní. Nastalo hrobové ticho. Sprostá píseň, šampaňské a pokročilý čas, kdy holky měly být přinejmenším na cestě zpět. Ticho přerušila Ona: „Tak takto tedy ne! To bychom si nerozuměli. To jste mne pánové zklamali. Děvčata, okamžitě odchod! Ráno to budeme řešit!“

Pro holky to smrdělo nepříjemným průšvihem. Ale ještě jsem se rozhodl bojovat. Sotva jsem však promluvil, učitelka mě zarazila: „Dýchněte na mě!“ No to už bylo na mě moc. Ona mě chtěla kontrolovat, jak malého fagana. Vzal jsem ji kousek stranou a spustil svou řeč. Ta zněla asi takto: „Podívejte se soudružko učitelko, my nejsme žádní uličníci. My jsem tady na řádném atletickém soustředění a dnes pouze maličko oslavujeme úspěch v závodě.“ Ona se mě snažila přerušit, ale já jsem ji hned utnul, že nesmí křičet neboť jsme vedle chatky, kdy spí malé děti. To že jsem před chvílí sami řvali jak paviáni, jsem nepřipomínal. Otevřel jsem dveře do chatky, aby viděla jak tam spokojeně spí dítě. Už ani nevím čím to bylo. Viditelně to na ni zapůsobilo a uklidnila se. A já jsem pokračoval: „Jak dlouho už učíte?“ Otázkou jsem přecházel do protiofenzívy. „Dva roky.“

„No jo, tak to chápu. Víte já už deset let učím na gymnáziu a mám něco za sebou. A věřte, že takto se svými studenty občas někam vyjedeme a pěkně se uvolníme. Je to velice prospěšné pro jejich duševní vývoj a krásně to pročistí vztahy ve třídě. Od té doby, co to dělám, nemám ve třídě žádné problémy. Ano, alkohol by správně pít neměli, ale věřte, že ta trocha šampaňského nikomu nemůže ublížit. Podívejte se kolik nás tady je a máme tu všehovšudy čtyři lahve. To je jen na to, aby si každý jednou lokl. Opít se nikdo nemůže a oni přitom mají takový blažený pocit, že dělají něco dobrodružného a my dospělí jsem přitom s nimi na jedné lodi. Soudružko učitelko, věřte, že když jim za chvíli řeknu, jde se spát, tak všichni bez řečí půjdou. A že když jim ráno řeknu, aby uklidili u ohně, tak to tady bude jak v pokojíčku a vůbec budou poslouchat na slovo. Mám to ověřené a proto vám říkám, nemějte z toho strach. A pokud jde o tu písničku, ale prosím vás, to přece nestojí za řeč. My to zpíváme jen proto, aby zapomněli na běžné starosti, aby se uvolnili po těžké námaze a také proto, aby nás to ještě více spojilo.“ Skončil jsem svou řeč, která byla pravdivá až na dvě maličkosti. Já jsem pochopitelně nebyl žádný učitel a těch lahví jsme tam měli možná deset. Učitelka byla najednou zamlklá a nakonec se mi ještě omluvila a děvčatům povolila být u nás do jedné hodiny. Jen jsem jí musel slíbit, že je osobně doprovodím na ubytovnu. To jsem rád udělal.

V lužanské hospodě se konala nějaká diskotéka. A pochopitelně naši mladí projeví zájem. Já jako vedoucí jsem jim to dovolil a kluci se šli pobavit. My starší jsem seděli v táboře a nějak nám vázla zábava. Tu někdo navrhl, že se půjdeme tady podívat na diskotéku. Výborný nápad. Já na ně nechodil ani jako mladík a teď ve třiceti jsem tedy měl mít premiéru. No jednou to musí být poprvé. Jenže jsem nechtěl, aby si mladí mysleli, že je jdem jen kontrolovat. A tak jsme vymysleli s Honzou Lomozem, že na tu diskotéku půjdeme v nočních košilích. Půjčili jsem si je od našich ženských a šli jsme. Když jsme vstoupili na sál, nastalo vzrušení. No jen si to představte. Je vám patnáct, bavíte se na dýze a najednou se tam objeví dva „staří“ chlapi v nočních košilích. Byla ta mládež najednou trochu zaskočená. Naši hoši se ale bavili výborně. My jsme dali diskžokeji povel, aby začal hrát a pustili jsme se do tance. Kolem nás se utvořil velký kruh a my jsem křepčili uvnitř. Vždy jsme si do kruhu vtáhli nějaké děvče a chvíli jsme s ním trsali. Jenže ne každé děvče z toho bylo odvázané. Honza si vytáhl jednu dívku, ale ta se mu vyškubla a nechtěla s ním jít. To ovšem chybovala. Honza neměl rád, když mu holka klade odpor. Popadl ji znovu a zatáhl do kruhu. Holka ale už byla dosti vyděšená, znovu se mu vytrhla a dala se na útěk. A Honza za ní. Holka nevěděla kudy kam a tak skočila z okna. Ne nelekejte, sál byl v přízemí. Honza byl ale bojovník a dobrý běžec. Ladným skokem vyskočil za ní. Chudák holka běžela, jako by jí šlo o život. Upřímně si myslím, že zardousit jí Honza skutečně nechtěl. Avšak ona tomu asi věřila. Upadla, odřela se

chudinka, hned vyskočila a pelášila pryč. Honza jí už nepronásledoval. Ještě chvíli jsme na té diskotéce blbli a pak jsme odešli do tábora. Naši mladí tam ještě zůstali, ale u nich vůbec nehrozilo nebezpečí, že by se vrátili nějak v podroušeném stavu. Přišli přesně, jak jsme se dohodli a stoprocentně střízliví. No prostě slatiňanští atleti.

S nočními košilemi mám spojenou ještě jednu příhodičku. Jeden rok jsme s Honzou Lomozem nechtěli běžet Běh lužanskými hvozdy, protože nás za pár dnů čekal závod na 800 m v Nymburce. Ale pak jsme si řekli, že to alespoň symbolicky vyklusmeme. Už nevím, v čí hlavě se zrodil ten nápad, ale rozhodli jsme se, že uděláme trochu srandu a k závodu jsme nastoupili v nočních košilích. Pak jsem na trati dělali takové divadélko, když jsem vždycky před diváky strašně nahlas funěli a hekali, jakoby bychom byli v posledním tažení. No a v závěru jsme to měli zrežirované dokonale. Andrea Velinská stála asi 150 m cílem a nastříkala nám kolem pusy pěnu na holení. My jsme pár metrů před čarou padli za zem a za strašného hekání jsme se cílem proplazili. Tam jsem pak zůstali ležet. Muselo to vypadat věrohodně, protože k nám okamžitě hnala lékařka s brašnou a chtěla začít oživovací pokusy. Jenže naše představení pokračovalo. Lékařku odstrčil Slávek Pavel, zabalený do prostěradla s červeným křížem a s brašnou přes rameno. Evidentně zaskočenou a nejistou lékařku odbyl se slovy, že si nás zachrání sám, že ví, co nás postaví na nohy. Na ta slova vytáhl z kabely láhev šampaňského, bouchnul ji a dal nám napít. V tu ránu jsme byli jako rybičky. Mnohé jsem tím pobavili, ale někteří běžci se na nás dívali s nelibostí. Nelíbilo se jim, když je takoví pošuci na trati předbíhali. My jsme totiž zdaleka nedoběhli poslední.

Jednou při tréninku na dráze v Nové Pace jsme se vyhecovali mezi sebou ke strašnému závodu. Bylo nás tam osm běžců. Čtyři jsme byli třicátníci. Já, Honza Lomoz, Míra Wastl a Vlád'a Bikila Kopic. A čtyři mladíci kolem osmnácti, dvaceti let. Byl tam skvělý půlkař Pavel Klodner, Slávek Pavel, Radek Velinský a Radek Štursa. Ale teď nevím jestli tam nebyl i Luboš Růžička. No prostě čtyři z těchto pěti tam byli. Už jsme měli odběhaný trénink a začali jsem se hecovat. A hecovali se tak dlouho, až jsme se vsadili. Už sice nevím o co, ale rozdali jsme si to v závodě na 20 x 400 m. Dvě čtveřice proti sobě, přičemž jsem běželi klasickou čtvrtkařskou štafetu, ovšem s tím, že jsme si ji dali pětkrát po sobě. Bikila dlouho protestoval, že se na to může ..., ale nakonec si dal říci. Byl to tenkrát veliký boj. Šli jsem to nadoraz. Zpočátku mladíci vedli, ale při třetí čtvrtce nám přestali utíkat, při čtvrté jsme je zle dotahovali a během poslední čtyř kol jsem se jim přiblížili na dohmat. V devatenáctém kole dokonce Bikila ztrátu úplně vymazal. Honza Lomoz přebíral kolík téměř zároveň s Pavlem Klodnerem. Nakonec byl Pavel přece jen o krůček dřív v cíli. Ale ani se z toho kluci moc

neradovali. Leželi na trávě a nikomu se nechtělo zvedat. Všichni jsme se tam tenkrát tak vyšťavili, že jsme sotva došli na autobus. Však jsme taky měli průměr na jednu čtvrtku asi 54 vteřin!

Ještě vám musím říci o jedné soutěži. Byla to soutěž o nejkrásnější prdel. Jinak to napsat nemohu neboť tak jsme tu soutěž skutečně pojmenovali. Soutěžilo v kategoriích muži a ženy. Nejdříve si všichni chlapi vlezli do chatky. Dveře byly otevřené a místo nich dvě deky. Byly napnuté tak, aby mezi nimi byla ve výšce zadku asi třiceticentimetrová mezera. Když si k ní někdo stoupl zadkem, tak diváci venku viděli právě jen ten zadek. Snad ani nemusím psát, že nahý. Venku seděla děvčata a sledovala naše krásná pozadí. Každý zadek náležitě zhodnotila odborná porota. Myslím, že tenkrát vyhrál Luboš Růžička. Víím ale přesně, že já jsem se dělil o poslední místo z Bikilou. Byl jsem z toho konsternovaný. Trpěl jsem pak těžkými depresiemi.

Potom jsme si role vyměnili, soutěžily ženy a my dělali porotce. Tady už ale nevím, jak to dopadlo. Bylo to ale moc hezké. Později jsme tuto soutěž zopakovali i na Husově Boudě.

Také jsme tam jednou pekli prase na rožni. Na tom bylo nejlepší, jak jsme ho do Lužan vezli. My jsme tehdy skoro nikdo neměl auto. Jezdili jsme do Lužan různě vlakem a autobusem. Auto měl jedině Lád'a Velinský. Tak pochopitelně dostal za úkol dovézt prase. Já jsem mu ho předal již zabité a přivázali jsme ho na střechu jeho škody 100. S ním tam byly přivázány ještě oštěpy, takže to vypadalo moc zajímavě. Také si ještě pamatuji, že to prase bylo tenkrát moc veliké a snědli jsem z něj tak polovinu. Za to nám byl velice vděčný vlčák pana správce.

No mohl bych ještě dlouho pokračovat. Jak jsem říkal, devět let jsme tam jezdili. A jezdili bychom i déle, ale v kempu se vyměnil správce. Ten starý, náš dobrý známý odešel a přišel takový magor, se kterým se nedalo vyjít. Řádně jsem si u něj objednal osm chatek pomalu rok dopředu a on mi někdy v květnu oznámil, že nám dá je čtyři. Já jsem se s ním pohádal a tím jsme tam skončili. Vloni jsem se byl po letech v Lužanech podívat. A už bych tam nechtěl. Chatek je tam asi sedmdesát, všude plno stanů, aut, obytných přívěsů, stánků s občerstvením. A novinový stánek už tam není.

Byl květen roku 1993 a já jsem byl v překérní situaci. Měl jsem přihlášené lidi na soustředění a neměl jsem žádné místo. Soustředění jsem udělat chtěl a tak jsem musel něco rychle sehnat. Podařilo si mi sehnat starý barák v Bystrém u Dobrušky v Orlických Horách. Barák patřil Botaně Sezemice, která ho používala k rekreaci zaměstnanců. Byl ovšem již v dosti zanedbaném stavu. Ale mně se líbil a pro naše potřeby naprosto vyhovoval.

V prvním patře bylo asi sedm různě velkých pokojů, v přízemí pak klubovna, kuchyně a sociální zařízení. Nás tam tenkrát bylo asi třicet. Vařili jsme si sami, někdy zcela individuálně, někdy jsme ukuchtili něco společně.

Snažil jsem se zachovat některé zvyky z Lužan. Např. rozcvičky. Cvičit šlo, ale v Lužanech jsme na závěr rozcvičky vbíhali do rybníku a trochu plavali. A tady nebylo kde. V Bystrém bylo sice koupaliště, ale daleko. U baráku však byla pumpa. A tak jsem pumpoval a hoši se museli pod pumpou proplazit. Moc se jim to líbilo a vždy se na to těšili.

Samozřejmě, že se trénovalo fest. Orlické hory jsou krásné a nám tenkrát přálo i počasí. Naběhali jsem v těch kopcích spousty kilometrů. Ale v dobrém kolektivu a při dobré pohodě se ta veliká zátěž lépe tráví, tak bylo i dost randy. Jednou jsme vymýšleli, co si zahrajem za společenskou hru. Někdo navrhl, že si napíšeme na čelo čísla a budeme se honit tak dlouho, dokud se někomu nepodaří opsat si čísla všech hráčů. Já jsem to však trochu pozměnil a navrhl jsme, že bychom si ta čísla mohli napsat na zadek. Samozřejmě holý. Všichni souhlasili a tak vznikla nová krásná hra, kterou jsme pak v budoucnu ještě několikrát hráli.

Bylo nás hráčů asi deset. Holky se tentokrát nepřidaly. Šli jsme do lesa asi kilometr od vesnice, kde byla taková pěkná louka. Čísla jsem měli napsaná předem. Uprostřed louky jsem si stoupl do kruhu, na povel jsme si všechno svlékli, udělali deset kroků zpět a hra vypukla. Běhali jsem tam s papírem a tužkou v ruce a snažili se zapsat čísla soupeřů. Nikdo si nesměl pochopitelně sednout na zadek nebo si stoupnout zadkem ke stromu. Lítal jsem tam tak určitě přes půl hodiny, když někteří z nás měli všechna čísla a hru jsem ukončili. Šli jsem si zkontrolovat naše zápisy, když tu jsme zjistili, že chybí Radek Velinský. To nám až tolik nevadilo, ale s ním chybělo i všechno naše oblečení. Radek hned na začátku všem ukázal ochotně zadek, čímž nás přestal zajímat. Pak nepovšimnut sebral hromadu našich svršků a utekl. Výsledky hry přestaly být v tu chvíli zajímavé. Řešili jsme otázku, jak se dostat do baráku a nevzbudit pohoršení. Z rozhodování nás vytrhly nějaké hlasy. Houbaři. Rychle jsem se rozprchl. Všichni běželi směrem od těch hlasů, jen já jsem se vydal opačně. Husté křoví tam bylo totiž podstatně blíže a mně se zdálo, že to musím lehce stihnout. Nestihl! Z houštiny se najednou vynořila jakási stařena s košíkem v ruce. Stáli jsem tak pět metrů od sebe a oba jsem vyjeveně koukali. Mě nenapadlo v tu chvíli nic chytřejšího, než si sednout do trávy a „mile“ se usmívat. Babička začala nejdříve pomalu couvat, potom se otočila, zavolala na dědu a pelášila pryč jako mladice.

Když jsme zažehnali toto nebezpečí, museli jsem se vydat na cestu do baráku. Nalámali jsme si nějaké větve, těmi jsme se zamaskovali a husím

pochodem jsme co nejdůstojněji kráčeli. Museli jsme ovšem projít celou vesnicí a Radek nelenil, vesnici oběhl a všude rozhlásil, že za chvíli půjde průvod. Když náš průvod šel, byla vesnice na nohou. Snad nikdo nezůstal doma.

Pochopitelně, že musela přijít pomsta. Radek se jí obával a jeho obavy byly oprávněné. Půl dne se schovával, ale nakonec jsme ho stejně dostali. Rval se tenkrát jako lev a chvílemi jsem měl pocit, že to už není rvačka jen tak ze srandy. Leč proti přesile neměl šanci. Chytili jsme ho, svlékli donaha, svázali a zabalili do deky. Pak jsme ho vzali a s velkým halasem odnášeli na vesnickou návěs. Radek si sám ještě přilepšil, když křičel: „Zažeňte děti! To nebude pro děti!“ Tím spíš vzbudil v lidech zvědavost a vylákal je ven. Na návsi jsme Radka položili, stáhli z něj deku a rozvázali mu pouta. Zrovna v okamžiku, kdy šel kolem na výlet skautský oddíl. Radek nejdříve zaběhl do křoví a když skauti přešli, tak běžel do baráku rychleji, než kdykoliv při závodech. Ale musím uznat, že ten jeho fór s tím schováním oblečení, se mi moc líbil.

V Bystrém jsem zažil ještě jednu hezkou příhodu. První týden tam s námi byl i Honza Lomoz a mně druhý den po jeho odjezdu přišel telegram. To je už dnes něco, co mladá generace nezná. Ale kdo neví, co to bylo, ať se někde zeptá. Listonoška mi ho odpoledne přinesla na barák a já jsem byl dosti překvapený, co se kde děje, že mi někdo posílá telegram. A ještě více překvapený jsem byl, když jsem si přečetl text: *Prijed domu stop dům je vyplaven stop tata*. Vyplaven dům? Co se stalo? Rychle jsem běžel do hospody a požádal hostinského, abych si mohl zatelefonovat. Doma bylo všechno v pořádku. Šel jsem zpátky a nadával na něčí blbé fóry. No a druhý den mi přišel další telegram: *Nikam nejezdi stop prisel pozar stop voda vysusena stop tata*. Teprve teď se mi rozsvítilo. Pochopil jsem, kdo si ze mne utahuje a hned jsem vymýšlel pomstu. Ráno jsem hnal na poštu a požádal o tiskopis na telegram. Text jsem napsal následovný: Honzo průser, všichni máme kapavku, máš ji asi taky. Zdeněk. To byste nevěřili, jak štitivě se na mě paní za přepážkou podívala, když si telegram přečetla. Tím jsem se ale netrápil. Šel jsem zpátky a byl jsem hrdý na svou pomstu. Jenže za chvíli mi došlo, že jsem se vlastně až tak moc nepomstil. Honza bydlel sám na stadioně v Chrudimi a tak se na něj podívá s opovržením leda ta jedna listonoška. Ne tak to nemohu nechat.

Druhý den jsme jeli na výlet do Nového Města nad Metují. Tam jsem šel opět na poštu a napsal stejný text. Jen s tím rozdílem, že tentokrát jsem to Honzovi neposlal domů, ale do Transporty, kde tehdy pracoval. Za přepážkou seděla mladá sympatická slečna. Přečetla si text a upřela na mě své velké, krásné a velice vykulené oči. Pak se pomalu zeptala: „Vy jste byli na Rozkoši?“ „Ne, proč?“ „Já jsem slyšela, že se to tam šíří vodu.“ Na to jsem

světácky odpověděl: „Ale kdepak, my to nemáme z vody.“ Dívka byla opravdu ve velikém údivu. Zmohla se už jen na „Aha.“ Když jsem platil, tak jsem se ještě drze zeptal, jestli nemá dnes po práci čas, že bysme si spolu mohli užít hezké odpoledne. K mému překvapení však čas neměla.

Zato Honza si to opravdu užil. Sekretářka v Transportě to stačila rozhlásit ještě dřív, než mu ten telegram předala a za pár hodin byl skutečně slavný.

Musím říci, že toto soustředění se mi velice líbilo. To, že jsme bydleli všichni na jednom baráku mělo něco do sebe. A navíc mi tenkrát neobyčejně učarovala krása Orlických hor. Jenže byla to jen taková roční epizodka. Další rok už ten barák vlastnil nějaký podnikatel a tak jsem musel hledat něco jiného.

Našel jsem Zvířetice. Krásnou romantickou zříceninu středověkého hradu v Českém ráji. Hrad byl u stejnojmenné vesnice nad řekou Jizerou asi 10 km od Mladé Boleslavi. Můj kamarád Luboš Závorka na tom hradě tenkrát pořádal různé tábory a tak jsem to s ním dohodl. Bydleli jsme ve stanech na hradním nádvoří. V jedné zachovalé místnosti byla kuchyně. Ovšem ne zrovna hotelového typu. Byla tam taková ta vojenská polní kuchyně, pár starých stolů a skříní, šero, věčný chládek a když přšelo, tak tam ze stropu kapala voda. Mimochodem ta pitná se nosila v kanystrech z jednoho baráku asi kilometr daleko. Do hradu se přicházelo po lávce přes hradní příkop a celé zřícenině dominovala vysoká věž, z které byl nádherný výhled po tom Českém ráji. Za zmínku stojí i sociální zařízení. Na potřebu jsme chodili přes onu lávku do lesa, kde stály kadibudky. Normálně je nemám moc rád, ale tyto měly jedno kouzlo. Když na nich člověk seděl a nechal si otevřené dveře, tak se mohl kochat pohledem na překrásnou krajinu. A koupelna? Tak ta se mi fakt líbila. Říkalo se jí hadicovna. Sprchování probíhalo tak, že jsme se kropili hadicí. Teplá voda? Ale kdepak, hadice vedla dolů do potoka. Chtěl-li někdo teplou vodu, musel být první a „sprchovat“ se vodou ohřátou v hadici od sluníčka.

Já na Zvířetice vzpomínám velice rád. Když si vzpomenu na ty krásné večery, kdy oheň ozařoval hradby, tak se mi i po letech zasteskne. Ještě bych se tam někdy rád podíval.

Samozřejmě hlavní naší náplní bylo trénování. Dráha tam nikde nebyla, běhalo se na silnici, v lese, na loukách. Měli jsme tam činky, takže se i posilovalo. Zdejší země byla hodně nasáklá našeho potu.

Koupat jsme se chodili do Jizery a někdy do sousední vesnice Bítouchov. Tam jsme jednou měli takový choulostivý incident. V Bítouchově bylo takové vesnické koupaliště. My jsme se tam někdy zastavili cestou

z tréninku, trochu jsme se uvolnili ve vodě a ty asi dva kilometry jsme pak už došli. Jenže na běhání jsem si nebrali plavky. Přiběhli jsme tam, někde bokem jsem se svlékli a nahatí naskákali do vody. Několikrát se nic nedělo. Až jednou jakási stará babka, která bydlela vedle nádrže chvíli koukala z okna, pak vyšla na zahrádku, chvíli natahovala krk tam a pak si to vykročila k nám. A pustila se do nás. Ječela, jako bychom tam někoho vraždili. Nebrala si vůbec servítky. Byli jsme prasáci, čuňata, hnusáci, sprostáci, zvrhlíci a já nevím co ještě. Kdyby tam nepřišla, tak bychom už asi vylezli a šli do tábora, ale teď jsem tam kvůli ní zůstali a někteří vylézali z vody a skákali zpátky, při plavání vystrkovali bílé nahé zadky, no zkrátka babku jsem tak nějak provokovali. Když viděla, že s námi nepohne, tak odešla. Mysleli jsem si, že to vzdala, ale to jsme ji podcenili. Ona si jen došla pro posilu. Přivedla starostu. No co mohl ten chudák starosta dělat jiného, než nám taky nadávat. Vyhrožoval policií a babka stála za ním a dodávala mu kuráže. Starosta si nevěděl rady. Viděl, že s námi nehne a zasáhnout proti přesile si netroufl. Určitě mu spadl velký kámen ze srdce, když jsme se oblékli a odcházeli. Ostatním koupajícím lidem, jsme ale udělali hezké odpolední představení. Podle jejich reakcí se jim to líbilo.

Nakoupit jsme občas zašli do Bakova nad Jizerou, městečka asi dva a půl kilometru od tábora. Hodně jsme jezdili i na výlety po okolí. Prolezli jsme Drápské světničky, byli jsme na Bezdězu, na Máchově jezeře, na hradě Valečov, což je hrad celý vytesaný do skály, také jsme prolézali velikou jeskyni Postojná. Krásné to tam bylo. Do Zvířetic jsme jezdili tři roky, v letech 1994 – 1996.

Pro mne osobně měly Zvířetice ještě jeden význam. Seznámil jsem se tam se svou budoucí ženou Janou, která nám dělala kuchařku. Tehdy jsem sice spolu ještě nechodili, s tím jsme začali až mnohem později, ale od té doby jsme se znali. A já jsem si dobře pamatoval, že Jana umí výborně vařit. Což, jak jistě uznáte, byla důležitá, ne-li klíčová informace.

Proč jsme potom do Zvířetic přestali jezdit, už ani přesně nevím. Ale fakt je, že v roce 1997 jsme jeli do Krkonoš na Husovu boudu. Typ mi dal Honza Rýdlo a byl to dobrý typ. Husovka byla skvělá. Byla v kopci asi dva a půl kilometru nad Pecí pod Sněžkou a bylo tam prakticky všechno skvělé. Pokoje, stravování, dokonce i malá posilovna a fajn vedoucí i jeho žena. Libor Konkolský a jeho žena Hanka se o nás starali perfektně. Jen tak mimochodem, Libor je synovcem legendárního mořeplavce Richarda Konkolkého, i když Libor se na rozdíl od strýce píše na konci s dlouhým tvrdým ý.

Na trénink to bylo také ideální. Kopce tam byly jak někde na horách. Trénovali jsme jako vždy na soustředěních dvakrát denně. Já jsem však míval ty fáze tři. Každé ráno, jsem vstal dřív a běhal jsem dolů do Pece pro noviny. Dolů to ještě šlo, ale nahoru to byly galeje. Většinou se mnou běhával ještě Honza Rýdlo. Nejdřív asi kilometr do kopce jen mírného a pak kilák a půl do krpálu. Hrůza. Jednou tam měl Honza sporttester. Vzal jsem si ho na sebe a nestačil se divit. Hned na začátku krpálu jsem měl tepovou frekvenci 210 tepů a s takto rozpumpovaným srdcem jsem to musel vyběhnout. V závěru ukazoval budík už 220. Ještě půl hodiny potom u snídani jsem neměl tep normální. Dneska už bych se na noviny vyprd, ale tenkrát mi za tu dřinu stály. No a takto jsem začínal každý den.

Občas jsme chodili trénovat na Liščí horu. To bylo asi pět kiláků od Husovky. Samozřejmě do kopce. Tam jsme pak běhali různé úseky v té nadmořské výšce přes tisíc metrů a zase jsme seběhli dolů. Píši to, protože chci znovu připomenout, že naše soustředění byla skutečně poctivě atletická.

Když jsme na Husovku přijeli poprvé, tak mi pán domu Libor ukazoval své psy. Měl dvě nádherné feny sibiřské Huski. Jedna se jmenovala Riki a druhá Bandy. Pak měl ještě Sindy, to byla kříženka myslím vlčáka a bulteriéra. Ale to nevím jistě. Byla ovšem nádherná a velice hodná a přítulná. Riki a Bandy byly taky hodné. Potřebovaly však hodně pohybu. To víte, byli to psi do zápřahu. Jenže v červenci sníh nebyl a tak s nimi Libor trénoval tak, že feny ho tahaly na kole. Když jsme pak přijeli, tak se zaradoval: „To je výborný. Vy jste běžci, tak mně budete venčit psy.“ A hned mi ukázal široký opasek, na který se přidělají karabinou dlouhé šňůry a psí postroje. No proč ne, řekl jsem si, bude to jistě zajímavé. Povídám tedy, ať mi jednu připraví, že vyběhnu hned. „To si musíš vzít obě. Ty druhý by to bylo líto“ povídá Libor. No dobrá, vezmu si tedy obě. Libor mi vysvětlil, že se nemám čeho bát, že holky jsou zkušené, že se přesně podřídí mému tempu, že výborně znají terén a dokonce, že přesně odhadnou, kudy chci běžet a samy tam zatočí. Tomu jsem sice moc nerozuměl, ale to už byly feny do mne zapřažené a nadržené jak závodní plnokrevníci.

Vyběhli jsme. Vlastně já jsem ani tak nevyběhl, jako spíše vyletěl. Psi se rozběhli a já jsem za nimi dělal pětimetrové skoky. Byl jsem jim zcela vydám napospas. Absolutně jsem neměl možnost je ovládat. V duchu jsem se ptal, jakou vzdálenost jsou holky zvyklé běhat. Když to bylo do kopce, tak to šlo. To docela příjemně táhly, po rovině to bylo podstatně horší a z kopce dolů jsem se nefalšovaně bál o život.

Měli jsme za sebou asi půl hodiny zběsilého běhu. Začínal jsem být nepříjemně unavený. Ale na fenách jsem žádnou únavu nepozoroval. Letěly

dál, jakoby by právě teď vyběhly. A pak se to stalo. Běželi jsme kolem jedné chaty a tam měli vlčáka. Ten pochopitelně štěkal a cenil ty své strašné špičáky a hrozivě se vzpínal na řetězu, kterým byl naštěstí uvázaný. Moje holky ho zvětřily a okamžitě prudce změnilly směr běhu. Nečekaná zatáčka o devadesát stupňů způsobila, že jsem ztratil již tak vratkou stabilitu. To že jsem ležel na zemi ovšem pro Riki a Bandy nic neznamenovalo. Běžely stejně rychle, jestli ne ještě rychleji, protože chtěly rozsápat toho vlčáka. Mě se zatím podařilo sednout si na zadek. Jel jsem po něm čelem dopředu, nohy zvednuté a mezi nimi jsem křečovitě svíral ta dvě lana a snažil se nějak zabránit katastrofě. Vlčák chtěl přervat řetěz a já měl strach, že se mu to podaří. To jsem ještě zapomněl napsat, že celou tu dobu s námi běžela i Sindy. Vlčák byl sice hrozný, ale šanci by neměl. Nakonec jsem přece jen měl štěstí. Po asi padesáti metrech divoké jízdy po kamení ležel v cestě jeden velký balvan. Nohama jsem se do něj zapřel a získal jsem konečně pevnou oporu. V té chvíli měli všichni psi hlavy tak půl metru od sebe. Všichni příšerně štěkali a cenili obrovská zubiska. Jediná volná byla Sindy, ale ta, jak jsem již psal byla velice hodná, možná se taky sama bála, a tak se spokojila s tím, že stále vedle svých družek a štěkala s nimi. Když už jsem měl oporu, tak jsem se postavil a psy nakonec odtáhl pryč. Když jsem se od vlčáka vzdálil, tak najednou byly obě feny zase jako ovečky. Zhluboka jsem si oddechl. Ale vypadal jsem teda. Trenky byly na cáry a zadek pod nima taky. To byla jedna veliká odřenina.

Libor Konkolský z toho měl velikou srandu. Nechápu to, vždyť to žádná sranda nebyla. Teprve potom mi vyprávěl, jak jsou ty psí holky krvelačné. Člověku nikdy nic neudělaly. Ale jak viděly nějaké zvíře, tak byly neovladatelné. Jedné rekreatce na boudě zakously kočku, listonošce přenesly k nohám jejího jezevčíka, pochopitelně s prokousnutým hrdlem a nedaleko zadávaly několik ovcí. A když ovčák bědoval, tak k němu přiběhly, lehly si na záda a chtěly drbat. Roztomilí pejskové. Ten vlčák měl fakt obrovské štěstí, nabýt tam toho balvanu, tak dopadl jak ty ovce.

Jako vždy jsme jednou týdně vypustili trénink a šli jsem na nějakou túru. Také jsme několikrát natrhali borůvky a paní kuchařka na Husovce nám udělala knedlíky nebo buchty. A měli jsme tam takovou pěknou tradici. Vždy po obědě a po večeři jsem se slezli všichni na jednom pokoji a já jsem všem nahlas něco četl. Nejčastěji to byly povídky Oty Pavla.

Na Husovce jsme dělali i jeden krásný závod. To jsme si jednou četli z knížky o antických olympiádách a rozhodli jsme se, že si na takovou olympiádu zahrajeme. Pravidla byla jednoduchá. Budeme závodit v běhu na asi 500 m, přičemž ustrojení můžeme být pouze v oděvu s různých rostlin. Nikdo na sobě nesmí mít žádný kousek textilu. „Šili“ jsme si tedy různé

dresy z větví a lupení. Já jsem si tenkrát utrl pouze jeden obrovský lopuchový list, že si dám kolem pasu provázek a ten list za něj zastrčím a skryji si tak své choulostivé místo. Ten lupen jsem utrl asi hodinu před závodem a pak jsem jen pobaveně sledovali složité přípravy ostatních. Pět minut před startem jsem se šel „obléci“ do dresu. Jaké bylo ovšem mé překvapení, když jsem svůj lupen našel seschlý a takřka srolovaný do ruličky. Krátce řečeno, byl mi na prd. Ale to nás již hlavní helanodik Honza Rýdlo svolával na start. Šel jsem sice s tím lupenem, ale kdybych si ho nevzal, veliká změna by to nebyla. Útěchou mi mohlo být, že Jirka Pavliš měl stejný nápad. Jediný v textilu byl Honza Rýdlo, jako vrchní helanodik byl zabalený do bílého prostěradla. Mému úboru se všichni posmívali, ale ukázalo se jejich smích byl předčasný. Po startu, když jsme se všichni rozeběhli se začaly rozdíly ve výstroji snižovat. Větvičky začaly opadávat a různě ve větru vlát, takže i ty nejhustěji utkané šaty prořídly natolik, že jsme na tom byli všichni stejně. Mám doma fotku z tohoto závodu, na které finišuje jedno děvče. Větve, které měly zakrýt její klín jsou krásně rozevřené, aby si oko diváka přišlo na své. Rád si tuto fotku prohlížím.

Na Husovce jsme také slavili vánoce. Co na tom, že byl červenec. Řekli jsme si, že na opravdové vánoce se nevidíme, tak si uděláme ještě jedny. V lese jsme ozdobili stromeček a každý připravil několik dárků. U stromečku se zazpívaly koledy a pak jsme si rozdělovali dárky. Bylo to moc hezké a vůbec nám nevadily udivené pohledy kolemjdoucích ani kroucení hlavou a dokonce ani pošukávání si na čelo.

Byli jsme na Husovce třikrát a vždy to bylo krásné. Budu na to vzpomínat ještě dlouho. Jezdila tam se mnou už i moje žena a poslední rok jsme tam měli i naši půlroční Bětušku.

Po třech letech jsem zatoužil po nějaké změně. Stále mě hodně přitahovaly Orlické hory. Časně zjara roku 2000 jsme se svou ženou Janou a Honzou Lomozem vyrazili na výlet a hledali jsme vhodné ubytování. Našli jsme chatu Bedřichovka v Orlickém Záhoří. Zdála se nám velice dobrá a tak jsme se s vedoucím dohodli. Moc jsem se tam těšil, ale tentokrát jsem byl zklamaný. Nejdříve se přihlásilo tolik lidí, že jsem měl starosti, jak se tam vejdem. Dokonce jsem telefonem zamlouval větší počet lůžek. Kvůli tomu nás vedoucí ubytoval na sousední chatě Lumík s tím, že na jídlo budeme chodit na Bedřichovku, což bylo asi sto metrů. Připravoval jsem se na to zodpovědně. Dokonce jsme si tam nechali dopravit kola a vzali jsem si víc různých pomůcek, než jindy. Jenže, jak se blížil odjezd, tak se lidi houfně odhlašovali. Zachraňoval jsem situaci a zval tam kdekoho, ale stejně nás odjelo hrozně málo. A teprve na místě mi někteří oznámili, že tam nebudou celých čtrnáct dní, ale jen týden. Byl jsem z toho dost otrávený a asi jsem to

nedokázal dobře strávit. Muselo to na mně být znát. Vedoucí chaty mi dával taky pěkně sežrat, že přichází o kšeft. Ukázal mi mou objednávku, kde jsem požadoval 32 míst. A nás tam bylo první týden ani ne dvacet a do konce nás zůstalo pouhých šest! Ono ještě k tomu všemu bylo mimořádně špatné počasí a skoro pořád přšelo, proto někteří slabší jedinci prostě balili dřív. Jim se to balilo, když nic nezařizovali. No zkrátka tenkrát jsem se naštvál a rozhodl se, již žádné soustředění nepořádat.

Asi bych se z toho za pár týdnů oklepal a zase něco začal pořádat. Jenže moje žena tak nějak podruhé otěhotněla a v létě se nám narodila Liduška. A s dvěma malými dětmi, to se mně fakt nikam nechtělo. Dnes už bych zase rád nějaké soustředění udělal, ale nevím, jestli se k tomu ještě rozhoupu. Děti už mám tři a navíc sám bych běhat kvůli artróze nemohl. Musel bych jen naplánovat trénink a kluky na něj vypustit. Sám bych jen čekal, až se vrátí. Krom toho jsem v současné době tak chudý, že i ten nejlacinější pobyt je pro mne drahý.

Já jsem udělal soustředění sedmnáct. Sedmnáct let jsem trávil dva týdny dovolené na atletickém soustředění. Nikdy jindy jsem nezažil tak krásnou dovolenou. Rád bych to ještě někdy prožil, ale vím, že už to není možné. Čas přináší člověku nejen roky navíc, ale hlavně mění spoustu věcí. Přicházejí jiné starosti, jiné zájmy, rodina, děti, mění se zdravotní stav, sociální status a podobně. Čas zastavit nejde a proto s trochou smutku musím připustit, že já už asi soustředění dělat nebudu. I když, jak se říká, nikdy neříkej nikdy.

Řekl jsem, že těch soustředění bylo sedmnáct, ale není to tak docela přesné. Bylo jich ještě o dvě více. A i těch dvou vám ještě něco povím.

To první se uskutečnilo již v roce 1982. Tehdy jsem si půjčil v ČSAD Chrudim, kde jsem pracoval, chatu na Mílovech. Jeli jsme tam tehdy ve složení Jarda Malinský, Kája Hanuš, Soňa a Hanka Mašínovy a Jiřina Krajíčková. Pochopitelně, že nikdo neměl auto a tak jsme jeli vlakem do Hlinska, pak autobusem do Svratky. Jenže ze Svratky nám již nic nejelo, byla tma a přšelo. Takže zvesela pochodem chod směr Mílovy. Jednu chvíli jsme se trochu roztrhli. My kluci jsme byli o něco vepředu, holky asi brzdilo, že musely víc drbat. Ovšem to jejich drbání se nám tentokrát vyplatilo. Zastavil u nich nějaký chlápek s autem a jestli prý nechtějí svézt. Holky pochopitelně chtěly, ale nás v tom nenechaly. A tak se tomu dobrákovi místo tří hezkých děvčat nacpalo do auta celkem šest promočených lidí i s batohy. Ale byl statečný a nakonec nás dovezl až k chatě, přestože původně jel jenom do Křížánek. Určitě se mu ten dobrý skutek vrátil. Já s Kájou jsme tam tenkrát chodili každý den trénovat, ta krajina přímo vybízela k běhání. Ostatní sportovali na louce u chaty. Denně jsem ale chodili na výlety, lezli po skalách a koupali se v rybníku. Ovšem taky jsme si museli vařit. Pamatuji si, jak jsem

jednou cosi ukuchtil a Kája to vyhodil i s kastrolem oknem. Anebo to ukuchtil Kája a já jsem to vyhodil? Teď už fakt nevím.

Na Mílovy jsem se vrátil ještě jednou s Honzou Lomozem a Jirkou Hrochem, tehdy ještě dorostencem. To mohlo být tak v roce 1985 nebo 86. Ale marně přemýšlím, jestli tam s námi ještě nebyl někdo další.

To druhé soustředění bylo pro tři lidi a bylo, pozor – zahraniční! V roce 1987 jsme se Pavel Vondráček, Libor Blažek a já domluvili, že pojedem v zimě na soustředění do tepla. Tak jak to dělávají špičkoví atleti. Budeme dva týdny makat v teple, naběháme spoustu kvalitních úseků, pak přijedeme domů a tady všechny soupeře rozsekáme. Taková byla naše představa. A posuďte sami, jak to dopadlo.

Nejprve předcházely složité přípravy. Tenkrát to nebylo jako teď, sebrat se a jet. I když jsem pochopitelně nechtěli do jižní Afriky ani na Kanáry, ale do „pouhé“ dnes již neexistující Jugoslávie, znamenalo to pokorně žádat o devizový příslib, sehnat si různá doporučení a posudky a pak dlouho čekat, až soudruzi rozhodnou, jestli nám udělí milost nebo neudělí. Protože jsme ji už v minulosti nedostali, ani jsme si nedělali velké iluze, ale tentokrát to klaplo. A tak jsme počátkem března odjeli Liborovou Škodou 105 za teplem k Jadranu. Nabalili jsem si spoustu triček a trenýrek a vyrazili. Při výjezdu mrzlo, jen to praštělo. O to víc jsme se těšili na teplo. Krásně si zaběháme a potom se vykoupeme v moři. Už abychom tam byli. Na československo – maďarské hranici stále silně mrzlo. Ale nás čekala ještě dlouhá cesta na jih. Celé Maďarsko mrzlo. Na maďarsko-jugoslávské hranici byli celníci zachumlaní do kožichů a mezi vyhrnutým límcem a beranicí byly vidět jen oči. Ale my pojedeme ještě hluboko na jih. V Dubrovníku stále mrzlo jen to praštělo. To už nevypadalo dobře. Byli jsme unavení z cesty a chtěli jsme se ubytovat. Počítali jsem s tím, že v tomto období nebude vůbec těžké sehnat ubytování a navíc bude laciné. Brzy jsme měli poznat, jak velký to byl omyl. Hned v první baráku by nás vzali. Cena za noc bylo 1500 dinárů, ale přece nebudeme brát hned první pokoj. Známe nyní cenu a z toho se odpícháme. Budeme se ptát a seženeme lacinější. Nesehnali jsme už nic. Buď v těch letních bytech ti Jugoši přes zimu normálně bydleli sami anebo byla cena dražší. Dopadlo to tak, že jsme všichni tři spali v té Škodě 105. Zkroucení a v hrozně kose. To byla noc! Ráno jsme se protáhli a jeli dál. Jeli jsme skoro celý den a naše pátrání po noclehu bylo stále bezúspěšné. Nakonec jsme se ubytovali v nějakém penzionu za 6000 dinárů. Už jsme nutně potřebovali někde zakotvit, odpočnout si a začít trénovat. Bylo nám ale jasné, že cena je vzhledem k našim finančním možnostem příliš vysoká. V tom městečku, Bileja se jmenovalo, bylo sice hezky, ale ukrutná zima. No nedalo se nic dělat, trénovali jsme v mrazu. Stejně, jako kdybychom byli trénovali doma. Po dvou dnech jsme se museli sbalit a hledat něco lacinějšího. Našli jsme jeden starý dům, kde byla přijatelná cena. Ovšem dva kamenné pokoje,

připomínaly dobře fungující mrazák. Sestěhovali jsme se do jednoho a z peněz, které jsme měli na jídlo jsme si koupili teplomet. Ten nám zachránil život. Na pokoji jsme měli tak těsno, že když jsme se chystali na trénink, tak jeden se strojl a dva museli ležet v posteli, aby nepřekáželi. A teď si představte, že jsme skutečně dvakrát denně naplno trénovali. Z toho plyne, že jsme se také hodně potili a ty zpocené věci nám visely v pokoji. Kdybych mohl alespoň napsat smrádek ale teploučko, bylo by to dobré. Já však musím napsat smrádek, ale kosa. I když se teplomet snažil seč mohl, na víc než nějakých šestnáct stupňů to nevytáhl. Alespoň jsme se otužovali. Jinak to tam bylo ale pěkné, takové romantické. Ty tajemné úzké, křivolaké kamenné uličky měly své kouzlo. Jednou jsme se vydali na takřka horolezeckou túru. Šplhali jsme na velikou horu a ne zcela bez potíží. Připadali jsme si jako zkušení horolezci a byli na svůj výkon hrdí. Ovšem jen do chvíle, když jsme těsně pod vrškem potkali krávy. Ano normální krávy, žádné kamzíky. Ať jsme dumali, jak jsme dumali, nemohli se tam dostat jinou cestou než my. Trochu nám to vzalo radost.

Asi po týdnu jsme se zase sbalili a že pojedem ještě jižněji. Dojeli jsme až ke Skadarskému jezeru na hranicích s Albánií. Stále hrozná kosa. Kousek jsme se vrátili a sehnali ubytování za 2000 dinárů. Bydleli jsme v docela luxusní vile ve dvou hezkých pokojích. Domáci tam nechali všechno, ani skříně nevyklízeli. Že tam nechali šaty a nějaké osobní věci, to nás nezaskočilo, ale když jsem ze skříně vytáhl funkční vojenskou pušku a pod postelí jsem našel bednu s náboji, to nás přece jen trochu udivilo. Na toto jsem si vzpomněl o pár let později, že v Jugoslávii vypukla série válek. Jestli měl každý doma pušku, tak nebylo divu, že se tam navzájem odstřelovali.

Když už jsme u moře, tak by byl hřích nevykoupat se. To by se nám doma i smáli. Od toho záměru nás neodradila ani teplota vody. Měla 11 stupňů Celsia. Ovšem nad nulou! Krásně jsme si zaplavali. Jedna místní žena, celá zachumlaná v zimním kabátě jela zrovna kolem na kole a jak se po nás otáčela, tak se chudák vybourala. Koukala se po nás tak, že vůbec nesledovala cestu. No není se co divit, byli jsme hezcí kluci.

Naše soustředění kromě počasí začalo dostávat ještě jednu trhlinu. Docházeli peníze i zásoby jídla. Dali jsme stranou peníze na benzin a spočítali si, že poslední asi tři dny si můžeme dovolit pouze suchý chleba. Ale my jsme pořád dvakrát denně naplno běhali a tak jsem měli i hlad. Zkrátka jsme toho chleba jedli víc, než jsme měli. Poslední den jsme už neměli ani ten chleba. Měli jsme pouze sklenici medu a sklenici nakládaného česneku. Tak si to snažte představit. Tři chlapi po těžkém tréninku se vykoupou v moři studeném asi jeden centimetr, pak si sednou k obědu, ke kterému se podává med s česnekem. To samé se opakovalo po druhé fázi. Seděli jsme a posílali si ty dvě sklenice. Každý jsme si vzali lžičku medu a

zajedli lžičkou česneku. Tu jsme zase zajedli lžičkou medu a ten zase lžičkou česneku. A tak několikrát dokola. Idylka.

Alespoň že počasí se nám vylepšilo. Dalo se trénovat skutečně jen v trenýrkách a sluníčko krásně hřálo. Škoda, že to bylo až poslední den.

Cesta domů byla tenkrát neobyčejně dramatická. V horách kolem Sarajeva nás chytla taková sněhová vánice, že jsme nevěřili, že to můžeme přejet. Celou noc jsme trnuli hrůzou. Nebylo vůbec vidět, sníh se hustě sypal a foukal strašně silný a ledový vítr. A teď všude ty hluboké propasti podle silnice. Ovšem Škoda 105 se ukázala jako dobré auto. Když jsem přejezdi do Maďarska, koupili jsme si za pár fórintů kus chleba, „pořádně“ se najedli a několik hodin jsme v autě zcela vyčerpaní spali. No a pak jsme už jeli co nejrychleji domů, do krásných jarních Čech.

Tak taková byla naše soustředění. Kdo na ně nejezdil, přišel o mnohé. A ti, kteří se alespoň někdy zúčastnili, mají na co vzpomínat.

Neobviňuj přírodu, ta si vykonala svoje. Vykonej také svoje.

CESTY ZA VÍNEČKEM

Byla to krásná tradice. Koncem 80. a počátkem 90. let jsme na konci sezóny pořádali oddílové zájezdy na Moravu za vínem. Doktor Krunert tehdy využil svých kontaktů ze svého mnohaletého působení v Jalubí a vyjednal nám sklípek v Blatnici u pana Staňka. Pan Staněk byl zkušený a úspěšný vinař. Ovšem abychom tam mohli jet, museli jsme se uchýlit k takové malé lži. Z pochopitelných důvodů jsme nechtěli jet auty a tak jsem si brali spartakovský autobus. Jenže požádat si o autobus kvůli sklípku, to jsme si netroufli. Proto jsem vždy vyhlédl nějaký závod na jihu Moravy a jeli jsme tedy na závod. Abychom měli čisté svědomí, tak jsme ten závod skutečně běželi. To, že jsme běželi třeba dva nebo čtyři a dalších dvacet se koukalo, to už je druhá věc. Běželi jsme třeba takto hodinovku ve Velké nad Veličkou nebo přespolák v Hodoníně. Pak jsme si dali někde oběd, někdy jsme se stavili ještě na nějakém zámku a pak se šlo do sklípku. Pan Staněk měl výborné víno.

Sedíme takhle ve sklepě a dobře se bavíme. Domáci šel už spát a nám tam nechal svou osmnáctiletou dceru, aby nás obsluhovala. Holka nic moc. Asi za hodinu, po několika skleničkách jsem si říkal, že není tak úplně šeredná. Za další hodinu jsem konstatoval, že ta holka je docela hezká. Nakonec mi připadala absolutně krásná. Velice jsem litoval, že kolem půlnoci odešla také spát. My jsme tam seděli asi do tří hodin. Pak jsem panu Staňkovi podle domluvy nechali na stole peníze a odjížděli jsme. Jenže tenkrát se mi nechtělo odjet, dokud se s mladou Staňkovou nerozloučím. Nikdo mi to nedokázal vymluvit. Vlezl jsem potmě do cizího baráku a s předpaženými rukama jsem hledal ten správný pokoj. Byl jsem v kuchyni, v koupelně, v obývací, když jsem konečně našel pokoj, kde někdo spal. Šel jsem „opatrně“ zjistit, kdo to tam oddychuje. Byl to Staněk! Na jeho udivený dotaz, co tam dělám, jsem chytře odpověděl, že se s ním jdu před odjezdem rozloučit. Vyprovodil mě až k autobusu a počkal venku, dokud byla vidět koncová světla.

Samozřejmě, že při těch nočních návratech se muselo často zastavovat na čůrání. Jednou začal vzadu můj strejda Mírek Pleskot křičet, že rychle musí. Řidič Jiří Boháč zastavil na krajnici a stokilový Pleskot se rychle hrnul ven. Udělal krok do tmy, zařval a zmizel nám z očí. Řidič nevědomky zastavil u dva metry hlubokého výkopu. Pleskot dole křičel, ne snad bolestí neboť se mu celkem nic nestalo, ale leknutím. První se vzpamatoval pan Schejbal. Běhal kolem jámy a volal: „Míro, Míro, já tě vytáhnu, podej mi ruce.“ To nebylo moudré. Míra se chytil za Schejbalovi ruce a než bys řekl švec, stáhl

ho k sobě dolů. A byli tam dva. Dva urostlí vrhači. No byla to těžká práce dostat je nahoru, zvlášť, když oba byli ve stavu, kdy moc nespolupracovali.

Jeden zájezd jsme udělali k mému kamarádovi z trenérského školení Frantovi Cyprisovi. Franta byl sice Brňák, ale měl domek v Perné. Tam jsme tenkrát jeli třemi auty. Franta nás odpoledne vytáhl do hospody, kde byly kuželky. Hráli jsme tedy kuželky a Franta zatím u stolu seděl s místními a lil do sebe nějakou kořalku. Když jsem dohráli, spal Franta na stole a z nosu mu tekla krev. Usnul tak naráz, že tím nosem spadl na stůl aniž by se vzbudil. Odnesli jsme ho do baráku a bez hostitele jsem popíjeli vínko. Pak jsem šli v klidu spát. A tady prozradím jednu srandovní příhodu. Místa tam moc nebylo a tak jsme byli různě namačkaní na několika postelích. Byla tam s námi i jedna hezká slečna a ta ležela mezi Láďou Velinským a Honzou Lomozem. Oba hoši měli stejný a zcela jasný úmysl. Jejich roce začaly pracovat, ovšem s vědomím, že ten druhý spí. Když se potom ty jejich pazoury na bříšku té slečny navzájem potkaly, mysleli si že drží právě tu dívku. A tak si začali ruce navzájem hladit a všelijak žmoulat. Přestali až ve chvíli, kdy to ta slečna nevydržela a hlasitě vyprskla smíchy. Pak se smáli všichni tři, až z toho spokojeně usnuli.

Jednou jsme ještě byli přímo v Hodoníně. Tam jsem spali na internátě vinařského učiliště a večer jsme seděli přímo v tom jejich školním sklepě. To bylo výhodné. Pěkně jsme si prohlédli Hodonín, dobře jsme popili skvělou Pálavu a kvalitní nocleh byl hned vedle. Na tomto zájezdě jsem byl i se svou ženou a přesně za tři čtvrtě roku se nám narodila Liduška. Dlouho jsem uvažoval, že jí dáme jméno Pálava. Nakonec jsem svolil k Ludmile, protože ta mělnická Ludmila je také dobrá.

Příroda v člověku naprogramovala mnohem víc, než sám předpokládá

SOUPEŘI A KAMARÁDI

Soupeři v atletice, to není jako soupeři ve fotbale. V životě jsem se nesetkal s tím, že by mě nějaký soupeř podrazil, nějak surově a nesportovně strčil nebo mi po závodě vynadal. Vlastně dá se říci, že soupeř v atletice je zároveň kamarád, i když se třeba mimo závody téměř nesetkáváme. Nemohu tady jmenovat všechny, se kterými jsem se utkával. Vždyť jsem závodil přes třicet let.

Mým prvním soupeřem byl Pavel Vondráček. Bratranec a největší kamarád z dětství. Dlouho byl lepší a já jsem se moc snažil mu vyrovnat. Později jsem byl velký soupeř s Pavlem Voříškem a to, že jsme byli i velcí kamarádi se vůbec nevylučuje. Spíše naopak. Mrzí mě, že se už s Pavlem nevidám. Zažili jsem toho hodně pěkného. V tréninku nás často Jirka Ryba musel nechat běhat úseky každého zvlášť, protože jak jsme běželi spolu, tak se vždy zvirtlo v závod. Pavel bydlel tehdy v Heřmanově Městci a já ho tam navštěvoval. Na pomlázku jsem chodil vymrskat jeho ségry, znal jsem se s jeho tátou a pochopitelně i s jeho ženou. A když v Chrudimi později koupil starý barák, tak jsem mu tam byl několikrát pomáhat. Pavel byl skvělý parták.

Nejvíce soupeřů mi pochopitelně utkvělo v hlavě z mých čtvrtkařských a později půlkařských dob. Na sprintech a delších tratích jsem prakticky žádné takové ty osobní soupeře neměl, protože to nebyly moje disciplíny. Kromě zmíněného Voříška to byl Ivo Samuel ze Svitav, Vláďa Vaněk z Ústí nad Orlicí, Jirka Novotný z Chotěboře, Tomáš Tůma z Havlíčkova Brodu (na začátku své kariéry, pak už byl o třídu lepší) nebo Zdeněk Švec z Litomyšle (na konci své kariéry, před tím byl o třídu lepší). Ale raději nechám vzpomínání. Sotva jsem napsal tato jména, vynořují se mi na povrch další a další a nemělo by to konce.

Dvakrát jsem se utkal i s rychlobruslařským reprezentantem a olympionikem Jirkou Kynclem. Mám na něj hezké vzpomínky, přestože mě v obou případech porazil. Jednou na běhu do vrchu, kdy jsem ve Svatce běželi dvakrát čtyři sta metrů po lyžařské sjezdovce a jednou také ve Svatce, kde jsem běželi kros na deset kilometrů. Tenkrát jsme netradičně startovali intervalově ve dvojících. Já jsem běžel právě s Jirkou. Jednu chvíli jsem cítil, že dýchá nějak obtížně a tak jsem za to vzal a trochu mu poodběhl. Jenže jsem na jednom rozcestí špatně odbočil. Jirka na mě hned křikl a počkal na mě. Pak jsme běželi chvíli spolu, ale nakonec jsem mu nestačil a doběhl daleko za ním.

Atletika je krásná i proto, že lidi spojuje. Soupeř je zároveň druh v boji, musí stejně jako já překonávat velikou únavu a bolest. Proto se nikdy nestane, že by si soupeři v cíli nepodali ruce, že by poražení nepřišli

pogratulovat vítězi. A nejsou to jen prázdná gesta, není to jen tak nějak z povinnosti. Vždy je to upřímné. Při této příležitosti se mi vybavuje modlitba finských atletů, kterou jsem někde četl a kterou jsem kdysi učil i své svěřence. Museli jí umět z paměti. Zněla nějak takto:

Pane Bože dej mi sílu,
 ať čestně obstojím v tomto boji,
 ať nepodlehnu ani soupeřům
 ani vlastní únavě.
 A když přece jen prohrají,
 pak ať mám sílu stát u cesty
 a pozdravit vítěze
 až půjde kolem.

Sportovec, který se touto modlitbou neřídí, si ani nezaslouží označení sportovec.

Na závěr této kapitolky ještě trochu poplškám o soupeři, který mi byl vždy velikým přítelem a jehož jméno jsem již několikrát zmínil. Je to Honza Lomoz. On začal s atletikou vlastně až po vojně a velice rychle se vypracoval na úroveň mně dosti vzdálenou. Bohužel z různých důvodů mu to nevydrželo dlouho a tak jsem potom dlouhá léta běhali na přibližně stejné úrovni. Já ale teď chci prozradit Honzův úplný atletický začátek, který je krásně pikantní. Honza se najednou do atletiky zakousl a jak je mu vlastní, začal ji dělat na sto deset procent. Běhal pár týdnů, když se konal v Chrudimi Novoroční běh. To je závod na čtyři kilometry po městě. Honza o atletice v té době věděl snad jenom to, že běžci běhají v tretrách a to že jsou jakési speciální boty s hřebíky. Koupil si tedy nové tretry s velikými pevnými hřeby. Doma se oblékl do běžecského úboru a obul si ty nové tretry. A takto vyšel z domu a hrdě kráčel k divadlu, kde byl start. Hřeby na dlažbě krásně zvonily. Byl potom dost překvapený, když místo obdivu vzbudil mezi běžci veliký smích. Naštěstí pro Honzu si tehdy většina lidí myslela, že je to nějaký vtipálek, který se asi s někým vsadil, nebo že je to veselý recesista. Ale Honza to tehdy myslel smrtelně vážně. No, nesmějme se mu, byl ještě mladý, měl jen pár měsíců po vojně. I když on se vlastně zase až tolik nezměnil.

Chcete-li vědět, jak ochablý je váš mozek, sáhněte si na svaly svých nohou

ZÁBAVY A OSLAVY

My atleti jsme se vždy rádi bavili. Ale ne tak, že bychom do sebe lili alkohol a halekali nebo se trumfovali kdo řekne sprostější fór (čímž ovšem nechci říkat, že bychom takové fóry nikdy neříkali). Už jsem se zmínil o našich zájezdech do vinných sklípků a o skopičinkách na soustředěních. Také občas pořádáme atletické zábavy. Dříve jsme je dělali častěji a spolupořádali jsem je ještě s odborem ZRTV (základní a rekreační tělesná výchova). Dnes už je pořádáme sami a to pouze při každém pětiletém výročí založení oddílu. To pozveme současné i bývalé atlety a trochu vážně, více však nevázně si zazávodíme v tradičních i netradičních disciplínách na stadionu. A večer to potom roztočíme na taneční zábavě. Obě akce jsou spojeny s velkou legrací. Při závodech se vždy nějaký muž převlékne za ženu – dodnes si vzpomínám na převlek Zdeňka Korečka z 35. výročí, když si vyrobil pomocí dřevěných špalků i tretry na vysokém podpatku, někdo se navlékne do nějakého nemožného dresu, někdo závodí v pohorách a podobně. Závodilo se třeba ve skoku do dálky s kufrem v ruce nebo s batohem na zádech, ve štafetě se stavebním kolečkem, v chůzi na 400 metrů, v hodů válečkem na nudle, v hodů oštěpem na cíl (avšak neživý) a mnoha dalších disciplínách.

A večer při zábavě jsme vždy předváděli nějakou scénku. V tomto byl přeborníkem Jiří Krajíček. Býval scénáristou, režisérem i hlavním hercem. A protože potřeboval k sobě parťáka, vyhlédl si kdysi mě. Některé naše scénky se staly až legendární a jen lituji, že nemohly mít někdy reprízu. Mnozí dodnes rádi vzpomínají, jak při 40. výročí Jiří Krajíček hrál v sokolovně doktora a měl vyšetřovat opilce, který si přišel splnit odznak zdatnosti. Tím opilcem jsem byl já. Měl jsem na nohou bagány s ocelovou špičkou. A to se málem stalo panu „doktorovi“ osudné. Seděl jsem na židli, nohu přes nohu a doktor mi zkoušel kladívkem reflexy. Byl však příliš nade mnou skloněný a tak když jsem nohu prudce vykopl, zasáhl jsem ho značnou silou do brady. Nejen, že upadl a byl značně otřesen, ale spadla mu i paruka a fousy. U diváků to však mělo obrovský úspěch. Scénku jsme samozřejmě dohráli do konce.

Jednou jsme hráli zase doktorskou scénu a přibráli jsme do party opravdového doktora Zdeňka Krunerta, který se zrovna po letech vrátil z Moravy do Slatiňan. Ovšem MUDr. Krunert hrál pacienta, roli doktora měl rezervovanou Jiří Krajíček. A já jsem byl zdravotní sestřička. Tehdy diváci skoro omdlávali neboť za některé naše metody by se nemusel stydět ani doktor Mengele. Krev jsme třeba pacientovi odebírali do kýble, když jsme mu pilkou „nařízli“ žílu. Nakonec mi doktor obrovskou injekci propíchl mé veliké prso, kteréžto bylo z nafukovacího balónku a tudíž efektně bouchlo.

Ale snad ještě větší rozruch jsme udělali při scéně zubařské. Já byl opět pacient a měl jsem obrovské, husté fousy. Zubař Krajíček mě spolu se sestřičkou (Zuzka Hanušová) připoutali k židli a velkými kleštěmi si trénoval trhání zubů na „trenažéru“, což bylo něco jako hrábě. Ovšem důležitá věc byla, že měl plnou kapsu opravdových zubů, které nám skutečná zubní sestřička Jaruška Velinská dlouho pečlivě schovávala. No a když mně pak jakoby opravdu rval zuby, pochopitelně za mého strašného řevu, mnozí lidi ani nedýchali. A vrchol nestal, když zubař hodil plnou hrst zubů mezi diváky. To některým nechybělo mnoho k bezvědomí.

Také jednou bylo ve scénáři, že budu mít láhev s kořalkou a během povídání si budu lokat. Ovšem v láhvi neměla být kořalka, nýbrž pouze voda. Jiří Krajíček, už ani nevím v jaké roli, tam měl vtrhnout, láhev mi vyrvat a pořádně se napít. Vše šlo hladce podle scénáře, až do chvíle, kdy si dychtivě zavdal z flašky v domnění, že tam je voda. Ale já hrál poctivě a vzal jsem si opravdovou kořalku. Ten veliký lok naprosto nečekané tekutiny nám tehdy scénku skoro ukončil. Jiří Krajíček se tak zakuckal, až se málem utopil.

Jindy zase hrál vynálezce a mimo jiné vynalezl silné projímadlo a také silné afrodiziakum. Zuzka Hanušová hrála vášnivou vdavekchtivou vdovu a já jakéhosi blbečka. Vynálezce dal vdově loknout toho afrodiziaka a to působilo tak, že se vrhla i na toho blbečka. Blbeček, tedy já, se chtěl také napít, ale místo toho vypil to projímadlo. A když byla vdovička nejvíc rozvášněná, tak se blbeček, tedy já, s prominutím posral. Tehdy jsem měl pod kalhotami bílé spodky, který byly na zadku obarvené nahnědo. No a když jsem si ty kalhoty stáhnul, tak někteří byli přesvědčeni, že jsem to nehrál. Dokonce, a to není sranda, byli tací, kteří přísahali, že cítili smrad a dodnes věří tomu, že jsem se posral skutečně. Pro mě to je pocta neboť to dokazuje, že jsem svou roli zahrál skutečně dokonale.

Oslavy padesátin Jiřího Krajíčka pamatují všichni zúčastnění. U Krajíčků v kuchyni sedělo snad třicet lidí a mezi nimi jsme já s Jiřinou, tedy mladší Krajíčkovou dcerou, tančili jakýsi divoký tanec. Copak Jiřina, ta byla vždy špičková tanečnice. Zato já byl vždy špičkové dřevo. Tehdy jsme si ovšem vytvořili skvělou choreografii. Tanec byl plný vášně, skoků, pádů a vůbec byl vhodný spíše do cirkusu. No ale to hlavní bylo samozřejmě zcela neplánované. Při jednom divokém pohybu se mi rozpárala celá nohavice, od kolena přes stehno, rozkrok až k druhému stehnu. Diváci šleli. Když jsme skončili, odběhli jsme s Jiřinou do provizorní šatny v koupelně. Svlékl jsem si kalhoty, když tu tam vtrhl oslavenec a že musíme jít dát přídavek. Vyběhl jsem tedy bez kalhot a tančil ve slipech. Celý dům se otrásal salvami smíchu. Doktor Citta se svíjel na zemi a přitom pořád křičel: „Je mu vidět! Já ho vidím!“, načeš si na zem lehali i další, jindy slušní a decentní občané.

Tento výstup jsme s Jiřkou opakovali ještě dvakrát, protože Jiří Krajíček slavil své narozeniny tři dny s třemi různými skupinami. To co jsem popisoval se dělo na oslavě s atlety, pak následovala oslava pro lidi z práce a pro příbuzné. Chtěli jsme ten náš tanec zopakovat i s tím neplánovaným efektem a tak mi Jiřka jen lehce sešila nohavice. Ale ono to už podruhé nevyšlo. Ať jsem vyhazoval nohy jak vysoko to šlo, nohavice už podruhé nepraskla. Lidem se to líbilo, ale my jsme věděli, že ta třešnička na dortu tam už chyběla.

Jó při atletice je někdy sranda. Nám v oddíle k tomu pomáhá i to, že jsme stále v kontaktu různé generace. Vlastně od žáčků až po pokročilé důchodce se pořád scházíme na závodech, máme k sobě blízko a nebojíme se dělat si legraci ze sebe navzájem. My jsme vlastně taková jedna velká rodina.

Je třeba upevňovat sílu těla, abychom udrželi sílu ducha

ATLETIKA A MŮZY

Mnoho lidí hodně srovnává sport a umění. Jistě tam najdeme hodně společného, ale ještě více rozdílného. Obě odvětví jsou různé světy, v každém tom světě se žije jiným stylem. Ale i tak se najde dost lidí, kteří se umí pohybovat v obou těch světech. A mne jako atleta těší to, že právě v atletice je jich nejvíce. Nebo snad znáte nějakého fotbalistu, či hokejistu, kteří škádlí múzu? Světlou výjimkou byl zesnulý hokejový trenér Ivan Hlinka, který byl docela uznávaným malířem. Ve světě jsou nejznámější tenisté Argentinec Villas, který psal už jako hráč poezii nebo Švéd Wilander, úspěšný rockový muzikant. Ale zpět k atletice a do českých luhů. Kdo by neznal skupinu Yo Yo band a bratry Tesaříky, z nichž jeden již bohužel nežije. Jeden byl úspěšný trojskokan a druhý výškař. A také mladý Štěpán Tesařík, náš přední čtvrtkař překážkář by se jako muzikant neztratil. Jeden z našich nejlepších výškařů Svatoslav Ton si zase získává respekt jako malíř. A známý herec, moderátor a recitátor Alfréd Strejček je znám jako nadšený rekreační běžec a milovník atletiky. Však měl taky za manželku dálkařskou rekordmanku Jarmilu Nygrýnovou. Velkým příznivcem atletiky vždy byl i herec Národního divadla Miroslav Doležal, který byl též předsedou československého klubu fair play. Atletice se v mládí věnoval i úspěšný spisovatel Lubomír Macháček.

Zůstaňme však úplně doma. Což Honza Lomoz není muzikant stejně dobrý, jako běžec. Za bicími válel hned v několika formacích. A skvěle umí i na kytaru a další nástroje. Anebo Petr Šotta. Bývalý dálkař Bíliny a později oštěpař Slatiňan má nejen vlastní folkovou kapelu, ale je učitelem hry na kytaru a ředitelem místní ZUŠ. A ve skupině Bíbři válí zase na basu Luboš Janda, kdysi chrudimský kladivář. S ním tam na housle hraje ještě volejbalista Zdeněk Kocián. A náš bývalý závodník Milan Pilný velice hezky maluje a ještě více fotí. Už měl několik samostatných výstav. Špičkovým fotografem je i náš skvělý čtvrtkař 80. let Libor Blažek. Také už mnohokrát vystavoval. Jeho fotografie přírody jsou skutečně unikátní. To bývalý výškař Olda Mašín, který také fotí je zaměřen spíše na detaily. Rovněž jeho fotografie byly na řadě výstav. Ale i tanečnici máme mezi atlety. Jiřina Krajíčková, později Doušová vystudovala konzervatoř a dnes je učitelkou tance. No a kdo myslíte, že nakreslil ty pěkné obrázky v této knížečce? Samozřejmě, že atlet. Kdysi skvělý běžec a dnes hlavně propagátor rekreačního běhání a duše chrudimského KRBu Míra Alexa. Ten měl nejen řadu výstav, ale vydal i jednu knížku kresleného humoru. Navíc je ještě loutkoherec v souboru Ahoj. A to jmenuji jen ty, kteří dělali atletiku ještě jako dospělí. Kdybych měl vzpomínat na všechny, kteří skončili jako žáci nebo dorostenci a pak se věnovali nějakému umění, tak bych si určitě nevzpomněl na všechny. Za všechny budu jmenovat jen Jirku Korečka. Toho si pamatují všichni, kteří s ním kdy byli na stadionu. Ten když na startu stovky normálně

promluvil, tak ho rozhodčí v cíli napomínali, aby nerušil. Takový měl hlas. Není divu, že vystudoval na konzervatoři zpěv a dnes ho na různých školách učí.

Vždy jsem měl rád lidi, kteří dokázali skloubit nějaký kumšt se sportem. A vždy jsem je hodně obdivoval. Sport mám rád, ale takové ty borce, kteří mají sval i v hlavě, kteří každému a všude vykládají o tréninku, kolik toho dnes navzpírali, kolik naběhali, jak se cítili mezi 5. a 6. kilometrem, kteří poskakují i ve frontě u pokladny v kině, aby nevyšli z rytmu, kteří dělají strečink i v autobuse a kteří se celému svému okolí snaží vsugerovat, jací jsou borci hodni obdivu, tak takové jsem fakt nikdy nemusel. Ani v dobách, kdy i já jsem atletiku skutečně žral a nemohl jsem bez ní být. Neodháněl jsem je od sebe a nehádal se s nimi, ale snášel jsem je takříkajíc po kapkách. Nejhorší jsou ale ti kulturisté, kteří cvičí stále před zrcadlem a kochají se „krásou“ a „dokonalostí“ svého těla. A potom do sebe nasypou nějaké granule a zapijí to energetickým drinkem v plechovce. Pak mají sval i místo mozku. Ty je potřeba opravdu politovat, jsou to ubožáci.

Je dobré být sportovním nadšencem, ale již ne fanatikem. Závislost je totiž vždy špatná. I když je to závislost na sportu. Jednostranné zaměření člověka omezuje a otupuje. A krom toho, takový člověk nemívá ani moc přátel. Má sice hodně známých ze sportu, ale nejsou to většinou takoví ti praví kamarádi, se kterými se stýká i mimo sportovní akce. A mezi nespportovci je to ještě horší. Vždyť kdo by vydržel poslouchat pořád jen a jen o trénování, o závodech, o nějakých časech a podobně. Ten kdo si mezi trénováním neumí najít čas na knížku, na koncert, na divadlo, na kino, na výstavu, pak ať se na mne nezlobí, ale je to svým způsobem chudák. Až jednou nebude moci sportovat, tak nebude mít nic.

*Ne každý, kdo má šedivé vlasy a vrásky dlouho žil.
Možná jen dlouho byl.*

JINÉ SPORTY

Každý sport je krásný, když se umí a když se dělá poctivě. Samozřejmě, že ne všem se vše líbí. Je mnoho sportů, kterým jsem nikdy nepřišel na chuť. Bude to tím, že jsem dosti konzervativní a nikdy jsem moc nepřijal sporty nové, nebo alespoň nové pro nás, jako třeba to zametání ledu před tím „kamenem“, baseball (ten jsem nikdy nepochopil), snowboard, akrobatické lyžování a další. Nikdy jsem nefandil ani sportům, kde výsledek záleží na subjektivním pohledu rozhodčích, jako krasobruslení, gymnastika a podobně. Ale většinu sportů jsem rád měl a býval jsem nadšený fanoušek.

Odmalička jsem byl nadšený fotbalista. Hrál jsem fotbal každý den a býval jsem s míčem docela šikovný. Jako asi osmi, devítiletý jsem proto zcela logicky šel na trénink fotbalistů. Měl jsem fungl nové klasické kecky, podkolenky vytažené co nejvýš a cítil jsem se jako mistr světa. Jenže na trénink nepřišel trenér. A nepřišel ani podruhé. To mě rozladilo a takto rozladěného mě Pavel Vondráček pozval do atletiky. A bylo rozhodnuto. Dnes vím, že i kdyby na tom fotbale trenér byl, stejně bych u něj nevydržel. Neměl jsem na něj náuru. I když ... kdo ví, třeba by mi ji tam předělali. Fotbal jsem tedy nehrál závodně, ale rekreačně s o to větším nadšením. A moc nechybělo, aby ze mě byl ligový borec. Skutečně. Bylo to na vojně v Chebu. Chodil jsem běhat na stejný stadion, na kterém trénovali fotbalisté Rudé hvězdy. V 79. roce jsem zažil jejich fantastický postup do první ligy a pak jsem nevynechal jediný jejich zápas. Trénoval tam Lopata a hráli mladý Josef Chovanec, mistr Evropy hráčů do 23 let Koubek, Hruška, Wunch, v bráně byl Lavička, ale hlavně jsem zbožňoval, jako ostatně celý Cheb Milana Lindenthala. No a jak jsem běhal po dráze, tak jsem občas kopl do balonu, který se tam zakutálel. A když jsem doběhl, tak jsem si sedl na trávnik a koukal se na ty borce. Koukal jsem tak dlouho, až jsem se dočkal. Jednou hráli na dvě brány a byl jich lichý počet. Trenér Lopata se mě zeptal, jestli si s nimi nechci kopnout. Vystartoval jsem dřív, než tu otázku dopověděl. Hrál jsem jak o život. Po dvaceti minutách mě Lopata poslal na křídlo, protože viděl, že jsem ze všech nejrychlejší. Zezadu mi posílal pasy Chovanec, já jsem doběhl k vápnu a odcentroval balon. Měl jsem radost, když mě trenér poplácal po zádech. A příště už mě mezi sebe vzali hned. Šel jsem s nimi celý trénink. Měl jsem sice trochu problémy se zpracováním vysokých balónů, ale zase jsem byl rychlý i vytrvalý (tedy v porovnání s ligovými fotbalisty) a uměl jsem celkem slušně kopnout. Dokázal jsem dát v těch tréninkových zápasech i pár gólů. A tak nebylo divu, že si mě Lopata zavolal jednou stranou a zeptal se mě, jestli bych se nechtěl fotbalu věnovat naplno. Nejdřív ve mně hrklo a už jsem se viděl na Spartě, Slávii, Bohemce, v televizi, v národňáku a skoro jsem už zvedal zlatou Niké nad hlavu. Trenérovi jsem kývl a on řekl, že to nějak zařídí s tou vojnou. Jenže nezařídil. Psal se rok 1980 a vy už víte, proč jsem byl v Chebu.

Vojenští páni nechtěli ani slyšet, že by Jirásek měl jít k jinému útvaru, než byl. Tak světový fotbal přišel o jednu velkou hvězdu. Ale víte, že jsem ani nebyl smutný. Vlastně se mi i ulevilo. Já jsem se dost trápil velkou rozpolceností. Atletiku jsem v té době měl už mnohem radši. Tu jsem už miloval a fotbal to bylo jen takové zpestření.

V dalších letech jsem pak na něj už zanevřel. Pochopil jsem, že fair play je tam prázdným pojmem. Fauly zezadu, podrážení, tahání za dres, plivání do tváře, sprosté nadávání, úmyslné provokování, simulování, hádání se a co hůř, podplácení rozhodčích, domlouvání výsledku předem s hráči soupeře. Když jsem někde slyšel nebo četl, že foul prostě patří ke hře, tak jsem rostl. Nejhorší je, když třeba trenér žáčků vynadá svému obránci, že „nesejmul“ soupeřova útočníka, který mu prostě utekl. A jděte se podívat na kterýkoliv zápas nebo trénink fotbalistů. To máte pocit, že proti sobě hrají pánská a dámská přirození a hřiště je plné výkalů. A to už i u žáků. Prostě špína a špína. Od okresních soutěží až po mistrovství světa. Jistě také není náhoda, že zrovna fotbal je tolik spojen s násilím na stadionech a s výtržnictvím. Přemýšlel někdo, proč třeba hokejoví, basketbaloví, ragbyoví (a že na ragby chodí ve světě lidí) a jiní fanoušci nedemolují auta a výklady, proč se nervou v hledišti a nepořádají bitky ve městě? Také si pamatuji, jak slatiňanští dorostenci slavili, že se udrželi v nějaké okresní lize. Opilí nezletilci se potáceli po atletické dráze a překáželi nám v tréninku. A jejich trenér? Seděl na lavičce, popíjel několikáté pivo a pobaveně se na své svěřence díval. Zřejmě na ně (i na sebe) byl pyšný. Co je platné, že fotbal je sám o sobě pěkná a dramatická hra, když sport se z něj někam vytratil. Pozor, tím ale rozhodně nechci tvrdit, že mezi fotbalisty nejsou slušní lidé a sportovci. Určitě jsou a sám jich několik znám. Avšak jsou ve výrazné menšině. I já sám jsem chvíli hrával takzvanou odborářskou ligu za ČSAD, ale to bylo skutečně o něčem jiném.

To třeba basketbal se mi zdál mnohem čistší. Je to sport takový akademický. Hrají ho většinou studenti a ten vyšší průměrný IQ je tam hodně znát. Basket byl vždy oblíbený i mezi atlety. Z dalších sportů jsem se rád věnoval běhu na lyžích. Běžky mám rád dodnes, ale běhám pouze klasicky. Tomu bruslení jsem z důvodu výše uvedeného konzervatismu nikdy nepropadl. Miloval jsem i cyklistiku. Koupil jsem si dokonce silniční závodní kolo na galuskách. Ale kolo nejde s běháním moc dohromady, proto jsem jezdil jen svátečně. Jednou jsem však jel i cyklistický závod. Parta atletů kolem Radka Velinského pořádá každoročně spolu s partou cyklistů kolem prodejny Bike sport cyklistickou časovku ze Slatiňan do Vrbatova Kostelce. Je to 15 km po silnici, ale dosti tvrdých. Jezdí se na horských kolech. To jsem neměl ani jsem na něm do té doby nikdy neseseděl. Ale jeden rok jsem si ho od Láďi Velinského půjčil a vyrazil jsem. Jelo se mi těžko již od startu. A z Chacholic do závěrečného dlouhého kopce, to už jsem se vyloženě dřel. Dojel jsem s velkým sebezapřením někde mezi posledními. A teprve, když si tam Láďa ode mne své kolo vzal zpět, tak se

podivil, jak jsem na tom mohl jet, když jsem měl celou dobu přibržděnou zadní brzdu. No poděkoval jsem mu.

Rekreačně jsme s klukama hráli hodně nohejbal a tenis. A pamatuji si na naše velké bitvy v ping pongu a hlavně v obíhačce. Vždy mě hodně přitahovalo horolezectví, ale kvůli atletice jsem se k němu nedostal. Stále však rád lezu na každou skalku. „Normální“ smrtelník žasne, jak jsem tam vylezl, avšak skutečný horolezec by se jen ironicky ušklíbl.

Každou zimu jsme mydlili hokej. Na hřišti u naší bytovky i na rybníku. Později jsem podobně jako ve fotbale i v hokeji hrál tu odborářskou ligu.

Jako žák jsem také chodil do šachového oddílu. Šachy jsem hrál rád, ale oddíl se pak nějak rozpadl a já jsem se k této krásné hře dostával už jen velice zřídka. Dnes už vím jen, jak se tahají figurky.

Jako fanoušek jsem zamlada jezdil na kdeco. Do Pardubic na ligový hokej, do Prahy na fotbalovou Spartu, když hrála evropské poháry, jezdil jsem třeba i na evropskou ligu ve stolním tenise nebo na Královský pohár ve velkém tenise, když to bylo někde poblíž. Byl jsem i na finále Davisova poháru v roce 1980 v Praze, kde naši porazili Itálii. Můj strýc dělal tehdy tenistům maséra a ten mně sehnal lístky do čestné lože! A večer jsem se chvíli bavil s Tomášem Šmídem, hrdinou utkání, což byl pro mě obrovský zážitek. Ale byl jsem třeba i na mistrovství světa s letech na lyžích v Harrachově v roce 1983. Viděl jsem tak světový rekord Pavla Ploce 183 m. V Chebu jsem chodil na ženskou házenou (tvrdší sport jsem snad v životě neviděl). Jeden čas jsem dost jezdil do Pardubic na různé dostihy. A vůbec, když už jsem narazil na ty koně, tak musím zmínit, že jsem byl i trenérem koní. No tedy, ne tak docela, byl jsem jen takový malý pomocníček. To bylo tak. Měl jsem psa a ten onemocněl. Chodil jsem s ním do hřebčína za paní koňskou doktorkou. To mi bylo asi pětadvacet. Paní doktorka mi psa léčila a přitom jsme si povídali a povídali až jsme se docela spřátelili. Tak jsem tam chodil i když mi pes později zemřel. Třeba když brala hřebcům krev kvůli zjištění paternity, tak jsem ji pomáhal. Bylo to ale o život. Krev jim brala z krku a já jsem držel hadičku v lahvičce. Někteří hřebci se ale divoce vzpínali a kopali kolem sebe. Já držel tu drahocennou lahvičku a uhýbal jsem před kopyty. Řeknu vám tedy, nic moc. No ale to jsem odbočil. Ta doktorka také koně trénovala. Běhali úseky jako lidi a ona jim třeba měřila tepovou frekvenci. A já jsem kolem toho vocmrdoval. Bavilo mě to a bylo mi líto, když se ta má doktorka odstěhovala.

Velikým zážitkem pro mě byla basketbalová exhibice kouzelníků s míčem Harlem Globetrotters. To když jsem dělal na internátě v Nasavrkách, tak jsme s Honzou Rýdlem a několika učni vyrazili na tu show do Prahy. To tedy fakt stálo zato.

Stejně jsem ale nejvíc chodil na atletiku. Byl jsem i v Praze na mistrovství Evropy v roce 1978, v Helsinkách v třiaosmdesátém na prvním mistrovství světa, o čtyři roky později na druhém mistrovství v Římě, za atletikou jsem jel do Vídně, Budapešti, Londýna, Gatesheadu, Stuttgartu, prostě jsem vůbec své prachy vrážel do sportu a do zájezdů za sportem. Pomohla mi tenkrát značně protekce na Českém atletickém svazu, protože jinak bych se do ciziny nikdy nepodíval. A zcela nestydatě se přiznám, že jsem se za tu protekci vůbec nestyděl.

Běhej pro život, ale nežij pro běh

V CIZINĚ

Ten kdo měl možnost se za socialismu dostat na západ, připadal si jako Alenka v říši divů. Dnes se tomu smějí, ale když si vzpomenu na ty nerváky. Začalo to už tím dlouhým a nesmírně složitým procesem, než vám páni soudruzi milostivě dovolili, abyste se za své peníze a o své řádné dovolené mohli jet podívat na západ od našich hranic. Tím tady ale nechci zdržovat. Povím vám několik malých příhod, které se mi staly na atletických zájezdech.

Když jsem jel poprvé do ciziny a hned do Helsinek na 1. MS v atletice, kdosi mi poradil, ať tam vezmu nějaký alkohol, že Finové rádi pijí a nemají pomalu co. Ve Finsku skutečně kdysi byla prohibice a její následky tam byly i v tom roce 1983 ještě hodně znát. Alkohol tam byl drahý a prodával se jen ve speciálních obchodech. Já jsem vezl becherovku. Šel jsem s ní na městské tržiště a vyhlédl si tam stánkaře, který prodával kožešiny a sám byl celý do kožešin zabalený. Když jsem mu naznačil, že mám alkohol, zatáhl mě dovnitř stánku a pod pultem se podíval, co to mám. Becherovku neznal, raději by asi vodku, ale i tak měl velký zájem. Avšak obchod na místě uskutečnit nechtěl. Báł se. Řekl někomu, aby mu pohlídal stánek a vedl mě k autu. Aha, kšeft provedem v autě. Sedl jsem si do dodávky a on najednou nastartoval a jel. Beze slova jsme dojeli do přístavu. Nikde nebylo ani živáčka. A sakra, řekl jsem si, teď vytáhne nůž a ... Naštěstí ale k loupežnému mordu nedošlo. On se skutečně hodně báł, aby ho nikdo neviděl, jak načerno kupuje alkohol. Vzal si ode mne dvě flašky becherovky, zabalil je do hadrů, dal do bedýnky a navrch narovnal náradí. Pak mi zaplatil dohodnutou cenu a odvezl mě zpátky. Oddychl jsem si.

Mnohem větší dobrodružství jsem ale zažil při návratu domů. Na helsinském letišti jsme měli ještě hodně času a tak jsem se coural po hale a do letadla jsem šel skutečně až na poslední chvíli. Ukázalo, že to byla krutá chyba. Všichni lidi z naší výpravy už byli odbaveni a odcházeli takovým tunelem do letadla. Já jsem vešel do kabinky, která oddělovala letištní halu na dvě části. Tam každého zkontrolovali, jestli má letenku, doklady a naopak nemá bombu. Detektor zjistil, že mám u sebe něco kovového a tak jsem musel vyprázdnit kapsy. Ukázalo se, že ten kov byla pouhá propisovačka. V pořádku, mohl jsem jít. No tak jsem šel. Ještě jsem se chvíli coural v té druhé části haly a teprve když chyběly poslední minuty, tak jsem šel do letadla. Tedy chtěl jsem jít. U toho tunelu stále milá letuška a chtěl vidět moji letenku. Sáhl jsem do kapsy a ona tam nebyla. Lekl jsem se. Sáhl jsem do druhé kapsy a ona nebyla ani tam. Vyděsil jsem se. Zuřivě jsme se prošacoval. Nic. Znovu se šacuji a znovu stejný výsledek. Zkrátka letenku jsem nenašel. A bez letenky do letadla nelez. Být to loď, tak bych si tu cestu mohl odpracovat třeba jako topič nebo veslař, ale do eroplánu mě prostě nepustili. Letadlo se vzneslo k obloze a já trčel v Helsinkách na letišti. Bez peněz a bez nálady. Ve Finsku jsem nikoho neznal a uměl jsem všehovšudy asi

sto těch jejich jazykolomných slov. Teprve teď jsem si vzpomněl. Utíkal jsem do té kabiny, kde mě prohlíželi. Letenka tam ležela na stole. Ona byla z jedné strany potištěná a z druhé čistě bílá. A ten stůl byl také čistě bílý. Pochopitelně jsem tam tu letenku položil bílou stranou navrch a pak ji prostě přehlédl. Letenku jsem sice měl, ale mohl jsem si s ní tak leda ... vlastně ani to ne, protože byla malá a z tvrdého papíru. Tak jsem seděl v ty daleký cizí zemi na schodech a přemýšlel, co budu dělat. Byl jsem už vlastně emigrant. Vžíval jsem se do té role a přiznám se, že jsem si v tu chvíli říkal, že to je prostě osud, že se stalo, co stát se mělo a tak hold budu Finem. A pak už jsem nemyslel na to, jak se dostanu domů, ale kde budu spát, čím se budu živit a kam mám zajít nahlásit, že Finsko je o jednoho občana početnější. Rozjímal jsem tak asi dvě hodiny, ale pak jsem si zase vzpomněl na své nejbližší, na rodiče, kamarády, na ten slatiňanský stadion, na park, kočičí hrádek, na vysočinu a věděl jsem, že já bych jinde žít nemohl. A tak jsem šel na policii a vše jim pěkně „plynně“ finsky vysvětlil. Policajt byl nějaký natvrdlý a moc mě nechápal. Zavolal tedy na naši ambasádu a já jsem to česky vysvětlil našemu velvyslanci. Ten mi pak zařídil, že jsem se mohl vrátit domů druhý den přes Berlín. Na strážnici mě nechali vyspat, dali mi i najíst a napít a ráno mě odvezli na letiště. Druhý pokus o návrat do vlasti se už zdařil. Měl jsem z toho radost, ale značně se mi to prodražilo. Tu letenku jsem musel zaplatit. Stála tři tisíce a můj tehdejší plat byl asi osmnáct stovek.

Alkoholovou historku mám i ze Stuttgartu, kde jsme byli s Pavlem Vondráčkem v roce 1986 na ME. Dopadli jsme však hůře, než já tenkrát v Helsinkách. Někdo chytrý nám zase poradil, že v západním Německu se dá velice výhodně prodat ruské šampaňské. Každý jsme měli tři nebo čtyři lahve. Ráno jsme je dali do batohu a vyrazil na cestu po stuttgartských barech. Všude jsme nabízeli to vzácné zboží a oni to nikde nechtěli. Tak jsme utahaní odpoledne šli i se šampaňským na stadion.

A druhý den znovu to samé, třetí den opět. Nakonec jsme to prodali nějakým Jugoslávčům za cenu nižší, než jsem to doma koupili. A byli jsme rádi, že se s tím už nemusíme tahat.

Ovšem touto zkušeností jsme se nepoučili. Za rok nato jsme zase na něčí moudrou radu táhli šampaňské do Polska. Jenže v Polsku v té době měli lidé úplně jiné starosti. Obchody s potravinami byly prázdné, chyběly hygienické potřeby a spousta dalších důležitých věcí. Kdo by tedy kupoval šampaňské. Tehdy jsme to ovšem vyřešili jinak. S Pavlem Vondráčkem a Pepou Novotným jsme byli ubytováni v nějakém zámečku, který sloužil jako dívčí internát. Domluva proběhla velice rychle. Studentky donesly skleničky, my dodali šampaňské a bylo nám dobře.

Tehdy v Polsku jsme byli také chvíli milionáři. Touto zemí v osmdesátých letech zmítala veliká hospodářská krize. Ta s sebou obvykle nese již zmíněné prázdné obchody a také inflaci. Ta byla v Polsku tehdy ohromná. A my jsme

vezli pro pořadatele nějaké dárky, kakao, kávu, čokolády a podobně. Jenže sotva jsme Pepovou novou Škodou 120 přijeli na stadion, vrhli se na nás desítky lidí a všichni něco chtěli. My jsme stáli u auta, jednou rukou jsme dávali naše zboží a druhou přijímali zmačkané bankovky. Vůbec jsme nevěděli, kolik nám toho ti chudáci dávají. Za pár minut jsme nic neměli. Jeden Polák dokonce chtěl koupit Pepovo auto a já jsem řekl nějakou sumu, na kterou Polák okamžitě a nadšeně kývl. Když jsem ovšem zavolal na Pepu, že jsem mu právě prodal jeho novou škodovčičku, tak ten z toho vůbec nadšený nebyl a nebohého kupce rychle zahnal. Tenkrát nás chtěli i zout z bot, ale ty jsme neprodali. Měli jsem miliony a potom nevěděli co s nimi. Nakonec jsme s Pavlem dohromady koupili krásný pohár, který jsme dávali vítězi naší hodinovky. Horší ovšem bylo, že nám nic nezůstalo pro naše hostitele. My jsme tam tenkrát jeli jako závodníci na pozvání atletického oddílu z Jarociny. Tehdy se totiž ani do Polska nesmělo jen tak. Pustili tam jen toho, kdo měl nějaké oficiální pozvání. Taková to byla doba. Ale ještě k tomu trapasu. Pořadatelé závodu pro nás připravili velkolepou recepci. Necháпали jsme, jak v té celkové nouzi sehnali tolik dobrého jídla. Vítal nás tenkrát i starosta města a další nějakí funkcionáři – a my pro ně vůbec nic neměli, protože jsem všechno prodali. Bylo nám tenkrát trapně.

Kuriózní ostudu jsem udělal v Londýně v roce 1989. Bydleli jsem v krásném hotelu po jednom na pokoji. Byla tam televize se spoustou programů (to jsem tehdy zíral), rádio, stále plná konvice s čajem a sušenky. Když jsem je snědl, pokojská je hned doplnila. A že jsem je jedl hodně. Měl jsem i vlastní hajzlík. Jen koupelna byla na chodbě vždy pro dva pokoje dohromady. Přišel jsem z procházky a šel se osprchovat. Protože jsem měl dveře koupeny hned proti dveřím do pokoje, svlékl jsem se na pokoji a přeskočil přes chodbu jen s ručníkem kolem boků. Pokoj jsem nezamykal. Osprchoval jsem se zase rychle přeběhl chodbu ... a zjistil, že dveře pokoje jsou zavřené a nejdou otevřít. Ony totiž byly na kartu, která se strčila do takové škvíry a dveře se pak samy otevřely. Správně jste si domysleli, že ta moje karta byla vevnitř. Co dělat. Stál jsem nahatý a bosý na chodbě v pátém patře hotelu a nikde nikdo. Ťukal jsem na sousední pokoje, ale nic. Co naplat, musel jsem do výtahu a sjet dolů do recepcce. To bych vám přál vidět. No představte si to. Velká hotelová hala plná lidí. Otevřou se dveře od výtahu vyjde nahatý chlap a ručníkem kolem pasu. Bosýma nohama ťapká přes celou halu k recepčnímu pultu. Sranda co? Ale já jsem se tenkrát moc nesmál. Přiběhl ke mně nějaký hotelový zřízenec, rychle si sundal sako a navlékl mi ho. Bylo mi akorát do pasu, takže moc toho nezachránil. Ti puritánští angláni z toho nakonec byli vyvedeni z míry víc než já. Vysvětlil jsem, co se mi stalo, recepční mi podala náhradní kartu a ten zřízenec mě doprovodil až k pokoji. Asi měl strach o to sako.

A na závěr vám ještě povím, jak jsem v Říme utíkal před policií. Šli jsem na pláž, že si zaplaveme v moři. Pláž byla celkem zaplněná, ale našli jsme si

celkem pěkné místečko. Chtěl jsem se převléknou do plavek, ale pochopitelně jsem nechtěl platit za kabinku. Proč taky, když jsem ten úkon měl perfektně nacvičený a netrval víc než tři vteřiny. Sedl jsem si na ručník a zručnými rychlými pohyby jsem si stáhl trenýrky a natáhl plavky. Jenže sotva jsem to udělal, už se ke mně se strašným řevem řítíl nějaký chlápek, nejspíš to byl plavčík. Chytil mě za ruku a pořád příšerně řval. On to byl snad nějaký Ital nebo co. Za chvíli přiběhli dva policisté. Ten uřvanec jim cosi vysvětloval a já jsem pochopil, že tím svým převlékáním, jsem se dopustil zločinu, minimálně na úrovni vraždy. Policisté si mne tedy nekompromisně odváděli a já měl před sebou určitě několik let kriminálu. Vyšli jsem ven z pláže a šli k policejnímu autu. Ne, na strážnici jsem rozhodně nechtěl. Otypoval jsem fyzickou obou policistů a v mžiku se rozhodl. Vyškubnul jsem se jim a dal se na úprk. Přeskočil jsem nějaký živý plot a pelášil jsem nějakým parkem. Než se ti dva strážci zákona vzpamatovali měl jsem slušný náskok. Ten jsem díky své běžecké převaze rychle zvětšil natolik, že jsem se jim ztratil. Velikou oklikou jsem se potom dostal na stadion. Když jsem se pak díval na finále čtvrtky, říkal jsem si, kdo ví, jestli ti borci tam dole na dráze, běží tak rychle, jako já při tom útěku. Myslím, že tak dobří zase nebyli.

*Nepřekonatelné překážky si mnohdy jen vymýšlíme,
abychom nějak omluvili, že nám chybí vůle*

OSOBNOSTI

Osobností měla slatiňanská atletika za těch 65 let požehnaně. Nejdále to dotáhla sprinterka Lenka Ficková. Tu jsme vychovávali od mladších žákyněk. Hlavní zásluhu na jejím růstu měl Honza Hanuš. Později přešla do Chrudimě ke Karlu Fiedlerovi, poté do AC Pardubice k Jaroslavu Jónovi a skončila v pražském Olympu (trenér Záhořák). Tam je dosud. Lenka jako jediná ze Slatiňan to dotáhla až na olympiádu. V roce 2000 v Sydney startovala ve štafetě na 4x400 m a pomohla vybojovat 7. místo. Kromě toho reprezentovala na řadě dalších významných závodů, např. na EP nebo MS juniorů (5. na 200 m). Její osobní rekordy mají hodnotu 11,17 na 100 m, 23,60 na 200 m a 53,53 na 400 m. Avšak Lenka (roč. 1982) je stále mladá a může je ještě zlepšit. Záleží jen na jejím zdraví.

Tyčkař Karel Jelínek je jediným slatiňákem, který přeskočil čtyři metry (ve Varšavě v roce 1966 skočil 425 cm). Později závodil za Dynamo Pardubice a hlavně za Duklu Banská Bystrica. V jejím dresu se stal třikrát mistrem republiky a třikrát zlepšil československý rekord až na 513 cm.

Za Duklu Banská Bystrica závodil i půlkař Luboš Růžička. Stal se mistrem Slovenska na 1500 m, když ale před tím v našem dresu byl druhý na mistrovství České republiky na 800 m. Závodil i za Transportu Chrudim a AC Pardubice. Jeho osobní rekord na 800 m z roku 1989 má hodnotu 1 :51,67, na vojně pak zaběhl 1500 m za 3 :47,44. Tam pod trenérem Bukovjanem běhal ve skupině mimo jiné i s Robertem Štefkem.

Kdybych to ale měl brát v časovém sledu, musel bych začít u Rudolfa Mísaře. O tom jsem psal již na začátku. Velkou osobností za války byl Josef Modráček, mistr protektorátu. K nejlepším v té době patřil i Jiří Kouřílek, který držel rekord protektorátu v hodu oštěpem.

V 50. a 60. letech se výrazně prosazovala skvělá oštěpařka Anna Linhartová, která se stala ještě ve slatiňanském dresu mistryní republiky. Později přestoupila do pražské Sparty. Její osobní rekord byl 51,17 m.

Zhruba ve stejné době šířil slávu slatiňanské atletiky Vasil Biben. Ten jeden čas držel československý rekord dorostenců na 90 m překážek.

Hodně slávy našemu oddílu dělala i diskařka Jaruška Gotzová (později Korečková). Ta vyhrála v roce 1963 v Bratislavě tzv. 1. československé hry, což bylo vlastně mistrovství republiky. Běhala také velmi dobře překážky. Navíc patřila k nejkrásnějším atletkám.

Další naše oštěpařka Soňa Mašínová vynikala zase v 70 letech. Pod vedením Jiřího Krajíčka jako žákyně i dorostenka vyhrála mistrovství republiky. Bohužel pak ji zranění natrvalo vyřadilo z aktivní činnosti.

U oštěpu ještě zůstaňme. V letech 1989 až 1991 byl Dan Matěcha dvakrát první na mistrovství ČSR a dvakrát druhý na mistrovství ČSSR. Navíc oblékl jako junior i reprezentační dres. Avšak i jeho zradilo zdraví.

Vezmeme-li v potaz oddílové rekordy, pak jistě mezi osobnosti musíme počítat sprintera Vladimíra Juliše (10,9 v roce 1965), který později závodil za VŠ Praha a Transportu Chrudim.

Velmi výraznou slatiňanskou osobností, i když ne přímo na atletické dráze, byl bezesporu atletický činovník, novinář, statistik a hlasatel Jan Popper, který dokonce v letech 1969 a 1970 stál v čele československé atletiky. Byl dlouholetým redaktorem Čs. sportu, členem redakční rady časopisu Atletika a člen ČSOV. Měl řadu dalších funkcí jak v ČSAU, tak v Evropské unii sportovního tisku. Spoluzakládal závod Zlatá tretra v Ostravě a byl autorem či spoluautorem několika atletických publikací. Zemřel v roce 1986 ve věku, když mu nebylo ještě ani 55 let.

Další se možná neprosadili až tak vysoko, ale já jsem je ve své době vnímal jako výrazné osobnosti. Např. můj spolužák Karel Kudrnka velkou medaili sice nezískal, ale na mistrovství ČSSR by čtvrtý. Závodil i za Transportu Chrudim, ale hlavně byl dlouho jedním z hlavních pilířů našeho družstva.

Honza Rýdlo drží nejen oddílové rekordy na 10 km a v maratónu, ale proslul především jako špičkový manažer a organizátor běžeckých akcí.

Když jsem byl žák a dorostenec, tak jsme ve Slatiňanech žádné družstvo mužů neměli. Zato jsem měli velmi dobré družstvo žen. Ony ty ženy tedy většinou nebyly o mnoho starší než my, ale jak to tak bývá, holky dospívají dříve než kluci a tak jsme na ně koukali tak trochu s obdivem a byly pro nás i dost výraznou motivací. Proto jsme je vnímali i jako osobnosti. Třeba dvojčata Iva a Jindra Čermákovy. Iva byl skvělá půlkařka a Jindra překážkařka. Pamatuji si na výškařku Ivu Šedkovou, sprinterku Olinu Konrádovou, Evu Balcarovou mám spojenou hlavně s tratí na 200 m překážek, Zdena Sedlákovou si pamatuji jako dálkařku, ale bylo jich ještě více. Třeba vynikající sprinterku Marcelu Havrdovou však znám spíše z vyprávění, tu si už jako závodníci nepamatuji.

Lépe se opotřebovat, než zrezivět

STŘÍPKY

Těch atletických vzpomínek se vynořuje stále víc a víc. Tato knížečka by neměla konce, kdybych je měl všechny zapisovat. Alespoň některé zmíním jen ve zkratce.

Večerní běh Bruntálem

To jsme byli s Pavlem Vondráčkem na dvou závodech na Moravě. Jeden den jsme běželi v Moravském Berouně a druhý den v Bruntále. Tam to byl večerní běh městem. Závodilo se tedy potmě, většinou za umělého osvětlení, ale některá místa byla skutečně hodně temná. Po závodě nás pořadatelé poslali do městských lázní. Sprchovali jsem se a různě vtipkovali. Potom jsem jeden za druhým proběhli úzkou chodbičkou za sprch do bazénu a skákali do vody. Teprve tam jsem zjistili, že bazén je normálně otevřen pro veřejnost a je tudíž plný lidí. No a my jsme pochopitelně plavky neměli. Kdybych v tom byl sám, asi bych se styděl a rychle se uklidil, ale že nás běžců tam bylo nejméně dvacet, tak to byla docela sranda.

Podvody

Podvody se v atletice nedělají. Nebo, abych byl pravdivý, dělají se naprosto vzácně a výjimečně. Já jsem se také kdysi jednoho dopustil. Ale mé svědomí to netrápí. Šlo o maličkost. Na závody mužů jsem vzal žáka Radka Štursu, který ještě ani neměl registračku. Řekl jsem mu, že si zaběhne tréninkově čtvrtku (na body neměl žádnou šanci), ale protože, jak jsem říkal, nebyl registrovaný, nahlásil jsem ho na jiné jméno. No nedělá se to, ale tenkrát mi skutečně šlo jen o to, aby si Radek zaběhl, družstvu to nijak pomoci nemohlo. Jenže Radek byl popleta a já jsem mu to ještě trochu zkomplikoval. Nejdříve jsem mu řekl jedno jméno na které poběží, ale potom jsem to změnil a řekl mu jméno jiného atleta, který skutečně už nezávodil. Pak byla prezentace a ozvalo se jméno, na které byl Radek přihlášený. Nikdo se neozýval. Startér ho přečet znovu a znovu bylo ticho. Tak startér přistoupil k Radkovi a zeptal se ho, jak se jmenuje. „Štursa!“ „Co, Štursa? Takového tady nemám,“ podivil se startér. Radek bystře zareagoval: „Ne, vlastně Drozd.“ Ani Drozda startér ve startovní listině neměl. To si teprve Radek vzpomněl na to správné jméno. „Vlastně já jsem „ Ale to už stál vedle Jiří Dostál, řídící soutěže a hrozil mi prstem. Žádné závěry z toho však nedělal, věděl, že o nic nešlo. Ale já jsem se styděl a vícekrát jsem nic podobného neudělal.

Nejkurióznější podvod, který jsem viděl, udělali kdysi hradečtí dorostenci ve štafetě na 4 x 100 m. Měli tři dobré sprintery, ale chyběl jim čtvrtý. A tak na druhý úsek nahlásili kluka, který byl výkonnostně o dost níž. První sprinter vystartoval, proběhl zatáčku a tam stál onen „doplňek“. Tento jakoby čekal na kolík, ale pak se šikovně uhnul a ten první kluk pokračoval ve svém sprintu až

na druhou předávku. Tehdy by jim to snad i prošlo, kdybych u toho nestál zrovna já. Samozřejmě jsem to prásknul.

V té velké atletice je vše pochopitelně kontrolováno množstvím zkušených rozhodčích i technikou. A přece se jeden velký podvod málem podařil. Na MS 1987 v Římě ve skoku do dálky kraloval Karl Lewis, ale za ním byla bitva o stříbro. Sváděli ji další Američan Myricks a domácí miláček Evangelisti. A právě jemu rozhodčí naměřili skok, který mu zajistil stříbrnou medaili. Tu také dostal, ale podle televizního záznamu se pak zjistilo, že mu rozhodčí hodně přidali. Musel medaili vrátit a byla z toho velká ostuda.

Asi nekřiklavější podvody se děly na olympiádě v Moskvě v roce 1980. Tam prostě museli sovětští sportovci zvítězit za každou cenu. Určitě by nám o tom mohli povyprávět Imrich Bugár a Kubánek Delis. To byli jasní favorité v disku, ale pak nějaký neznámý Raščupkin hodil průměrný hod a rozhodčí píchl značku přesně o taký kus dál, aby se stal olympijským vítězem. Všechny protesty byly marné. A podobné věci se děly i v jiných disciplínách a v jiných sportech. Byla to zkrátka politika.

Doslova obří ostudu udělali jednou dva naši staří běžci na MS veteránů. Běželi silniční závod, ovšem tak, že každý půlku. Využili jakési tělesné podoby a tak jeden běžel první půlku, pak zaběhl do křoví, kde čekal ten druhý. Přehodili si číslo a z křoví vyběhl na trať svěží běžec, který také vyhrál. Nikdo na nic nepřišel. Až teprve delší dobu závodě se s tím dědkové sami pochlubili. Tenkrát to oba odnesli nějakým distancem. Ale hlavně doživotní ostudou. Oba jsou již po smrti, ale v atletickém nebi určitě nejsou.

Svatba

Když jsem se ženil, žádnou veselku jsem nepořádal. Vzal jsem ženu, svědky a kamaráda Honzu Lomoze a jeli jsem do Jahodnice u Nové Paky, kdy jsem se ubytovali v pěkném malém penzionku. V sobotu jsem měli obřad v 11 hodin na hradě Pecka. Ale byli jsme atleti a tak jsem s Honzou vyběhli ráno normálně na trénink. Ani déšť nám nevadil. A nebyl to jen takový lehký výklus. Běželi jsme dost rychle a dost daleko. Dokonce dál, že jsme chtěli a tak jsem zpátky museli hodně tlačit na pilu, abychom se vrátili včas. Přilítli jsme, rychle se osprchovali, převlékli a frčeli na Pecku. Ovšem, že by z toho nevěsta byla nějak nervózní to ne. Klidně se svědky hrála ping pong. A ten jsme pak po obřadu hráli všichni. Jediné co mi žena trochu vyčítala, že jsem v tom spěchu nestačil natrhat svatební kytku.

Šance

Kdysi jsem měl šanci trénovat se svým velkým vzorem stříbrným olympionikem Josefem Odložilem. Měl jsem krátce po vojně a přítel jedné mé tety Dr. Josef Stejskal, jinak ovšem pro všechny Pepa, dělal maséra našemu tenisovému davisapovému družstvu. Díky němu jsem byl i na finále Davisu capu v roce 1980. No a tento populární Pepa měl mezi sportovci široké známosti.

Když viděl, jak miluji atletiku a co tomu obětuji, tak o mne promluvil s trenérem Josefem Odložilem a ten mě pozval na trénink. Ale já jsem se nakonec omluvil a nikam jsem nešel. Už jsem přece jen dokázal odhadnout své možnosti a věděl jsem, že Odložil trénuje jinčí borce než jsem já. Navíc bych musel dojíždět do Prahy. Myslím, že jsem tenkrát udělal dobře, když jsme tuto nabídku odmítl. Ušetřil jsem si asi jedno zklamání. Ale dodneška prostě můžu říkat, že mě chtěl Odložil, ale já jsem ho odmítl. A vůbec přitom nebudu lhát. Anebo jen maličko.

Rožnění

O mně je známo, že jsem takový skoro vegetarián, tedy že maso jím asi stokrát méně, než většina lidí. Ale byly časy, kdy jsem ho jedl asi jen dvakrát méně. A to jsem několikrát organizoval pro kamarády atlety pečení nějakého zvířete na rožni. Poprvé jsme ten nápad dostali s Pavlem Vondráčkem. Sehnali jsme jehně, ale museli jsme pro něj jet až někam do Křížové (dnes Krucemburk). Ovšem potíží byla v tom, že jsme počítali s tím, že to jehně dostaneme již mrtvé. Byli jsme proto dost překvapeni, když nám ho chlap hodil do auta živé a na shledanou. Jeli jsem a ono v kufru bečelo. Jenže Pavel musel ještě na nějakou injekci do Chrudimě a tak jsme spěchali tam. Pavel se běžel nechat píchnout a já jsem před zdravotním střediskem otevřel kufr, aby se jehně nadýchalo čerstvého vzduchu. To si ovšem za jízdy uvolnilo pouta a jak jsem otevřel tak vyskočilo ven. Měl jsem co dělat, abych ho chytil.

Pak jsme měli sele. Sehnal nám ho Pét'a Holubek a měl ho u sebe v kůlně. Já jsem v životě nic nezabil, ale tenkrát jsem se statečně rozhodl, že to podsvinče zamorduji sám. Vzal jsem sekeru a šel do kůlny. Prasátko začalo zběsile běhat a já ho nemohl tím pádem udeřit. Když se trochu unavilo a zůstalo stát v rohu, odhodlal jsem se k vraždě. Jak jsem se však rozmáchl, abych ho tupou stranou sekerky vzal do čela, tak jsem si ostří zasekl do stropu a nemohl ho vytáhnout. Nakonec jsem to vzdal. A protože si ani Pét'a netroufl, museli jsem přivést otrlého a zkušeného kata pana Schejbala.

Jedno prase jsem choval tajně, aby o tom nevěděli naši, v garáži. Měl jsem ho tam asi týden a za tu dobu garáž tak zřídilo, že jsem ji musel vybělit. Nikdy bych nevěřil jak vysoko dovede takové malé sele, s prominutím, srát (jinak to nazvat nejde).

Další sele jsem zase choval u babičky v kůlně. Jenže to se dostalo ven, zrylo zahrádku, vniklo do pařníku, zlikvidovalo salát a pak si spokojeně, jako pejsek, lehlo na schody. No schytl jsem to tenkrát.

Anebo co jsem zažil s kůzlem. Zase mě jednou popadla touha něco podobného udělat a aby byla změna, rozhodl jsem, že koupím kůzle. Viděl jsem někde nalepený letáček, že kdosi v Čankovicích prodá kozičku sánskou. Já věděl houby, co je to koza sánská a měl jsem strach, aby to nebyla nějaká vzácná rasa. Nakonec se ale ukázalo, že to byla úplně obyčejná koza. Kozu prodávali dva staří důchodci. Babička mi tam tehdy udělala čaj a nabídla buchty. A přitom mi

s dědou vysvětlovali, jak je ta jejich koza pěkná a že mají celkem pět kůzlat, dvě kozičky a tři kozlíky. Kozičky si ale chtějí nechat, tak si můžu vybrat kozlíka. Mluvili o nich s takovou láskou, že mně byla hanba přiznat, k čemu vlastně to kůzle chci.

Děda mě zavedl k chlívků a řekl, ať si tam toho kozlíka chytím. Neohroženě jsem vešel dovnitř, čímž jsem však způsobil mezi všemi kůzlaty paniku. Ta zvířata okamžitě poznala, že k nim tak nějak nepatřím a dávala mi to najevo. Po delším honění a kratším, zato však urputným zápase, jsem vyšel se svou kořistí ven. Děda se na mě jen podíval a pronesl: „Ale mladý pane, vždyť jsem vám říkal kozlíka.“ Vrátil jsem tedy kozičku zpět a napodruhé se trefil. Děda mi to ubohé zvíře svázal, já ho dal do kufru auta a jel jsem. Jenže ... v Kočím auto škytlo a zastavilo. A že dál nepojede. Nu co mně zbývalo. Vyndal jsem kozlíka z kufru, rozvázal mu nohy a šli jsme pěšky. Ale on byl ještě mladý a dlouhá chůze se mu nelíbila, tak jsem ho musel chvílemi nést. Nebyl těžký, ale pronesl se. A takto jsme došli až do Slatiňan.

Na pečení jsem půjčil od ČSAD, kde jsem pracoval, chatu v Křižanovicích. Kůzle jsme upekli venku, ale pak začalo pršet a tak jsme tu pečení vzali do chaty, položili na stůl, stoupli si kolem a uřezávali kusy masa. V ty chatě pak byl mastný snad i strop. Vůbec sehnat místo, kde to pečení provedem, bylo vždy to nejtěžší. Každý měl celkem oprávněně strach o svůj majetek. Jednou jsme byli ve Svídnici na chalupě rodičů Pěti Holubka. Víckrát nám to Pět'a nenabídl. A já se mu nedivím. Pekli jsem taky v Šiškovicích nebo na soustředění v Lužanech.

Tak to bylo povídání o tom, jak jsem choval užitečná zvířata. Já jsem toto připomněl jelikož si myslím, že na to mnozí rádi zavzpomínají. Sám ale nevzpomínám moc rád. Říká se, že kdo nejí maso, stává se časem citlivější vůči zabíjení. A něco pravdy na tom bude. Já dneska za každým kouskem masa vidím to zvíře a proto mi i pouhý králík v puse bobtná tak, že mi to vůbec nechutná.

Při této zmínce se mi vynořuje z paměti ještě jedna věc. Ráno po té pečení nám bývalo většinou dosti těžko. A i ti největší masožrouti odvraceli oči, aby se nemuseli dívat na nedojedené zbytky. Ovšem kromě Oldy Mašína. Ten vstal první, přišel k rožni a pokračoval v tom, co včera nestihl sníst. A vůbec mu nevadilo, že to už je studené.

11 : 0

Tato příhodička souvisí s pečením selete ve Svídnici. Ono než se takové selátko upeče, trvá to dosti dlouho. A tak jsme si šli ukrátit čekání fotbálkem. Pět'a s holkama točili prasetem a my ostatní jsme seběhli dolů na hřiště a hráli jsme. Po chvíli však přišli svídníční plejeři na trénink. Slovo dalo slovo a že si to rozdáme spolu. Fotbalisté Sokola Svídnice versus slatiňanští atleti. Pamatuji, že mimo mne tam byli Karel Kudrnka, Pavel Vondráček, Jarda Malinský, Petr Myška, Olda Mašín, a ještě někdo, protože nás bylo osm nebo devět. Svídníčáků byl plný počet, ale nepřišel jim brankář a tak chytal někdo z pole. Zato my měli

brankáře špičkového neboť Karel Kudrnka vedle atletiky chytal za Prosetín. Všichni ostatní jsme byli úplní amatéři, ale většinou jsme to s balónem uměli. Zápas to nebyl obvyklý. Probíhal asi takto. Svídničáci zaútočili, naše obrana jim vzala míč a nakopla ho dopředu útočníkům do běhu. Ti lehce utekli svým strážcům a dávali gól za gólem. Pak už jsme trochu provokovali a tak jsme si třeba sedli na půlce na zem a vstali teprve, když k nám přiletěl balón. A když už se přece jen soupeřům podařilo vystřelit, tak to Karel lehce chytil. Výsledek zápasu máte v titulku, ale nedohráli jsme do konce. Soupeři to už nevydrželi a odešli za hřiště asi po hodině hry. Pamatuji si, jak jeden z nich vztekle praštil s balónem o zem a nadával: „To se nedá hrát, to jsou snad nějaký atleti nebo co!“

Skok do bazénu

Tuto historku nemohu ve svých vzpomínkách vynechat, i když jsem ji na všech možných akcích vyprávěl tolikrát, že jsem o ni vlastně přišel. Ta už je tak propraná, že ji zná každý a tudíž je nevhodná k vyprávění. Zaznamenávám ji pouze pro příští generace.

Bylo mi 18 let a užíval jsem si svoje poslední prázdniny. Už se stmívalo, když jsem ten den trénoval na stadioně. A když jsem trénink dokončil, byla skoro tma. Byl jsem unaven a tak jsem si řekl, že si skočím na plovárnu se trochu vyplavat. Ta byla již pochopitelně zamčená, tak jsem přelezl zeď, svlékl se donaha a chvíli jsem jen tak vychutnával kouzlo začínající letní noci. Pak jsem si stoupl na skokanské prkno a zase jsem jen tak chvíli stál a pohupoval se. Bylo mně velice příjemně. Na plovárně nikdo nebyl a já jsem slyšel jen tiché šplouchání vody pode mnou. Pak jsem se rozhoupal víc, mohutně se odrazil a skočil. Vyletěl jsem nahoru a otočil se hlavou dolů. V příští vteřině jsem však již věděl, že je zle. To by jeden nevěřil, jak rychle dokáže pracovat mozek a jak rychle letí myšlenky. Ve zlomku vteřiny jsem si stačil v duchu říci: „Je zle, touhle dobou už mám být ve vodě!“ Do vody jsem skutečně vlétl, ale o mnoho později, než jsem čekal. Následovala strašná pecka do hlavy. A opět se ukázala dokonalost mozku. Říkal mi: „Rychle vyplavej nebo se utopíš!“ Snažil jsem se vyplavat, ale najednou jsem zjistil, že sedím na dně a vody mám tak po pupek. Záhy jsem poznal, že na plovárně nejsem sám. Něco na mě volala vyděšená plavčice. Zrovna vypouštěla bazén, ve kterém zbývalo posledních asi dvacet centimetrů vody. Ona mě celou dobu někde z bufetu sledovala a prý nevěřila, že bych mohl skočit. Jenže já jsem v ty tmě hladinu prostě neviděl a šplouchání vody mi stačilo. Přiběhla a chtěla mi pomoci, ale já jsem se vzmužil, popadl oblečení a uklidnil jsem ji, že mi nic není. Přelezl jsem zase zeď a šel domů. Z hlavy mi tekla krev a já jsem nechtěl vyděsit mamku, tak jsem rychle proklouzl do koupelny a krev si smyl. Vypadalo to, že rána není nijak hluboká. Zalepil jsem ji a šel do postele. Ale oka jsem do rána nezamhouřil. Ne hlava, ale ruka mě strašně bolela. Teprve ráno jsem se rozhodl jít k lékaři.

Doktor Suastika se podíval na snímek mé ruky a řekl: „Nó, pěkný frakturka, pěkný.“ Hlavní úder při tom skoku totiž chytil pravý loket, který byl docela nepěkně popraskaný. Dodneška ruku úplně nenatáhnu. Hlava dopadla dobře. Rána byla opravdu povrchová a otřes mozku prý jen lehký.

*Kdo nemá dostatek času na tělesné cvičení,
najde ho dostatek na stonání*

SOUČASNOST

Současnost slatiňanské atletiky je taková, jaká v daných podmínkách být může. Dělat atletiku ve čtyřtisícovém městečku, kde je jediná základní škola a žádná střední a odkud je to půl hodiny volnou procházkou na stadion sousední Chrudimě, kde je velký oddíl, sportovní škola a dalších dvanáct základních a středních škol, to je věru velice těžké. Situaci ještě komplikuje trvalý nedostatek peněz na ty nezákladnější atletické potřeby. Pokud někdo již chce něco sponzorovat, tak téměř výhradně dá peníze do fotbalu (bez komentáře) a podpora ze strany města je ubohá, směšná a trapná.

A v posledních letech se čím dál tím víc vynořuje ještě jedna překážka. Škvárová dráha. Ta už dnes skutečně nikoho nezajímá. Umělé dráhy rostou jak houby po dešti, tak proč by atleti ještě jezdili na škváru. Je pomalá, prašná, špiní a nedej bože na ni upadnout. A když prší, tak se závody musí zrušit. Vyžaduje milionkrát dražší údržbu, zarůstá plevelem, musí se pořád lajnovat atd. atd. Umělou dráhu již mají v Pardubicích, Hradci Králové, Litomyšli, Moravské Třebové, Ústí nad Orlicí, Holicích, má se dělat v Chrudimi a v Nové Pace. To však mluvím jen o východních Čechách, kde je stále nových drah nejméně. Kousek od nás je Čáslav, Kolín ... V Čechách a na Moravě je dnes asi 150 atletických drah a z toho již více než sto je umělých. A tam, kde je dosud škvára, mají alespoň sektory z umělé hmoty. Plně škvárových atletických stadionů je v České republice deset a pardubickém kraji jediný. Hádejte který. Přiznám se, že mám obavy, aby atletika ve Slatiňanech neskončila jako kdysi hokej. Dokud se všude hrál na přírodním ledě, tak Slatiňany válely, Když se ovšem začalo hrát na ledě umělém, hokej u nás šel do kytek. Je jen otázka času, kdy totéž nastane v atletice. Nejsm v tomto optimista. Nová dráha by dnes přišla minimálně na patnáct milionů. Nemáte je někdo?

Atletice neprospívá pochopitelně také citelný úbytek dětí. Nějak nám ti mladí zkrátka nechtějí rodit. A když si k tomu připočítáme stále pestřejší nabídku jiných sportů, další mládežnické organizace a hlavně počítače, počítače a počítače, tak aby člověk mladého nadějného atleta lupou hledal.

Ale nyní k atletům. Dnes máme ve Slatiňanech poměrně silnou skupinu dobrých atletů. Nám trenérům dělá radost, když sledujeme, jak to jde těm, které jsem učili ty nezákladnější základy v mladším žactvu a dnes je jim kolem dvaceti. Mám na mysli Tomáše Pilaře (100 – 400 m), Ondru Češíka (překážky, 800 m), Láďu Jirouška (sprinty, 400 přek.) nebo Martina Doušu (dálka, sprinty, 400 přek.) Stále závodí i starší závodníci koulař Pavel Brožek, sprinter Slávek Pavel a s nimi i ti ještě starší jako běžec Honza Lomoz nebo Petr Šotta. Naopak teprve žák je Michal Pešek, ale již výrazně boduje i mezi muži. Na KP sbírá jeden titul za druhým. Je skvělý jak ve sprintech, tak ve skocích. V oštěpu nám hodně pomáhá bývalý sprinter Jirka Pavliš a v dlouhých bězích zase Bořek

Čejka. Do družstva mužů přibyli ještě Radek Velinský (dlouhé běhy), Jirka Ješátko (vrhy, ale i tyčka), Honza Zikmunda (dříve chrudimský mílař, dnes oštěpař) a Jirka Musil (dlouhé běhy). Ze Svitav u nás hostuje skvělý půlkař Pepa Novák a z Hvězdy SKP Pardubice běžci Tomáš Mocek a Filip Hejkrlík.

To je skoro celé družstvo našich mužů, které je letos po dvou kolech, tedy v polovině soutěže na druhém místě KP a vše nasvědčuje tomu, že horší rozhodně nebude. Družstvo mužů jsme po delší pauze přihlásili znovu v roce 2003. V tom prvním roce jsme byli v KP poslední. O rok později jsme skončili pátí ze šesti družstev a vloni jsme získali historickou medaili, když jsme byli na třetím místě za Hvězdou Pardubice B a Poličkou. Takže družstvo dělá neustále pokroky. A to je dobře.

Každý rok máme v soutěžích tři až čtyři družstva mládeže. Naši závodníci soutěží na celé řadě různých závodů od těch nejmenších až po mistrovství republiky. A i když z nich třeba velké hvězdy nebudou, jsem přesvědčen, že atletika v nich navždy nechá svou stopu. Minimálně takovou, že budou v dobré kondici a smysl pro slušnost, poctivost, čest a fair play se stane nedílnou součástí jejich osobnosti. A to přece není málo.

Každý rok pořádáme několik závodů. Kromě soutěží družstev to je hlavně Velká cena Slatiňan na 800 m. Tu jsme začali pořádat v roce 1987 a závody se postupně dostaly na velice vysokou úroveň. Jezdili k nám mistři republiky i světa, další reprezentanti a občas přijel i někdo ze zahraničí. Bohužel v roce 1994 přišel plavák a závody jsme museli zrušit. Konaly se sice asi o dva týdny později, ale už to nebylo ono. A od roku 1995 jsem je už nedělali. Znovu jsem se do VC pustili v roce 2000 a pokračujeme v tom dosud. I když stále více narážíme na onen již zmíněný handicap, tj. škváru. Nevím, jak dlouho to ještě půjde.

Od roku 1984 nepřetržitě pořádáme běžeckou hodinovku. To je ovšem závod podstatně menší a skromnější, mezi běžci je však oblíbený. Však má již slušnou tradici.

Tlustí lidé žijí kratčeji, ale déle jedí

ZDRAVÍ

Zdraví je ten nejprimárnější předpoklad k dosažení nějakého výkonu. Co jsme jen všichni zažili výborných sportovců, kteří museli kvůli zdraví sportování úplně nechat. Zůstaňme doma. Náš kdysi nejlepší atlet Dan Matěcha. V žácích byl 2. na mistrovství ČSSR. Pak trénoval s trenérem Miloslavem Fejtkem a výkonnostně šel pořád nahoru. Ale nevydržel to loket, tedy nejchoulostivější místo oštěpaře. Musel házení úplně nechat. Další naše oštěpařka Soňa Mašínová, dvojnásobná mistryně republiku, také musela oštěpařský sektor opustit. Anebo Honza Hanuš. V mládí byl solidním dálkařem a trojskokanem, jenže pak při tréninku tyčky na VŠ si tak nešťastně poranil koleno, že skoky pro něj jednou provždy skončily. Kvůli kolenu opustil atletické dráhy i jeho bratr Karel. Z doby jen mírně nedávné mi bylo líto, že můj nadějný svěřenec Jirka Pavliš musel nechat čtvrtky, protože se mu opakovaně trhal stehenní sval. Ten se podobně jako kdysi Honza Hanuš alespoň předělal na oštěpaře. No a své by mohla vyprávět jediná slatiňanská olympionička Lenka Ficková. Její slibně rozjetou kariéru téměř zastavily chronické problémy se zády. A tak bych mohl pokračovat.

Každý kdo závodně sportuje, poznal jaké to je, když přijde nějaké zranění. Bolí to víc na duši, než na těle, protože člověk tolik chce trénovat a závodit, ale ono to nejde. Často však atleti, a zejména běžci, trénují i přes bolest. Kolikrát jsem to já sám jen dělal. Víím, že to není správné, ale vždy jsem klid vyžadoval jen u svých svěřenců. Sám jsem zůstal v klidu, jen když už nebylo vyhnutí. No kdybych byl rozumnější, možná bych dnes neměl artrózu. Nebo aspoň ne takovou. Jenže ono je to těžké. Každý běžec mi dá za pravdu. To se rozběhnete a šíleně vás něco píchá. Máte pocit, že vám kus těla odpadne. Ale potom začne pracovat chemie. Mozek rozběhne naplno výrobu endorfinů a tyto hormony pracují podobně jako opiáty. Bolest ustupuje a za chvíli vás nic nepíchá. Cítíte jen tu bolest běžecskou. Jenže když zastavíte a vydýcháte se, tak hladina endorfinů klesne a vy to píchání cítíte ještě intenzivněji než před tím. Dáte si obklad nebo to nějak vydržíte a druhý den jdete trénovat znovu. A vše se opakuje. Pravda, někdy to píchání prostě z těla tím běháním zaženete, ale někdy se to hromadí, hromadí a pak se něco totálně podělá a vy si odpočínáte od běhání delší dobu. Ale rozum nedostanete. Alespoň u mě to nehrozilo. To až dávno po třicítce jsem zmoudřel. Tedy alespoň pokud jde o trénování. Ale zase tak moc to také nebylo. I když jsem měl velké problémy s kolenem, běhal jsem běhal, až jsem definitivně doběhal. Mně už v roce 1981 vyoperovali meniskus a v dalších letech mě operovali stejné koleno ještě třikrát. A já furt trénoval, furt závodil. No řekněte, nebyl jsem vůl? A to jsem byl na operaci ještě s tříselnou kýlou. Taky jsem si ji vyběhal. Kdyby dneska některý můj svěřenec šel na

operaci s kolenem, tak ho půl roku nepustím na dráhu. A to se to dnes dělá , artroskopicky. Pěkně čistě, bez skalpelu.

Běžci jsou na jednu stranu velice tvrdí. To pokud jde o trénink. Vydrží skutečně koňské dávky, dokáží překonávat obrovskou bolest, trénují v tropickém vedru a v polárním mrazu, v lijáků, vichru, prostě pořád. Běhají úseky na dráze, fartleky v lese, opakovaně vybíhají kopce, mučí se v posilovnách a tělocvičnách. Ale na druhou stranu jsou někteří z nich pěkní bolestíňkové. Ať je potkáte, kdy je potkáte, můžete si být jisti, že si vyslechnete přednášku o tom, co je všechno bolí. A vydrží fňukat nekonečně dlouho. Že tím svým posluchačům musí lézt na nervy je nabití.

Zdraví není vším, ale bez zdraví je všechno ničím

ZÁVĚREM

Psát by se dalo ještě dál, leč mám pocit, že už to stačí. Ano přiznám se, že mi v pokračování brání i moje vrozená lenost. Chybí mi elán listovat ve starých kronikách a výsledcích, obcházet lidi, kteří stejně jako já s oddílem něco prožili a dokonce jsem líný i dolovat ve své paměti. Stejně si myslím, že těžba by již nebyla efektivní. To, co jsem v této knížečce popsal, je jen malý zlomek toho, co by tam asi být mělo.

Někdy člověk závidí slavným hercům nebo cestovatelům, při poslouchání jejich historek, jak krásný a vzrušující život žijí. Ale on se krásný a vzrušující život dá prožít i někde ve stínu, bez mediální známosti a třeba jen doma, či kousek za humny.

Jak jsem již psal v úvodu, jistě najdete něco, co se podle vás seběhlo trochu jinak. Čas totiž něco obrousí, něco naopak zvýrazní. A každý se na věc dívá jinýma očima a přemýšlí jinou hlavou. To ale není na škodu. Zavzpomínáte si a s přáteli si o tom budete povídat. A klidně si k tomu povídání dejte pivko nebo skleničku vína. A klidně u toho i nadávejte na autora. Hlavně, že vám bude dobře a že budete spolu. A dobře vám bude, protože budete spolu. A když budete spolu, tak vám bude dobře.

Ať žije atletika! A ta slatiňanská zvlášť. A hlavně ať pořád žijí lidé, kteří ji budou dělat a kteří ji budou mít rádi.

Howgh

*Ve zdravém těle zdravý duch. To je absurdní heslo.
Zdravé tělo je produktem zdravého ducha.*

ANA ÚPLNÝ KONEC JEŠTĚ TROCHA POEZIE

Lepší býti běžcem
nežli ležcem

+++

Milovat královnu sportu
je lepší, než sedávat nad kusem dortu

+++

V životě měl jsem kliku
že potkal jsem atletiku

+++

Vepsal se mi, vepsal do tváře
kus života na černé škváře

+++

I kdybych měl jinak v životě peklo
přežil bych díky štěstí
co z atletiky do mě teklo
A kdyby to se mu přeci seklo
tak marný život jsem nežil
pakli i jiný z něj těžil

+++

Na atletické dráze
úspěch platíš draze
Když chceš býti prvý
cedíš pot i s krví

+++

Všechny Lenky, Jany, Ivy Dany, Petry
zkrásní, když obují si tretry

+++

Při závodech radosti mám moře
čumíc na atletky oděné tak spoře

+++

Že slouží mi hlava, svaly i kulky
za to mohou odběhané
čtvrtky a půlky

+++

Nemusíš býti šampión
Nemusíš jak hvězda zářit
a přece můžeš, tedy chceš-li
svůj vrchol spatřit
Však nemusíš po něm
jenom prahnout
Můžeš, tedy chceš-li
na něm i stanout
A to ještě není nic
Ty můžeš, tedy chceš-li
ještě víc
Když už máš ten vrchol dobyt
můžeš na něm klidně pobýt
Však musíš býti slušný
A hlavně
chovat se tam mravně!

Ilustrace **Míra Alexa**
Foto archiv, **Pavel Vondráček, Jiří Krajíček**
Knížečku zpracoval a vyrobil **Ruda Schejbal**

